

NAUJIENOS

PUBLISHED BY THE LITHUANIAN NEWS PUBLISHING CO., INC.
1739 South Halsted Street, Chicago, Illinois
Telephone Roosevelt 8500

Pirmas ir Didžiausias Lietuvių Dienraštis Amerikoje

NAUJIENOS

THE LITHUANIAN DAILY NEWS

Entered as second class March 7, 1914, at the Post Office of Chicago, Ill., under the Act of March 3, 1879.

NAUJIENOS

PUBLISHED BY THE LITHUANIAN NEWS PUBLISHING CO., INC.
1739 South Halsted Street, Chicago, Illinois
Telephone Roosevelt 8500

Pirmas ir Didžiausias Lietuvių Dienraštis Amerikoje

VOL. XI.

Kaina 3c.

Chicago, Ill., šeštadienis, Liepos-July 19 d., 1924

437

No. 174

Lakunas MacLaren surasta

Rusijoje vėl prasidėjo teroras

700 žmonių esą žuvę potvinyj Kinuose

Ruošimos La Folletto kampanijai

Progresyviųjų nacionalis komitetas susirinko nominuoti kandidatą vice-prezidentui.

WASHINGTONAS, liepos 18. — Šiandien čia susirinko progresyviųjų politinės akcijos nacionalis komitetas nominuoti kandidatą į vice-prezidentus La Folletto tikietis. Numatoma keletas asmenų, pirmutinis tarp jų — Montanos senatorius Wheeler. Nors Wheeler pirmiau yra pareiškęs, kad jis nepriims kandidatūros, tačiau kai kurie senatoriaus La Folletto remėjai turėję su juo, Wheeleriu, pasikalbėjimą ir tikisi, kad jis vis tik apsiims kandidatuoti. Jeigu gi galutinai atsisakytų, tada būtų bandoma gauti aukščiausiojo teismo narys Brandeis, arba kas kitas.

Be nominavimo kandidato vice-prezidento vietai nacionalis komitetas turės išspręsti daugelį kitų svarbių klausimų, tarp jų ir klausimą dėl sukėlimo fondo rinkimų kampanijai vesti.

Nacionalis komitetas padidinta

Pirmojoje konferencijos sesijoje progresyviųjų politinės akcijos nacionalis komitetas, iki šiol susidėjęs iš keturiasdešimt dviejų narių, atstovaujančių progresyviams grupėms, darbininkų ir fermerių organizacijoms, tapo dar keturiais nariais padidintas. Tieji yra: Norman Thomas, atstovaujantis Industrinės Demokratijos Lygai; Algernon Lee, Bertha Hale White ir Louis Sharts, atstovaujant Socialistų partijai.

La Folletto tikietas busias išstatytas visose valstijose

Wisconsinio kongresmanas John M. Nelson, La Follette kampanijos vedėjas pareiškė konferencijoje, kad La Follette tikietas busias išstatytas visose valstijose, nors kai kuriose jų, ypač West Virginijoje dėl jos ypatingų rinkimų įstatymų, teksią nemaža kliūčių nugalėti. Rupintis tikietis visose valstijose išstatymu pavesta specialiam advokatui.

Senatoriai Ladd ir Frazier už La Follettą

WASHINGTONAS, liepos 18. — North Dakotos senatorius Edwin F. Ladd, republikonas, šiandien pareiškė, kad rinkimų kampanijoje jis savo valstijai remsis La Follettą, nors ir pasilikdamas republikonų partijoje. Jis esąs republikonas, bet republikonas progresistas, kaip didžiama North Dakotos žmonių, sako senatorius Ladd, o todėl jis galys užtikrinti, kad toj valstijoje La Follettas gausias dvigubai daugiau balsų negu bet kuris kitas kandidatas.

Antras North Dakotos senatorius, Lynn J. Frazier, taip-

Anglijos lakunas MacLaren surastas

Buto užkliuvęs gretimioje su Jeterofu saloj.

TOKIO, Japonija, liepos 18. — Keliaujas aplink pasaulį anglų lakunas MacLaren, kurs kelionę iš Jeterofu į Paramuširą, Kurilų salose, buvo prapuolęs, tapo surastas. Vienas beieškančių jo Japonijos laivų rado MacLareną ir jo bendrakeleivius gretimis su Jeterofu Urupo salos įlankoj. Visi sveiki ir gyvi.

Dar vienas lakunas lėks aplink pasaulį

AMSTERDAMAS, Olandija, liepos 18. — Argentinos aviatorius Pedro Zanni žada ateinantį antradienį pradėti savo kelionę aplink pasaulį. Lėksias maždaug tuo pačiu keliu kaip ir anglų lakunas MacLarenas. Zanni savo kelionei vartos Fokkerio tipo mašiną; toji spartesnė ir aviatorius tikisi aplėkti pasaulį per trumpesnę laiką.

LATVIJOS NEPAAPRASTAS PASIUNTINYS IR PILNATEISIS MINISTERIS LIETUVAI.

RYGA (E.). — Latvijos užsienio reikalų ministerija pasiūlė ministerių kabinetui paskirti ligšiolinį užsienio reikalų ministrą Pabaltės skyriaus vedėją p. Balutį nepaprastu pasiuntiniu ir pilnateisiu ministriu Lietuvoj. Taip pat pasiūstas užklausias Lietuvos Vyriausybės. Latvių spauda kelia klausimą apie Lietuvos ligšiolinio atstovo paskyrimą nepaprastu pasiuntiniu ir pilnateisiu ministriu.

Bolševikų teroras vėl padidėjo

Kasdien įvyksta sušaudymų. Dzeržinskis prisiekė išnaikinti visą "kontr-revoliuciją".

PRAGA, Čekoslovakija, liepos 18. — Tercio režimas, kurs sovietų Rusijoje buvo kuriam laikui truputį sumažėjęs, dabar vėl visu smarkumu siaučia. Naktimis vykdomi masiniai areštai ir kratos. Šita "kontr-revoliucijos" gaudymą daro specialės komunistų vienetų ir karo mokyklų mokinių kuopos, vadovauja gi joms "čekos" agentai.

Aplamai areštuojama kas naktį po 200—300 žmonių. Suimtieji "trokais" gabenami į Lubianką. Į kalėjimai grūstina prigrusti. Kasdien esti sušaudymų.

"Čekos" galva, skerdikas Dzeržinskis prižadėjo sovietų valdžiai, kad jis išnaikins visą kontr-revoliuciją Maskvoj.

700 žmonių žuvo potvinyj Kinuose

PEKINAS, Kinai, liepos 18. — Potviny, kurs šios savaitės pradžioje sunaikino Kalganą, Čihli provincijoje, žmonių žuvo apie 700. Materialių nuostolių padaryta apie 1,000,000 dolerių.

"Kurdistano emiras" areštuotas

Atvykęs Washingtonan laukė, kad jį pasitiks valstybės departamentas, bet išėjo kitaip.

WASHINGTONAS, liepos 18. — Imigracijos vyriausybės įsakymu policija areštavo vieną subjektą. Siedą Zerdechensą, kurs dedasi esąs "Kurdistano emiras".

"Emiras" vakar atvyko Washingtonan ir, sakosi jis, laukęs, kad jį pasitiks, kaip aukštą svetį, valstybės departamento valdininkai. Bet vietoj to jį pasitiko policijos departamento žmonės.

"Emiras" Zerdechens prieš keletą dienų atplaukė New Yorkan garlaiviu Homerie. Del to, kad jis pareiškė esąs Kurdistano emiras, ir kaip toks — neliečiamas asmuo, imigracijos valdininkai jį praleido. Dabar Washingtono vyriausybė sako, kad jis nėra akredituotas pasiuntinys ir atkeliavęs į Jungtines Valstijas be tinkamo pasporto.

Vietos policija sako, kad 1922 metais tasai "emiras" lankėsis Washingtone su "princese Fatima", kuri po kurio laiko buvo priversta atsiskirti su visais savo blizgučiais, kad užsimokėtų viešbučio sąskaitą. Tuomet tasai "emiras" sakėsi esąs jos majordomas.

GOMPERSO SVEIKATA ŽYMAI PASITAISUS.

NEW YORKAS, Liepos 17. — Amerikos Darbo Federacijos prezidentas Sam Gompersas yra jau tiek sutvirtėjęs fiziškai, kad gali išeiti trumpam laikui pasivaikščioti.

LATVIJOS SEIMAS ATMETE PAŠALPAS BAŽNYČIOMS.

RYGA (E.). — Latvijos seimas galutinai atmetė valstybės pašalpas bažnyčioms.

TRYŠ AMERIKOS SIRANOS

Amerikiečių Olimpiados trys gražių plaukikių, iš dešinės kairėn: Miss Helen Winwright, Miss Ruth Thomas ir Miss Martha Norelius, dalyvaujančios 400 metrų plaukimo lenktynėse.

Rusų Turkestano fronto štabo oficerų byla

Iš 24 kaltinamųjų penki išteiinti, kiti pasmerkti nuo 1 iki 8 metų kalėjimo.

TASKENTAS, liepos 17. — Turkestano fronto karo tribunale pasibaigė garsi Turkestano fronto oro laivyno ir automobilių bazės štabo oficerų byla. Jie buvo kaltinami dėl įvairių klaidų ir suktybių, vogimo automobilių ir kitokio sovietų armijos turto, taip pat pasiglemžimo didelių sumų pinigų.

Teisman buvo pašaukti dvidešimt keturi asmenys, su įstaug viršininkais Semionovu ir Hanu priešaky.

Oro laivyno štabo viršininkas Semionovas liko pasmerktas šešeriems metams vieniso kalėjimo, automobilių bazės viršininkas Han'as — aštuoneriems metams tokio jau kalėjimo. Visi kiti, išskiriant penkis, kurie buvo paleisti be bausmės, nuvesti terminams nuo vieno iki trejų metų kalėjimo. Iš Semionovo atimta ir Raudonosios Vėliavos ordenas, kuris pirmiau buvo jam suteiktas.

3 VAIKAI SUDEGĘ

IRONTOWN, Ohio, liepos 18. — Coal Grove, netoli nuo Irontowno, sudegė nedidelis Alberto Barbero namai. Karštu sudegė ir trys jo vaikučiai.

Chicago ir apielinkė. — Šiandien niaukstosi, vakarop galima laukti lietaus; mažumą šilčiau; vidutinis mainasis vėjas.

Vakar temperatūra vidutina siekė 60° F. Šiandien saulė teka 5:29, leidžiasi 8:23.

PINIGŲ KURSAS

Vakar, liepos 18 d., užsienio pinigų ne mažiau kaip už \$25,000 dolerių bankų buvo skaitoma Amerikos pinigais šitaip:

Anglijos, 1 sv. sterlingų	\$4.38
Belgijos, 100 frankų	\$4.55
Danijos, 100 kronų	\$16.09
Italijos, 100 lirų	\$4.33
Francijos, 100 frankų	\$5.10
Lietuvos, 100 litų	\$10.30
Norvegijos, 100 kronų	\$13.41
Olandijos, 100 florinų	\$37.87
Suomijos, 100 markų	\$26.25
Svedijos, 100 kronų	\$26.64
Šveicarijos, 100 frankų	\$18.21

Anglijos valdžios partija pralaimėjo

Pralaimėjimas betgi menkas ir valdžia pasilieka vietoj.

LONDONAS, liepos 18. — Svarstant nedarbo apdraudimo bilių atstovų rumuose MacDonaldo valdžia šiandien buvo 171 balsu prieš 149 sumušta.

Liberalai su konservatoriais pasiūlė pataisą prie to biliaus, ir ta pataisa, nežinint darbių opozicijos, buvo priimta. Tas valdžios partijos pralaimėjimas tečiaus yra menkos svarbos, taip kad apie ministerio pirmininko resignavimą del to nėra nei kalbos.

Aliantų konferencija Londone

LONDONAS, liepos 18. — Aliantų konferencijoje Anglijos ir Francijos nuomonės didesniais klausimais kol kas taikos, skiriasi tik vienu punktu — del Vokietijos pribaudimo metodų.

Anglija norėtų, kad būtų duota generaliam reparacijų agentui galios vetuoti (atmesti) arba kiek suvėlininti atstų bausmę Vokietijai, jeigu jis matys, kad Vokietija ne savo noru nepildo savo privalumų.

Francuzai šitam priešinas, bet jų priešingumas nėra griežtas, ir todėl veikiausia bus rasta budo susitarti.

KAUTYNĖSE DEL IZEIDIMO MOTERISKES 7 ŽMONES ŽUVO

LISABONAS, Portugalija, liepos 18. — Parko policininkui pabarūs kareivį del užgavimo moters negražiais žodžiais, kilo kautynės, kuriose buvo užmušti keturi gvardininkai, vienas kareivis, viena moteriškė ir vienas policininkas.

LATVIJOS VALSTYBĖS ĮSTAIGOS PRIEŠINGOS VALDININKŲ MAŽINIMUI.

RYGA (E.). — Latvijos valstybės įstaigos išsireiškė prieš valdininkų skaičiaus sumažinimą. Kai kurios įstaigos prašo valdininkų skaičių net padidinti. Bendras valstybės įstaigų valdininkų skaičius dabar siekia 40,000.

Lietuvos žinios.

DAR APIE IŠBEGUSIUS IS KAUNO KALEJIMO KALINIUS.

KAUNAS [LŽ]. — Kaliniai išbėgę iš kalėjimo slapstosi po miškus. Gauja plėšikų susirinko Praveniško miške. Jie ten apiplėšė gyventojus, iš kurių pasiėmė maisto gyvena sau miške. Atvykusieji kareiviai ir policija pradėjo apšaudyti mišką kulkošvydžiais ir šautuvais. Plėšikai atsiliepo. Šeptyni plėšikai suminti. Vienas plėšikas sužeistas; sužeisti taipogi policininkas ir kareivis.

Dalis plėšikų išbėgusi už demarkacijos linijos. Jiems bebėgant tapo sužeisti dar du plėšikai: Urbanavičius ir Jancius, si žemyn ir, matyt, lakunas nekurie pristatyti kalėjiman. Pamenunę sulaikytas dar vienas plėšikas Lukševičius.

Plėšikai žudosi.

Birželio 30 d. 8 val. vakare prie kalėjimo buvo girdėtis šovimas. Teko patirti, kad įvykis buvo sekantis: du sugauti plėšikai nusizūdę, persipiaudami sau gerkles. Tą pamatę kiti areštuoti pradėjo kelti triukšmą. Sargybinis išgirdęs triukšmą, pradėjo šaudyti.

nekaltybę. Ligi šio laiko ji vis tikėjosi, kad Česnavičius ją ves, bet kada kieme besikalbant su žinojo, jog jis kitą merginą žadąs vesti. ryžosi verčiau jį nužudyti.

Nužudžiusi ji nė nesislėpė; pati pasidavė policijai ir pasiskė jį nušovusi. Velionis buvo 32 metų vyras, vienas kiek daugiau prasimokinusį.

ORLAIVIO KATASTROFA.

KAUNAS [LŽ]. — Liepos 1 d. 7 val. aerodrome sudužo orlaivis. Nelaimės priežastis — šieno kugis, kuris aerodromo lauke stovėjo (tokių šieno kugių yra ten ir daugiau). Orlaivis leido: si žemyn ir, matyt, lakunas nekurie pristatyti kalėjiman. Pamenunę sulaikytas dar vienas plėšikas Lukševičius.

ARESTUOTAS LAISVAMANIS.

KAIRIAI [SN]. — Kairių bažnytkaimio (šialių vals.) gyventojas beturtis džiovininkas kurpius laisvamanis — tolstoje. tis Pranas Aitmanas yp. svarb. bylą, tardytojo p. Sabanevičiaus įsakymu is Kauno s. m. gegužio 19 d. tapo areštuotas ir išvežtas į Kauną.

Pranas Aitmanas jau trečietai kaip dirbo kultūros švietimo darbą Kairiuose: platino "Kultūros" b-vės knygas ir "Atpatį, bet nepavyko. Ji jau daugiau kaip dešimt metų buvusi praradusi su tuo vaiku savo

Pinigai Rusijon Telegramu — \$1

Naujių pagalios tapo užmegsti tiesioginiai ryšiai siuntimui pinigų Rusijon telegramu panašia sistema, kaip siunčiami Lietuvon. Rusijon vienok negalima pasiųsti piniginių telegramų už 50c., kaip Lietuvon, o išeina už telegramą visas doleris. Tai vienok yra baisiai pigu, kada žinoma, kad visur kitur be trijų keturių dolerių telegramu pinigų Rusijon negalima pasiųsti.

Siunčiami Rusijon per Naujienas pinigai telegramu bus išmokami į dvi, tris, keturias, penkias ir šešias dienas Maskvoj ir vietinėse Rusijos paštoose.

Siųsti Rusijon pinigus galima červoncais ir doleriais. Červonų kursas šiandien stovi \$5.50 už vieną červoną. Siunčiant doleriais negalima siųsti mažiau kaip \$10.00. Lietuvon ir toliau už telegramą reikia mokėti tik 50 centų.

Siųskite savo giminėms Lietuvoj ar Rusijoj pinigus telgramu per Naujienas. Tai pigiausias ir greičiausias patarnavimas.

NAUJIENOS,
1739 So. Halsted St., Chicago, Ill.

'Musų Kraštas'

Š. m. birželio mėn. 10 d., atplėšęs "Sviturio" kalendoriaus lapelį, perskačiau "Kaip apsiginti nuo musų". Tos musės šiemet jau spėjo man įkyrėti. Malonu būtų nuo jų atsikratyti. Bet ką čia tuos kalendorių plepalus supaisysi. Daug stebuklingų vaistų jie prirašo. Kasmetai skelbia vaistus, kurių pagalba ir ant delno galima užsiauginti plaukus, plikiai gal nemažai pinigų tiems vaistams išleidsia, bet vis tik tai palieka plikiais. Taip jau aš pripratau ty kalendorių patarimų neklausyti, kad ir šį patarimą numečiau į šalį.

Bet, keturioms dienoms pralinksu, nusiperku už 20 c. naują šiaulių laikraštį "Musų Kraštas" ir skaitau jame "naudingą patarimą" ir "gerą budą nuo musų apsiginti". Na, manau sau, čia tai jau pataikiau. Nors tasai patarimas iš mano minėtojo kalendoriaus lapelio išstai išrašytas, bet rimto katalikiško laikraščio "M. Kr." pripažintas geru ir naudingu. Toksai "visuomenės ir kultūros" laikraštis ne išmėginęs negi galėtų to patarimo taip nuosirdžiai savo pat pirmajame n-ryje rekomenduoti. Katalikas—ne apgavikas—nemeluos.

Tuoju nubėgau į aptieką, nusipirkau 100 gr. 40% formalino už 2 litų ir tą pačią dieną užtaisau tams praeitoms musėms sulig "M. Kr." rekomendacijos. Gėduriu—mano musės to skaudulio neragauja. Ir diena ir kita praėjo, ir naujo pieno pripyliau, dar kartą užtaisau, o musės nė nežiuri. Išsilaikiau 5 lekštės, pieno porą kvortų sudėgiau, formalino už 2 litų išsilaikiau, o per savaitę laiko tikrai dvi musės nunuodijau. O lupiku, kurį aš pats iš lazdelės ir seno odos gabalo esmi pasidariau, kasdieną jų išmušu dešimtimis ir niekas man nekainuoja.

Rimtam "visuomenės ir kultūros" laikraščiui, leidžiamam "visuomenės darbuotojų, kuriems visuomenės gerovė rūpi", "atsižūrint visuomenės labo", "keičiant kultūrą ir rengiant musų šaliai geresnį ateities rytojų", duodant savo skaitytojams "naudingų patarimų bei pamokymų", kaip "M. Kr." kad skelbia, labai nedera semti savo mokslus iš seninio "Sviturio" kalendoriaus, juos vogtinai perspaudžinti ir, visai nelygius dalyko, savotiškai patenkinti. Tai yra visuomenės apgaudinėjimas, bereikalingai ištraukiant iš kisenės keletą taip brangių litų.

Jeigu jau tame pačiame n-ryje, ir dągi pirmajame, tik-ką paskelbus savo programą, užtenka vienas kitam ir sau pačiam priešingų mokslų, tai jau aišku yra, ko vertas ir gatsai laikraštis, jo busimieji, n-riai ir jo leidėjai. Tur but ne daugiau verti yra ir kiti "M. Kr." mokslai. Palyginus abu šiaulių savaitraščius man aiškiai prisiminė pasaka apie du bosus (dvie bočki) iš rusų pradžiamokslis, aišku buvo, kuris bosas tuščias, o kuris pilnas. Pagyrų puodas netaukuotas—pamaniau soti ant galo.

Taip aš ir pakračiau rankas nuo ta kataliko "M. Kr." (tikta nepamanykite, kad M. Krupavičiaus!) ir jo mokslų nuo pat jo pirmo numerio.

—žemaičių Balys.

WILSON'S Fashion SHOE STORE
3235 S. Halsted St.
Vien tik Lietuvių krepšė

Kleras Kaune vis plačiau siaučia

Jau iš seniau, net dar prieš karą, Kaunas buvo Lietuvos klerų lizdas. Kaune kaip buvo, taip ir yra kunigų seminarija, kame gerokas pulkas Lietuvos juodais rubais padengtos jaunomės mokinais i kunigus. Šiaip kunigų kaip žydų-lapsardų kasdieną Kauno gatvėse sutiksi vaikščiojant. Kai kurie su plačiais portfeliais pažastėse kažkur skubina, kad net skvernai raitosi, — tai visoki kunigai politikiai ir kandidatai i ministerius bei ministerijų departamentus. Kiti stori pilvus išvertę, kad jokių būdu savo kojų nebesimato, — tai stori Lietuvos prabaščiai, kurie su visokiais reikalais kasdien iš provincijos i Kauną atvyksta geležinkelio, Nemuno, savo arklių arba automobilių. Visi vis atvyksta su svarbiais reikalais, su gudriais patarimais arba pasiimti iš savųjų konfratų patarimų, kaip kur ką daryti, kaip ką veikti, su kuo kovoti, su kuo ranka rankon eiti...

Ne naujiena Kaune pamatyti, taip vadinamų, "dvasiškių asabų" ir moteriškos lyties — zomelios.

CUNARD

Lietuviai važiuojanti Lietuvon svečiuosna neilgesniam laikui kai metams galės grįžti Amerikon neatsilveigiant i kvotą.

I LIETUVĄ

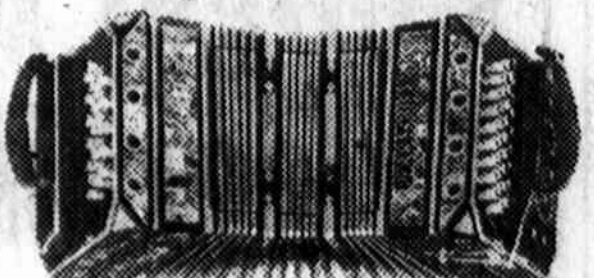
trumpiausiu laiku, kas Sėdą, trejais ekspreso laivais
BERENGARIA AQUITANIA
MAURETANIA
(per Cherbourg ar Southamptoną)

Iš Lietuvos i Ameriką
JEI manote parsitraukti gimines iš Lietuvos, vietas užsakykit dabar. Musų ofisas Lietuvoje suteiks jiems pagalbą ir rodą. Visi trečios klesos keleiviai turi atskirus kambarius, kuogeriausias švarumas ir maistas. Smulkmenų klauskis vie to agento arba

CUNARD LINE
140 N. Dearborn St., Chicago, Ill.

Perlinės Queen Koncertinos yra Geriausios

Padarytos iš 76 ir 102 raktų, oktava ir trigubos. Visos pirmos klesos plieniniais reeds. Dailaus užbaigimo arba gražiai išmargintos. Neapsigaukit, žiūrėkit, kad ant koncertino būtų pažymėta

"PEARL QUEEN"

Taipgi parduodamos lengvais mėnesiniais išmokėjimais.

KATALIOGAS ATSIUNCIAMAS DYKAI.

Vitak-Elsnic Company

Successor to
Georgi & Vitak Music Co.
4639 So. Ashland Ave.,
Chicago, Ill.

Dr. Chiropractor ir Akusherka ANIELĖ KAUSHILLAS
Gydau be vaistų ir be operacijų, visokias ligas vyrų, moterų ir vaikų. Kurie sergate kreipkitės, o rasite pagalbą. Patarimas dovanai. Valandos nuo 1 iki 9 vakara. Tel. Yards 4951
3252 So. Halsted St.

GARSINKITIES NAUJIENOSE

koninkų arba kaip vietiniai žmonės mėgstas nemyskoms ar miniskoms vadinti. Ilguose juoduose rubuose, galvos padengtos plačiomis juodomis skaromis — tai tikrosios mamos; paskui jas sekioja jaunos-jaunutės mergiškos taip pat i pusiau miniskas panašios — juodais ilgais rubalais, baltoms apikaklaitėms, siauroms kepuraitėms — tai miniskos naujokės. Jų visas spiečius yra susimetus žaliajame kalne "Saulės" namuose, tuose tai namuose, kuriems anais metais Amerikos lietuviai, kun. Tumui ir rodos Olsauskui aukas renkant, taip gausiai doleraičius aukojo. Ten joms esą paskirta kambariai, ten joms parėdyta esą altoriai, ten jos meldžiasi ir dykaduoniauja. Ir vis tolyn tankyn tenka pamatyti Kauno tu "nekalto avelių"; matyt jų avi nyčia vis didėja ir plėėja ir nesi gėdi net viešai gatvėse rodytis. Girdėtis, buk jos rengiamos Lietuvos mokykloms, jaunus vaikelius klerikalizmo mokyti.

Didelis Pratuštinimo IšPARDAVIMAS

Vertė šių puikių aprėdų yra taip maža kaip \$2.58

Kiekvienas rubas yra puikiai padarytas. Canton crepe, satin-faced, cantons, messalines ir kitokios drė sės \$12.75

Yra negirdėtai žemos kainos kuomet jūs atkreipsite atydą i jų individuališkumą ir gražumą.

Šis išpardavimas dabar eina ir jūs geriau pasiskubinkite i jį.

DORTHY STYLE SHOP
3401 So. Halsted St.

ISSIKIRPKIT ŠIĄ APLIKACIJĄ, ISPILDYKIT ATSIŪSKITE I NAUJIENŲ OFISĄ SU PINIGAIS

Pinigai Lietuvon Telegramu 50c

Siųskite savo giminėms pinigus Lietuvon per telegramą. Telegramos kaštuoja tik 50c, — visvien ar didelė ar mažą sumą, visvien ar trumpas ar ilgas adresas. Pinigai išmokami Lietuvoje i tris ar keturias dienas.

NAUJIENOS FOREIGN EXCHANGE

1739 SOUTH HALSTED STREET CHICAGO, ILLINOIS

APLIKACIJA PINIGINEMS TELEGRAMOMS LIETUVON

Pinigų siuntėjas privalo aiškiai surašyti atsakymus i visus paduotus klausimus.

SIUNTEJO ADRESAS AMERIKOJE

Vardas ir pavardė _____
Numeris namo ar bakso _____ gatvė _____
Miestas _____ Valstija _____
Indedu money orderį (ar pinigais) _____ dolerių _____ centų (\$ _____)
už kuriuos meldžiū pasiųsti Lietuvon telegramu išpuolančią sumą litų pagal žemiaus nurodyto telegrafinio kurso.
PINIGUS LIETUVOJ PRIVALO GAUTI SEKANTI YPATA
Vardas ir pavardė _____
Kaimas _____ Valsčius _____
Paštas _____ Apskritis _____
Siuntėjo parašas _____
PASARGA: Money orderius pirkitė ant vardo "Naujienos."

Litų Kursas Siunčiant Telegramu (Mokestis už telegramą įskaityta)

50 litų	\$6.00	600 litų	\$62.75
100 litų	11.00	700 litų	73.00
200 litų	21.25	800 litų	83.25
300 litų	31.75	900 litų	93.50
400 litų	42.25	1000 litų	103.75
500 litų	52.50	5000 litų	514.25

(Stambesnis sumoms specialis kursas)

Už viršpauotus kainas pinigai bus pasiųsti Lietuvon telegramu. Pinigai bus išmokėti Lietuvoje i tris ar keturias dienas be jokių atrokvimų.

Registruojanti Pianai Pagamina Muzikantus

Skambėjimas, beveik netikėtinai — tai ne taip — be jokio techniško išsilavinimo. Kiekvienas mylėtojas geros muzikos gali groti Gulbransen. Registruojanti pianą su tokiu pat išreikimu ir jausmu kaip ir profesionalis pianistas. Netikėtina? Galbut. Bet tikra tiesa! Jūs galite greit užganedinti save apie tai — persitirkinkite. Patirkite — iš pirmų rankų. Tegul jūsų akys ir ausys patikrina jus! Išmokite kaip — su pagalba raktų nuspaustų žemyn grojant Gulbransen, bet ne numušty žemyn.

myd, kaip grojant paprastą grojklį pianą, registruojantis principas padaro lengvą del jų su pagaminti muzikalį efektą taip gražiu, kaip jūs norite.

2 metai išmokėjimui

Pasiųskite šią del Gulbransen informacijų.

Vardas _____
Adresas _____

Mūsų Modeliai — Nacionaliai Apkainuoti
\$420 — \$495 — \$575 — \$650

JOS. F. BUDRIK

3343 So. Halsted St., Chicago, Ill.

GULBRANSEN
The Registering Piano

ELEKTRA

Šviesa ir pajėga suvedame i senus ir naujus namus, taipgi dirbuvės. Cash arba ant išmokėjimo.

Pirmutinė Lietuvių Elektros Korporacija Amerikoje
THE BRIDGEPORT ELECTRIC CO., Inc.

A. BARTKUS, Pres.
1619 W. 47th St., Tel. Boulevard 7101, 1892. Chicago.

Nuo kosulio, persišaldymo, galvos skaudėjimo, neuralgijos, reumatizmo ir nuo visų skausmų.
Pas visus aptiekorius
35c and 65c, jars and tubes
Hospital size, \$3.00

NORĖDAMI

PIRKTI, PARUOTI AR MAI NYTI VISADOS KREIPKITES PAS MUS. TAS JUMS BUS ANT NAUDOS.

S. L. FABIONAS CO.

809 W. 35th St., Chicago
Tel. Be žvard 9611 ir 9774
PADAROM PIRKIMO IR PARDAVIMO RASTUS.
Pasekmingai siunčiam pinigus ir Parduodam Laivakortes.

K. GUGIS ADVOKATAS

Miesto ofisai
127 N. Dearborn St., Room 111-113
Tel. Central 4411. Val. nuo 9-6
Gyvenimo vieta:
3323 So. Halsted St.
Tel.: Boulevard 1310
Valandos: nuo 6 iki 8 v. v. kiekvieną vakarą, išskyrus ketvirtą. Nėštadienis nuo 9 iki 12 ryto.

JOHN KUCHINSKAS LIETUVIS ADVOKATAS

2221 W. 22nd St., arti Leavitt St.
Telephones Canal 2552
Valandos: 9 ryto iki 9 vakara. Sėdėdėj ir Pėtnyčioj nuo 9 r. iki 6 v. Veda visokias bylas, visuomenės teisumo, — Egraminio, — Abstrakčius ir padirba visokius Dokumentus, perkant arba parduojant Lotus, Namus, Farmas ir Biznius. Skolina Pinigus ant pirmo morgižiaus lengvomis išlygomis.

JOHN I. BAGDZIUNAS ADVOKATAS

Veda bylas visuomenės Teisumo, Egraminio, Padaro Pirkimo ir Parduodimo Dokumentus ir Iteiojimus.
7 South Dearborn Street
ROOM 1523 TRIBUNE BUILDING
Telefonas Randolph 3261
Vakara: 2151 West 22 Street
Telefonas Canal 1667.

S. W. BANES, Advokatas

Val. 9 A. M. iki 5 P. M.
Room 909 Chicago Trust Building
79 West Monroe Street, Chicago.
Telephone Randolph 2900
Rez. 3203 So. Halsted St.
Yards 1015. Val.: 6 iki 9 val.

J. P. WAITCHES LAWYER Lietuvos Advokatas

Dienomis Room 514-516
127 N. Dearborn St.
Telephone Randolph 5584
Vakara: 10717 Indiana Ave.
Tel.: Pullman 6877.

Tel. Dearborn 9657

A. A. SLAKIS ADVOKATAS

Ofisas vidurmiestyje:
Room 1726
CHICAGO TEMPLE BLDG.
77 W. Washington St.
Cor. Washington & Clark
Namų Tel.: Hyde Park 3395

A. E. STASULANI ADVOKATAS

Ofisas:
911 Chicago Temple Bldg.
77 W. Washington St.
Tel. Central 6206
Cicero Panedello vak.
1314 S. Cicero Av. T. Cicero 5036
Bridgeport kitais vakara
3236 S. Halsted St. T. Boul. 6737

A. A. OLIS ADVOKATAS

11 S. La Salle St., Room 2001
Tel. Randolph 1034 — Val. nuo 9-6
Vakara
3301 S. Halsted St., Tel. Blvd. 67-5
6-8 v. v. apart Panedello ir Pėtnyčios.

V. W. RUTKAUSKA Advokatas

29 So. La Salle St. Room 530
Tel. Central 6390
Vak. 3223 S. Halsted St., Chicago.
Tel. Yards 4681

J. BUCERZAN ADVOKATAS

Notary Public
3405 Deodor Street
Phone: Indiana Harbor 279,
Indiana Harbor, Ind.

Plumbing ir Apšildymo Įrengimai
Olislio kainomis visiems.
Pigiausi dabar raditatoriai ir boilerai. Jie bus brangesnis po mėnesio gegužio. Sutaupykit pinigų tiesiai pirkdami nuo musų.
PEOPLES PLUMBING AND HEATING SUPPLY CO.
480 Milwaukee Ave. and
461 N. Halsted St.
Haymarket 1018, Haymarket 4221

\$145,000.00 PALUKANOMIS

Tapo išmokėta per šį banką žmonėms už jų taupymus per paskutinius 6 mėnesius. Ar jūs gavote kiek iš tų pinigų? Jei ne — pradėkite taupymų sąskaitą dabar. Vieno dolerio užtenka, kad gautum taupymų knygutę. Musų bankas atdaras taipgi vakarais ketverge ir subatoje.

Peoples Stock Yards Bank

DIDELIS BANKAS
ant kampo
47 St. ir Ashland Ave.
CHICAGO

Gera žinoma bankas tarpe lietuvių visoje Amerikoje savo stiprumu ir geru patarnavimu.

Tie Gražus Stiklai DUODAMA DYKAI

už vieną tuziną lebelių nuo

Wennersten's Bohemian Blend

Pilniausias Užganė dinimas

Mūsų vienatinis procesas išdirbimo, apsaugotas su patentu, suteikia WENNERSTEN'S Bohemian Blend GERESNĮ SKONĮ ir galima jį LENGVIAU PADARYTI už bilę vieną kitą prėngimų. Daugiausiai darbo dėl jų yra atleikama mūsų išdirbystei. Daugiau kaip 28 metus WENNERSTEN'S teikia pilniausią užganėdinimą dėl daugelio jo vartotojų. Pabandykite jį.

J. ZILOS
4248 So. Artesian Ave.
Lafayette 3097

J. ATKOCHATIS
5100 Archer Ave. Lafayette 2014

F. VAICKUS
634 W. 35th St. Boulevard 7234

MRAZEK'S GROCERY
1915 Blue Island Ave. Canal 1101

JOS. WAIKUNAS
1967 Canalport Ave. Canal 3054

MARQUETTE MALT & HOPS PRODUCTS
J. J. KAMINSKAS
6250 So. Campbell Avenue

JOHN WAIKUNAS
2558 W. 69th St. Prospect-4814

ALBERT LURIE & COMPANY
1816 Blue Island Ave.
Canal 2762

KORESPONDENCIJOS

Detroit, Mich.

Parapijos piknikas su muštynėmis.—LSS. išvažiavimas.

Liepos 6 d. šv. Antano parapija surengė pikniką Evergreen darže.

Kaip tik po pietų žmonės ėmė rinktis į daržą, kad pasimačius su viens antru ir broliškai pasikalbėjus, o taipgi pakvėpavus tyru oru, kaip ištinka kivičiai tarp tų vaikų, sakoma už merginą, o galiaus ir muštynės. Pralaimėjusieji pirmas strategines pozicijas nenusimena ir leidžiasi miesto link. Praslinkus apie porai valandų atgūza net trys automobiliai su naujomis spėkomis, kurių armija yra tikrai tarptautinė, nes netik lietuvių bei svetimauciu, o ir juodų matėsi tame sustiprinimo atake. Tečiaus tie, kurie kartą jau buvo įgiję pergalę irgi nesusnaudė, jie laiku patėmijo tą maišytą armiją ir prie daržo vartų sekmingai atrėmė taip stipriai, kad užpuolikai buvo priversti palikti vieną savo automobilį, kuriuo jie atvažiavo.

Rezultatas yra toks: Kriaučiui koją išmušė prastam ranką išmušė, kiti kiek menkliau nukentėjo. Sakoma, gavęs kumštinį ir kun. Boreišis.

Puolikai ir antrą mušį pralaimėję visgi nenusiminė. Jie pradėjo vesti "gorilų varfare": už puolę gryniančius iš pikniko ant Michigan gat.: tečiaus tiems pasisekė pasislėpti; užtat jie pasigavo visai nekalta žmogų ties Lietuvių Svetaine ir smarkiai sumušė.

Vis tai ženklas, kad tuliems mūsų žmonėms truksta net paprasčiausių civilizacijos dėsnių.

—P. Jurksaitis.

LSS. 116 KP. IŠVAŽIAVIMAS.

Liepos 20 d. 116 kuopa rengia išvažiavimą arba "Basket Picnic" į Bab-lo Parką. Botas išeina nuo Bate Str., kaip 9 val. ryte. Todel visi prisirengkit sau baskutes, įsidėkit skanių užkandžių, o Nedėlios ryte marš į Bab-lo Parką.

Bab-lo Parkas yra viena iš gražiausių vietų pasilinksminimui ir pakvėpavimui tyru oru. Išlipę iš "boto" pasukit po kairei, ten bus apriukta vieta, kur visi lietuviai apsisitos.

Piknike kalbės d. P. J. Milton ir kiti, kurie darys pranešimus iš Cleveland'o progresyvių konferencijos ir S. P. Konvencijos.

—LSS. 116 kp. Reng. Komisija.

VIENAS METAS LIETUVOJE

Dabar jūs galite gauti J. V. Valdžios sertifikatą leidžiant jums but iš Jungtinių Valstybių per šešis mėnesius, (su privilegija palyginti dar šešius mėnesius) be paskaitymo prie kvotos.

Kuomet jūs planuojat kelionę į tėvynę, keliaukit ant vieno iš geriausių J. V. Valdžios laivų per Jungtinių Valstybių liniją.

Trečia klasa ant šių laivų nėra tarpdėnys. Švarūs, puikūs, išvėdinti kambariai dol. 2, 4 arba 6 žmonių; geras valgis; primimus patarnavimas; didelės dėnys; beno koncertai.

Iširškite J. V. Valdžios laivus pirmiausia.

UNITED STATES LINES
45 Broadway, New York City
110 So. Dearborn St., Chicago, Ill.
Managing Operators for United States Shipping Board.

KAIP JUSŲ AKYS?

Jei akių silpnumas ar galvos skaudas jūmas apsirūpinkite, kreipkitės į patyrusį lietuvių akių specialistą.

Akių kainos žemesnės kaip pan kitus.

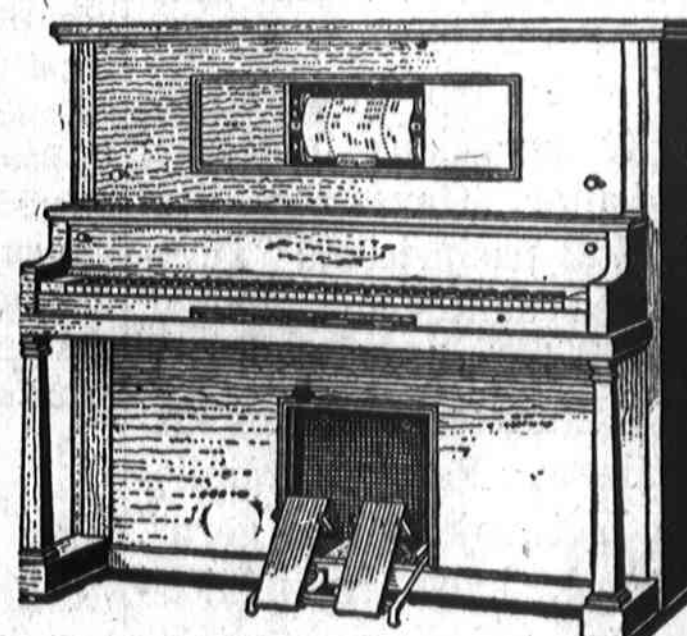
Dr. Serner O. D.
3333 So. Halsted St., Chicago, Ill.
Valandos nuo 1 val. po pietų iki 9 v. Nedėliomis nuo 10 iki 12.
Te. Boulevard 7679

KLEIN BROS PIANO STORE

2027-29 SOUTH HALSTED ST.

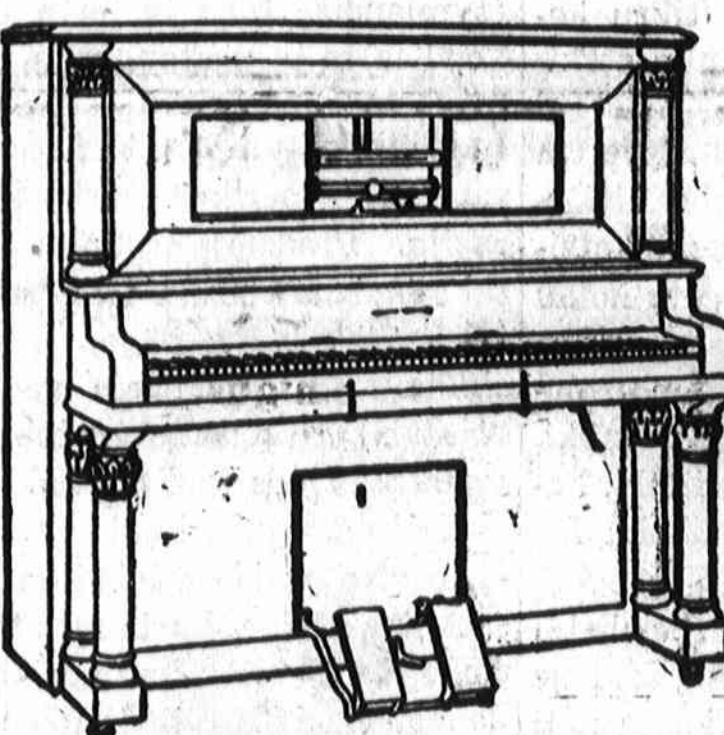
Extra! žinomi "Caldwell" Grojikliai Pianai

Štai yra žinomi Caldwell grojikliai pianai — pilnai prirengti su 50 ROLELIŲ BENČIUMI IR UZDANGALU. Tikrai puikus grojiklis pianas, nepaprastai pigia kaina. Dabar yra tikrai geras laikas turėti muziką savo namuose. LENGVAIS IŠMOKEJIMAI, BE PALUKANŲ.

PIANŲ KRAUTUVE ATDARA UTARNIKO, KETVERGO IR SUBATOS VAK.

Štai Yra "Lakeside" Grojiklis Pianas

ŠTAI KITA NEAPKAINUOJAMA VERTE. ŽINOMI LAKESIDE GROJIKLIAI PIANAI pilnai prirengti su 100 ROLELIŲ, BENČIUMI IR UZDANGALU. Tikrai už \$295. Mes žinome, kad šis grojiklis pianas užganėdins jumis ir mūsų nepaprastai žemos kainos suteiks jums progą išsigyti tą pianą. Išsigykite muziką į savo namus tuojau. LENGVAIS IŠMOKEJIMAI, BE NUOSIMČIŲ.

Mr. Buishas, mūsų lietuvis salesmanas No. 14, bus čionai ir lauks savo daugumo draugų.

M. Wolkowicz
AKUŠERKA
Turis patirtį Paskelbimai patarnauja moterims prieš gimdymą, kiekvieną aktyvumą. Taisiu ypatingą prižiūrėjimą. Duoda patarimus moterims ir merginoms dykai.
3115 South Halsted St.

DR. HERZMAN —IŠ RUSIJOS—

Gera lietuviams žinoma per 15 metų kalpo patyręs gydytojas, chirurgas ir akušeris.

Gydo staigias ir chroniškas ligas vyrų, moterų ir vaikų pagal naujausius metodus X-Ray ir kitokius elektros prietaisus.

Ofisas ir Laboratorija: 1025 W. 18th St., netoli Morgan St.

VALANDOS: Nuo 10—12 pietų, ir nuo 6 iki 7:30 val. vakara.

Dienomis: Canal 3110, Naktį Drexel 0960 Boulevard 4186

8410 So. Halsted St. Val. 9—10 A. M. ir po 8 val. vak.

DR. CHARLES SEGAL

Praktikuoja 17 metų Ofisas

4729 So. Ashland Ave., 2 lubos Chicago, Illinois

Specialistas džiuvos

Moteriški, Vyrų ir Vaikų ligų.

OFISO VALANDOS: Nuo 10 iki 12 val. ryte, nuo 2 iki 4 val. po pietų ir nuo 7 iki 8:30 val. vakaro. Nedėliomis nuo 10 valandos ryte iki 12 val. po pietų.

Telefonas Midway 2880

Telephone Yards 0994

DR. MAURICE KAHN

4631 So. Ashland Ave.

Ofiso Valandos: nuo 10 iki 12 diena, 2 iki 3 po pietų, 7 iki 9 vakare. Nedėliomis nuo 10 iki 12 diena.

DR. M. J. SHERMAN

Specialistas moterų ligų 1724 S. Loomis, kampas 18 ir Blue Island. Ofiso valandos nuo 2 iki 4 po pietų ir nuo 7 iki 9 val. vakare.

Telefonas Canal 1912

Naktinis Tel. Drexel 2279

Tel. Boulevard 0587

DR. MARYA DOWIAT-SASS

1707 W. 47th St. Valandos nuo 8 iki 12 diena, nuo 8 iki 8 val. vak. Nedėliomis nuo 8 iki 2 val. po pietų.

Ofiso tel. Boulevard 9698

Rezidencijos tel. Drexel 9191

Dr. A. A. Roth

Rusas Gydytojas ir Chirurgas Specialistas Moterų, Vyrų ir Vaikų ligų

Ofisas: 3103 So. Halsted St., Chicago arti 31st Street

Valandos 10—11 ryto; 2—3 po pietų, 7—8 vak. Nedėliomis 10—12 diena.

Dr. Benedict Aron

Ofisas 3804 S. Kedzie Ave. Phone Lafayette 0075. Valandos 2-6 vak. Rezidencija 3160 W. 68 St. Phone Prospect 0610. Valandos iki 18 ryto, 7 iki 8:30 vakare. Del specialų sutarčių telefonuoti Prospect 0618

Valandos 10—11 ryto; 2—3 po pietų, 7—8 vak. Nedėliomis 10—12 diena.

Dr. M. Žilvitis

DENTISTAS

Perkėlė ofisą iš Brighton Park į Bridgeportą

3265 So. Halsted St.

Valandos nuo 9 ryto iki 9 vakare. Subatoje nuo 9 ryto iki 6 vakare. Nedėlioj nuo 9 ryto iki 12 diena.

Francuziškas Daktaras

Specialistas kraujo, odos, chroniškių ir slapčių ligų

Gydo su pagalba naujausią metodą X-Ray Spinduliais

Ofisas, 1800 S. Ashland Ave., art viršaus Ashland State Bank.

Telefonas Canal 0464

Valandos 2:30 iki 5 ir 8 iki 10. Nedėlioj nuo 2:30 iki 4:30 po pietų

Biuras 4348 Archer Ave.

Val. nuo 12:30 iki 2 ir nuo 6 iki 8

Telefonas Lafayette 3878

Dr. J. W. Beaudette

Mrs. MICHNIEVICZ - VIDIKIENE AKUŠERKA

3101 So. Halsted St., kampas 31 gat.

Tel. Yards 1119

Baigusi akušerijos kolegiją; ligai praktikuojanti Pensilvanijos ligonbučiuose. Sąžiningai patarnauja, visokiose ligose prieš gimdymą, laiką gimdymo ir po gimdymo.

Už dyka patarnavimas, da ir kitokiuose reikaluose moterims ir merginoms, kreipkitės o rasiite pagalbą.

Valandos nuo 8 ryto iki 1 po pietų, nuo 6 iki 9 val. vakare.

Už dyka patarnavimas, da ir kitokiuose reikaluose moterims ir merginoms, kreipkitės o rasiite pagalbą.

Valandos nuo 8 ryto iki 1 po pietų, nuo 6 iki 9 val. vakare.

Už dyka patarnavimas, da ir kitokiuose reikaluose moterims ir merginoms, kreipkitės o rasiite pagalbą.

Valandos nuo 8 ryto iki 1 po pietų, nuo 6 iki 9 val. vakare.

Už dyka patarnavimas, da ir kitokiuose reikaluose moterims ir merginoms, kreipkitės o rasiite pagalbą.

Valandos nuo 8 ryto iki 1 po pietų, nuo 6 iki 9 val. vakare.

Už dyka patarnavimas, da ir kitokiuose reikaluose moterims ir merginoms, kreipkitės o rasiite pagalbą.

Valandos nuo 8 ryto iki 1 po pietų, nuo 6 iki 9 val. vakare.

Už dyka patarnavimas, da ir kitokiuose reikaluose moterims ir merginoms, kreipkitės o rasiite pagalbą.

Valandos nuo 8 ryto iki 1 po pietų, nuo 6 iki 9 val. vakare.

Už dyka patarnavimas, da ir kitokiuose reikaluose moterims ir merginoms, kreipkitės o rasiite pagalbą.

Valandos nuo 8 ryto iki 1 po pietų, nuo 6 iki 9 val. vakare.

Už dyka patarnavimas, da ir kitokiuose reikaluose moterims ir merginoms, kreipkitės o rasiite pagalbą.

Valandos nuo 8 ryto iki 1 po pietų, nuo 6 iki 9 val. vakare.

Už dyka patarnavimas, da ir kitokiuose reikaluose moterims ir merginoms, kreipkitės o rasiite pagalbą.

Valandos nuo 8 ryto iki 1 po pietų, nuo 6 iki 9 val. vakare.

Už dyka patarnavimas, da ir kitokiuose reikaluose moterims ir merginoms, kreipkitės o rasiite pagalbą.

Valandos nuo 8 ryto iki 1 po pietų, nuo 6 iki 9 val. vakare.

Už dyka patarnavimas, da ir kitokiuose reikaluose moterims ir merginoms, kreipkitės o rasiite pagalbą.

Valandos nuo 8 ryto iki 1 po pietų, nuo 6 iki 9 val. vakare.

Už dyka patarnavimas, da ir kitokiuose reikaluose moterims ir merginoms, kreipkitės o rasiite pagalbą.

Dr. J. Jakubauskas

Pasekmingai gyda staigias ir chronines ligas NAPRAPATI. JOS būdu — be vaistų, be operacijų

4647 So. Halsted St., Val. 9 iki 12 ir 8 iki 9 vak. Tel. Boulevard 4774

ROSELANDO OFISAS: 11132 So. Michigan Ave. 2 iki 7 vak. Tel. Pulman 5147

ROSELANDO OFISAS: 11132 So. Michigan Ave. 2 iki 7 vak. Tel. Pulman 5147

ROSELANDO OFISAS: 11132 So. Michigan Ave. 2 iki 7 vak. Tel. Pulman 5147

ROSELANDO OFISAS: 11132 So. Michigan Ave. 2 iki 7 vak. Tel. Pulman 5147

ROSELANDO OFISAS: 11132 So. Michigan Ave. 2 iki 7 vak. Tel. Pulman 5147

ROSELANDO OFISAS: 11132 So. Michigan Ave. 2 iki 7 vak. Tel. Pulman 5147

ROSELANDO OFISAS: 11132 So. Michigan Ave. 2 iki 7 vak. Tel. Pulman 5147

ROSELANDO OFISAS: 11132 So. Michigan Ave. 2 iki 7 vak. Tel. Pulman 5147

ROSELANDO OFISAS: 11132 So. Michigan Ave. 2 iki 7 vak. Tel. Pulman 5147

ROSELANDO OFISAS: 11132 So. Michigan Ave. 2 iki 7 vak. Tel. Pulman 5147

ROSELANDO OFISAS: 11132 So. Michigan Ave. 2 iki 7 vak. Tel. Pulman 5147

ROSELANDO OFISAS: 11132 So. Michigan Ave. 2 iki 7 vak. Tel. Pulman 5147

ROSELANDO OFISAS: 11132 So. Michigan Ave. 2 iki 7 vak. Tel. Pulman 5147

ROSELANDO OFISAS: 11132 So. Michigan Ave. 2 iki 7 vak. Tel. Pulman 5147

ROSELANDO OFISAS: 11132 So. Michigan Ave. 2 iki 7 vak. Tel. Pulman 5147

ROSELANDO OFISAS: 11132 So. Michigan Ave. 2 iki 7 vak. Tel. Pulman 5147

ROSELANDO OFISAS: 11132 So. Michigan Ave. 2 iki 7 vak. Tel. Pulman 5147

ROSELANDO OFISAS: 11132 So. Michigan Ave. 2 iki 7 vak. Tel. Pulman 5147

ROSELANDO OFISAS: 11132 So. Michigan Ave. 2 iki 7 vak. Tel. Pulman 5147

ROSELANDO OFISAS: 11132 So. Michigan Ave. 2 iki 7 vak. Tel. Pulman 5147

ROSELANDO OFISAS: 11132 So. Michigan Ave. 2 iki 7 vak. Tel. Pulman 5147

ROSELANDO OFISAS: 11132 So. Michigan Ave. 2 iki 7 vak. Tel. Pulman 5147

ROSELANDO OFISAS: 11132 So. Michigan Ave. 2 iki 7 vak. Tel. Pulman 5147

ROSELANDO OFISAS: 11132 So. Michigan Ave. 2 iki 7 vak. Tel. Pulman 5147

ROSELANDO OFISAS: 11132 So. Michigan Ave. 2 iki 7 vak. Tel. Pulman 5147

ROSELANDO OFISAS: 11132 So. Michigan Ave. 2 iki 7 vak. Tel. Pulman 5147

Dr. J. Jakubauskas

Pasekmingai gyda staigias ir chronines ligas NAPRAPATI. JOS būdu — be vaistų, be operacijų

4647 So. Halsted St., Val. 9 iki 12 ir 8 iki 9 vak. Tel. Boulevard 4774

ROSELANDO OFISAS: 11132 So. Michigan Ave. 2 iki 7 vak. Tel. Pulman 5147

ROSELANDO OFISAS: 11132 So. Michigan Ave. 2 iki 7 vak. Tel. Pulman 5147

ROSELANDO OFISAS: 11132 So. Michigan Ave. 2 iki 7 vak. Tel. Pulman 5147

ROSELANDO OFISAS: 11132 So. Michigan Ave. 2 iki 7 vak. Tel. Pulman 5147

ROSELANDO OFISAS: 11132 So. Michigan Ave. 2 iki 7 vak. Tel. Pulman 5147

ROSELANDO OFISAS: 11132 So. Michigan Ave. 2 iki 7 vak. Tel. Pulman 5147

ROSELANDO OFISAS: 11132 So. Michigan Ave. 2 iki 7 vak. Tel. Pulman 5147

ROSELANDO OFISAS: 11132 So. Michigan Ave. 2 iki 7 vak. Tel. Pulman 5147

ROSELANDO OFISAS: 11132 So. Michigan Ave. 2 iki 7 vak. Tel. Pulman 5147

ROSELANDO OFISAS: 11132 So. Michigan Ave. 2 iki 7 vak. Tel. Pulman 5147

ROSELANDO OFISAS: 11132 So. Michigan Ave. 2 iki 7 vak. Tel. Pulman 5147

ROSELANDO OFISAS: 11132 So. Michigan Ave. 2 iki 7 vak. Tel. Pulman 5147

ROSELANDO OFISAS: 11132 So. Michigan Ave. 2 iki 7 vak. Tel. Pulman 5147

ROSELANDO OFISAS: 11132 So. Michigan Ave. 2 iki 7 vak. Tel. Pulman 5147

ROSELANDO OFISAS: 11132 So. Michigan Ave. 2 iki 7 vak. Tel. Pulman 5147

ROSELANDO OFISAS: 11132 So. Michigan Ave. 2 iki 7 vak. Tel. Pulman 5147

ROSELANDO OFISAS: 11132 So. Michigan Ave. 2 iki 7 vak. Tel. Pulman 5147

ROSELANDO OFISAS: 11132 So. Michigan Ave. 2 iki 7 vak. Tel. Pulman

NAUJIENOS

The Lithuanian Daily News
Published Daily Except Sunday
By The Lithuanian News Pub. Co., Inc.

Editor P. Brigalia

1739 South Halsted Street
Chicago, Ill.
Telephone Roosevelt 8549

Subscription Rates:
\$2.00 per year in Canada.
\$7.00 per year outside of Chicago.
\$5.00 per year in Chicago.
8c per copy.

Entered as Second Class Matter
March 17th, 1914, at the Post Office
at Chicago, Ill., under the act of
March 2nd, 1879.

Naujienos eina kasdien, išskyrus
sekmadienius. Leidžia Naujienu
drevė, 1739 So. Halsted St., Chicago,
Ill. — Telefonas: Roosevelt 8549

Užsienio kaina:
Chicagoje — paštu: \$2.00
Metams 4.00
Pusmet 2.00
Trims mėnesiams 1.50
Vienam mėnesiui .75

Chicagoje per naktelėjus:
Viena kopija 8c
Savaitai 18c
Mėnesiui 75c

Savienytos Valstijos, ne Chicagoje,
paštu:
Metams \$7.00
Pusmet 3.50
Trims mėnesiams 1.75
Vienam mėnesiui .75

Lietuvon ir kitur užsienio:
(Atpiginta)
Metams \$8.00
Pusmet 4.00
Trims mėnesiams 2.00
Pinigus reikia siųsti pašto Money
Orderiu, kartu su užsakymu.

Automobilių fabrikantas
Henry Ford išsiuntinėjo vi-
siems savo agentams dideles
gražias prezidento Coolidge'o
fotografijas su prašy-
mu įskabinti jas žymioje
vietoje. Tai yra agitacija
už republikonų partijos kan-
didatą. Fordas, matoma,
nori atsilyginti Coolidge'ui
už jo prižadėjimą padėti
Fordui gauti Muscle Shoals.
Fabrikantas turi dau-
giaus, kaip 20,000 agentų, ir
retas jų išdrįs pasipriešinti
jo valiai. Bet kažin, kaip
pažiūrės žmonės į tai, kad
tas milijonierius mėgina sa-
vo biznio organizaciją pa-
vartot politikos reikalams?

Eugene V. Debs parašė
atsisaukimą į socialistus, ra-
gindamas juos remti tuos
nutarimus, kuriuos Socialis-
tų Partija padarė paskuti-
niame savo suvažiavime,
Clevelande. Jisai džiaugia-
si, kad socialistai nutarė ei-
ti išvien su Progresyvio Veikimo konferencija, nes toks
bendradarbiavimas duoda
vilties, kad netolimoje ateityje
susikurs Amerikos
Darbo Partija.

Apie konferencijos indor-
suotąjį kandidatą į presiden-
tus senasis Amerikos socia-
listų veikėjas sako:

"Nors Robert M. La
Follette nėra socialistas,
bet mums nereikia kaisti
arba teisintis delto, kad
mes jį remiame šioje ko-
voje. Per visą savo gyve-
nimą jisai, kaip vyras,
stoją už teisybę, kaip jisai
jį suprato; jį begėdiškai
niekino ir persekiojo nela-
biosios plutokratų jėgos,
vienok ir pikčiausieji jo
priešai niekuomet nedrį-
so įtarti jo asmeninį pa-
dorumą arba jo politinių
tikslų sąžiningumą."

Amerikiečiai yra gana
naivūs žmonės. Gražiu žo-
deliu juos bent kas lengvai
pasisauna. Praėjus kuriam
laikui, jie paskui patys ste-
bisi, kaip tai galėjo taip at-
sitikti.

Kalbame čia apie ameri-
kiečius lietuvius. Viename
laikraštyje skaitome šito-
kius "Sandariečio" dumoji-
mus po atsisveikinimo su
Neo-Lithuanijos korporaci-
jos atstovu, p. Marčiulioniu:

"Mums, Amerikos lietu-
viams, dar kartą bus aiš-
ku sekami dalykai. Pir-
ma, kad tuos (ypač tuos,
kurie dirbo 'kultūros' dar-
bą su Neo-Lithua-
nijos studentais) apgavo
pora vaikagalių, pasirin-
ko sau aukų ir išvažiavo iš
kur atvažiavę, ir pasiliko
tuomi, kuo jie buvo..."

Šitą nusiskundimą išsau-
kė incidentas p. Viniko išlei-
stuvų vakarieneje, Brook-
lyne, kur tarp kitų dalyva-
vo ir augščiausias minėtasai
studentas. Gavęs žodį, jisai
griežtai pasipriešino "Tėvy-
nės" redaktoriaus kalbai,
kurioje buvo išreikšta nepa-
lanki nuomonė Lietuvos kle-
rikams. Pasak Marčiulio-
nio, Lietuvoje "viskas gera",
ir tame, kad klerikalai iš-
spyrė iš valdžios liaudininkus
ir pasiryžę vieni šeimyni-
ninkauti, taip pat nesą-
nė valdžia kitokia, tai vis-
tiek ji yra žmonių valios val-
džia. Ji yra gera. Visi lie-
tuviai ir visi lietuviškai vei-
kia!"

Po šitų korporanto parei-
škimų sandariečiams, kurie
tą vakarienę rengė, staiga
atsivėrė akys. Ką gi mes
rėmėme? klausia jie savęs.
Kieno labui pinigų dėjo-
me? Kodel nepaklausėme
Lietuvos veikėjų, kurie mus
net kabeliu perspėjo?

Jes, sery. "Pora vaikaga-
lių" emė ir apgavo didelius
vyrus, kurie nuolat visam
svietui sako pamokslus apie
politinę išmintį!

Dabar jau ir jie patys ma-
to, kad tapo apgauti. Bet
kaip būtų buvę, jeigu p.
Marčiulionis būtų dar tru-
putį pakentėjęs ir neišsi-
pliauškęs toje vakarieneje?
Sandariečiai būtų taip ir pa-
silikę, pilni pasididžiavimo,
kad jie rėmė prakliną kul-
tūros misiją.

Antra vertus, ko ant Mar-
čiulionio pykti? Juk jisai,
be abejonės, pasakė tiesą,
kad dabartinėje klerikalų
valdžioje "visi lietuviai ir
visi lietuviškai veikia." Ar
Krupavičius ne lietuvis? Ar
Tumėnas ne lietuvis? Ar
Čarneckis ne lietuvis? Jei-
gu sandariečių vyriausiasis
principas yra "lietuviybė",
tai korporanto argumentas
yra nesumušamas.

Apžvalga

DEL SOCIALISTŲ TAKTIKOS

Vienas mūsų skaitytojas ra-
šo:

"Skaitant 'Naujienu' No. 170
redakcijos straipsnį apie
Clevelando konvenciją, man
paliko neaiškių dalykų, todėl
turiu už garbę paklausti apie
juos.

"Skaitome: Mes niekuomet
neprivalome užmiršti, kad vie-
nas dalykas yra suprašti tam
tikrą idėją, o visai kitas daly-
kas yra įvykinti ją."

"Vienaip suprasti, o kitaip

daryti ('N.' Red.) — kaip
tai išeina?"

Paaškinimas

Kaip išeina? O-gi ve kaip.
Tamsta, pavyzdžiui, žinai, kad
pamatas, iš kurio kyla darbinin-
kų vargai — neturtas, neūtik-
rintas rytojys ir t.t., — yra tam
tikra dabartinės visuomenės
tvarka. Kadangi sako, jogei
visos žmonijos bėdos pareina
nuo to, kad žmonės užmiršta
Dievą, nepotieriauja, neduoda
"afierių", nepildo "prisakymų" ir
"griešija". Kiti vėl aiškina, kad
kiekvienas žmogus yra savo li-
kimo ponas: jeigu jisai yra iš-
mintingas, darbštus ir gabus, tai
jisai gali pasidaryti turtingas ir
laimingai gyventi. Treti, paga-
lios, verčia kalbėti del žmonijos
bėdų ant blogos valdžios arba
ant neteisingų vadų.

Tamsta su toms nuomonėms
nesutiksi, kadangi esi įsitikinęs,
jogei tos nelaimės, kurios spau-
džia darbininkus ir milijonus ki-
tų žmonių, pareina pirmų-pir-
miausia nuo tam tikro visuome-
nės sutvarkymo. Norint tas bė-
das pašalinti, reikia Tamstos su-
pratimo, pakeisti visuomenės
tvarką.

Tai yra mintis, iš kurios išei-
na visi socialistų samprotavi-
mai. Bet tos minties laikosi ne
tik tie socialistai. Jos laikosi ir
bolševikai. Ją skelbė jau net ir
toks žmogus, kaip Thomas
More, kuris gyveno keletą šim-
tų metų atgal. Bet ar visi šitos
minties šalininkai turi vienodą
supratimą apie jos įvykinimo
budą?

Anaiptol. Minėtasai Thomas
More manė, kad visuomenės
tvarkos pakeitimui reikia sugal-
vot geresnę tvarkos planą, jį
gražiai nupiešti ir paskui prika-
linti žmones, kad jie priimtų jį.
Tą jisai ir darė, rašydamas savo
garsųjį veikalą "Utopija".

Šių dienų socialistai į tokį
tvarkos keitimą budą visai neti-
ki. Jie žino, kad visuomenės
gyvenimas eina tam tikru ke-
liu, kuris nepriklauso nuo atski-
rų žmonių valios. Jį nustato
tam tikri reikalai, kurie verčia
žmones elgtis taip arba kitaip.
O tie reikalai, savo keliu, atsi-
randa, kaip rezultatas to, kokių
budu žmonės gamina savo gyve-
nimo reikmenis. Žemdirbių
ukinkinio reikalai yra vienoki,
fabriko darbininko — kitoki, ka-
pitalisto bankieriaus reikalai dar
kitoki.

Iš šito supratimo socialistai
daro dvi išvadas. Viena, kad ne
visuomet žmonijai tinka ta pati
tvarka. Reikia — ne visuomet
gali but įvykinta tokia tvarka,
kokios mes norime. Gražią "uto-
piją" nupiešti yra nesunku (po
to, kai jau Thomas More paro-
dė, kaip tą padaryti), bet reikia
žiūrėti, ar ji yra galima tose sa-
lygose, kuriose mes gyvename.

Antra, panaikint dabartinę vi-
suomenės tvarką gali norėti tik-
tai tie, kuriems ji yra žalinga;
bet ją naikinti nenorės tie, ku-
riems ji yra gera. Todėl būtų
visai bergždžias darbas mėginti
atversti prie socializmo turtin-
gųjų klasių žmones. Socializmo
idėjai reikia stengtis gauti dar-
bininkus. O kad jie galėtų tą
idėją įvykinti, tai jie turi būti
gerai susiorganizavę, apsišvieję
ir įgiję praktiško patyrimo vi-
suomenės reikalų tvarkyme.

Socialistai tuo budu sako,
kad socializmas yra darbininkų
pasiliosavimas: juos paliosuo-
ti negali niekas kitas, kaip tik
tai jie patys.

Kitaip protauja bolševikiški
komunistai. Jie siulo "sutrumpi-
ninti" tą kelią, kuris veda į ge-
resnę visuomenės tvarką, ir į-
rodinėja, kad visai nesą reikalo
laukti, kol susipras, apsišvies
ir susiorganizuos visa darbinin-
kų klasė arba bent didelė josios
dauguma. Pašalinimui kapita-
lizmo sistemos ir įsteigimui so-
cializmo, jų nuomone, pakanka,
kad susidarytų gerokas burys
pasisventusių ir drasių kovoto-
jų, kurie, gerai progai pasitai-
kius, pasigrobs valdžią ir sa-
vo rankas ir paskui

jėga padarys permainą vi-
suomenėje. Socializmą bol-
ševikai nori įvesti, nepaisant
daugumos darbininkų pritari-
mo arba net prieš tos daugumos
valią.

Čia mes matome vieną idėją,
bet tris visai skirtingus vykini-
mo budus. Taigi ar ne tiesa,
kad idėjos supratimas yra vie-
nas dalykas, o jos vykinimas
yra kitas dalykas?

Skirtumas, apie kurį mes kal-
bame, yra ne tarp supratimo ir
darbo, bet tarp tikslo ir priemo-
nių.

Antras klausimas

Mūsų skaitytojas rašo toliaus:

"Toliaus skaitome: 'Šita
taktika gal ir būtų buvusi sek-
minga, jeigu socialistai būtų
buvę neklaidingi žmonės. Bet
jie padarė daug klaidų ir tuo
sutrūkė savo darba'."

"Reikia — I. W. W. ir ko-
munistai jau pirma suprato
socialistų klaidas, o socialistai
vėliaus, butent — Clevelando
konvencijoje. Ar ne taip išei-
na?"

Tai truputį keistas klausimas.
Kokias socialistų klaidas "Nau-
jienu" minėjo? Vieną štai ko-
kią: socialistai kitąsyk mėgino
steigti partines darbininkų uni-
jas kovai su nesocialistinėmis
unijomis. Iš to, tarp kitko, at-
sirasdo I. W. W. Kodel gi mūsų
skaitytojui rodo, kad šita klai-
dą "aidoblistai" suprato, ir dagi
ankščiau už socialistus? Juk yra
faktas, kad "aidoblistai" da ir
šiandie tos klaidos nesupranta!

Kovoti su nesocialistinėmis
unijomis pradėjo dar senoji So-
cialist Labor partija, kuriai va-
davo De Leon'as. Ji delto ir
sunkio, kad ji taip darė. Pro-
tingesnieji žmonės, matydami,
kad tokia taktika neveda prie
nieko gero, pasitraukė iš jos ir
įsteigė Socialist Party. Vienok
ir Socialistų partijoje vėliaus at-
sirasdo De Leono pamėgdžiotų
(žymiausias tarp jų buvo Hay-
wood'as) ir jų pastangomis buvo
sustvarta Industrių Pasaulio
Darbininkų unija, kuri norėjo
suardyti Amerikos Darbo Fede-
raciją. Pradžioje tą uniją kar-
šė ir rėmė ir Debsas. Bet "indus-
trialistai", laikui bėgant išviro
sindikalistais (politinio veikimo
priešais) ir socialistams teko nu-
traukti su jais ryšius. Žalos so-
cialistiniui judėjimui tečiaus
iš to viso pasidarė labai daug.

Antra klaida, kurią mes minė-
jome, buvo ta, kad socialistai
dažnai visai be reikalo užgauli-
davo kitaip manančius darbinin-
kus ir tuo budu atstumdavo juos
nuo savęs. Kodel mūsų skaity-
tojui rodo, kad "aidoblistai"
arba komunistai šitą klaidą su-
prato pirmiaus už socialistus?

"Naujienu" tikrai to nesakė.
O yra faktas, kad "aidoblistai"
dar iki šiol tik su panieka moka
žiūrėti į darbininkus, priklausan-
čius didžiausiomis unijoms, ir
ypatingai į tuos darbininkus,
kurie šioiu ar tokiu budu daly-
vauja politikoje. Apie komunis-
tus gi tai nė kalbėti nereikia: vi-
si žino, kaip piktai jie plusta ir
šmeižia kiekvieną žmogų, kuris
neremia jų kromelio.

Socialistai dabar mėgina ar-
čiaus susidraugauti su nesocia-
listais darbininkais, bet yra ne-
tiesa, kad Clevelando konvencij-
oje jie sugalvojo kokią tai prin-
cipaliai visai naują dalyką. Kad
reikia veikti bendrai (bent iki
tam tikro laipsnio) su pažan-
giais žmonėmis, kurie pripažista
tam tikrą minimumą socialistų
programo, Amerikos socialistai
pripažįsta jau senai. Juk jau
karo laiku socialistai (Hilqui-
tas, Maureris ir k.) dalyvavo
Taikos ir Demokratijos konfe-
rencijose, kurios plačiai varė
agitaciją visoje Amerikoje. Tuo
labiaus socialistai suprato rei-
kalingumą didesnio susitarinio su
organizotųjų darbininkų
masėmis. Kai buvo tveriamą
Progresyvio Politinio Veikimo
konferencija, kurioje vadovauja
geležinkelių darbininkų unijos,
tai socialistai ne tik pocioje pra-

džioje prisidėjo prie jos, bet ir
buvo vieni iš jos iniciatorių.

Clevelande socialistai nutarė
kartu su kitomis organizacijomis,
dalyvavusiomis progresy-
vėje konferencijoje, remti La
Follette'o kandidatūrą į presi-
dentus. Tuo savo žingsniu jie
laimėjo du svarbių dalykų: vie-
na, tą, kad didelis skaičius orga-
nizuotųjų darbininkų pirmu kar-
tu Amerikos istorijoje dabar ei-
na į rinkimų kampaniją nepri-
klausomai nuo kapitalistų par-
tijų; antra, tą, kad dabar atsir-
do viltis netolimoje ateityje į-
steigti Darbo Partiją, panašią į
Anglijos.

Nepriklausomas politinis vei-
kimas ir Darbo Partija yra se-
nos socialistų idėjos.

Trečias klausimas

Mūsų skaitytojas, pažymėjęs,
kad "Naujienu" straipsnyje bu-
vo minėta trys partijos, prita-
riancios socializmui, dar klausia,
kuri jų "geriausia supranta so-
cializmą". Čia eina kalba apie
Socialistų partiją, apie Socialist
Labor partiją ir apie komunis-
tus.

Mums rodo, kad tas klau-
simas yra bereikalingas. Visi, ku-
rie skaito "Naujienu", žino,
kad mes stojame už Socialist
Party, o ne už kitą. Mes esa-
me pakankamai aiškine, ir del-
ko mes laikomės tokio nusistaty-
mo.

Bet socialistų partija nėra
sektą, kuri laikosi negyvy, su-
stingusių dogmų. Ji yra gyvas
organizmas, kuris kruta ir vei-
kia nuolat besikeičiančiose sa-
lygose. Šiandie salygos yra ki-
tokios, todėl ir veikimas yra
kitoks. Tik tai principas pasilie-
ka tas pats: socializmas, įvykin-
tas organizuotos darbininkų kla-
sės jėgomis.

MADOS.

No. 1903. Graži sukleidė nedeldie-
niui. Butinai pasisidrink ja sau.
Lengvai pasiuvama ir išsiuvama.
Sukiptos miero 16 metų, 36, 38,
40, 42 ir 44 colių per krutinę.

36 mieri reikia 3 3/4 yardo 40 colių
materijos. Išsiuvinėjimui pavyzdžio
kaina yra 15 centų extra.

Norint gauti vieną ar daugiau virš
nurodytų pavyzdžių, prašome išskirti
paduota blanketė arba priduoti pa-
vyzdžio numerį, pažymėti mierą ir
aiškiai parašyti savo vardą, pavardę
ir adresą. Kiekvieno pavyzdžio kaina
15 centų. Galima prisiusti pinigų
arba krasos ženkleliais kartu su už-
sakymu. Laiškus reikia adresuoti:
Naujienu, Pattern Dept., 1739 So.
Halsted St., Chicago, Ill.

NAUJIENOS Pattern Dept.

1739 S. Halsted St., Chicago, Ill.
Čia įdeu 15 centų ir prašau at-
siųsti man pavyzdį No.

Mieros per krutinę

(Vardas ir pavardė)

(Adresas)

(Miestas ir valst.)

(Miestas ir valst.)

(Miestas ir valst.)

(Miestas ir valst.)

(Miestas ir valst.)

(Miestas ir valst.)

(Miestas ir valst.)

(Miestas ir valst.)

(Miestas ir valst.)

(Miestas ir valst.)

(Miestas ir valst.)

AL. DROZDOV

Vertė J. Lapas

Lazdelė Liuosuotoja

(Tęsinys iš "Naujienu" 172 num.)

Jis atsiminė kada tai buvusi
sekmadienį, saulėtą svetlyčią,
išsiuvinėtą piano viršui pri-
dengtį pintinę, siuvamųjų daiktų
dėželę, apibarstytą lukštais
— iš Krimo, — Elenos grie-
šias, nuolat biskį praviras lū-
pas. — Tu mano, — sakydavo
Elena, — aš tavo.

Ir tardymus, ir teismą, ir
nuosprendį atsiminė Mikolas
Fedoraitis, atsiminė savo kalė-
mos kamerą, brolio baltą atsi-
lankymą atspirašyti, Elenos iš-
didų veidą.

—Atleiskite, — pasakė Ele-
na, — o jums atleis Dievas.

Jis grįžo vėlai, kada naktis,
kai šikšnotsparnis, padengė sa-
vo sparnais sniegą, rimstąjį
miestą ir apšviestus langus, ka-
da nuo šalčio pastyro kojos,
rankos ir veidas, kada — ska-
stus, platus kai ežeras — suži-
bėjo pilnas žvaigždžių šaltas
dangus. Elenos Aleksandrovnos
šešėlis, kurį langų uždangalų
kvoldos umai sukraipė, pro
langą greitai prabėgo; prie var-
tų stovėjo vežėjų rogės. Mikro-
las Fedoraitis įėjo per neužra-
kintas priekio duris; prieangy
stovėjo storas su kailiniais vy-
ras ir maudamasis pirštiniemis
pro duris Elenai Aleksandrovnai
kalbėjo:

—Raminkitės, ponia, padėtis
pavojinga. Tiesą reikia pasaky-
ti atvirai. Šioj pat minutoj su-
sauksiu pasitarimą.

Jis nusigrįžo ir užsagioda-
mas kailinius praėjo per Mikro-
lą Fedoraitį, atsargiai uždary-
damas paskui save duris. Mikro-
las Fedoraitis numetė kaili-
nius; svetlyčioj tarpdury jis su-
liko Eleną. Jinai buvo apsi-
verksusi, jos plačiai atvirose akyse
stovėjo tamsūs išgastis.

—Ak, pagailos ir jui! —
skaudinamai sušuko jinai —
abiem rankom sugriebė jo ran-
ką. — Ak, Viešpatie, Viešpatie

—Povilas prie mirties!

—Ką jus sakote? Povilas?

—Taip, taip, klištojų jam

pasidarė kvaila; tik spėjome
parvežti, kraujapludis į smeg-
nis.

Jinai nutraukė jį paskui sa-
ve per skaisčiai apšviestą tuš-
čią svetlyčią. Parietęs kojas ant
vilkas Kotikas. Elenos kailiniai
buvo numesti ant kedės nudri-
busiomis rankovėmis ant grin-
dų — kai užvirtės žmogus. Po-
vilas Fedoraitis gulėjo mieg-
rumy po kaldros, pridengtos jį
iki kaklo kaukleio; jo riebi ran-
ka, su sugniaužta kumščia, bu-
vo numesta skersai jo kuno, o
galva atsiluosus. Žvakė degė po
šilkinio uždangalo, išsiuvinėto
geltonomis peteliškėmis. Povi-
lo Fedoraitio veide galima bu-
vo įžiūrėti tamsius ženklus, o
viršun nukreiptos akys žibėjo
liudnai. Apskarsia sėmėgė ir
smailių alkunių sukryžiuoto-
mis rankomis vyras stovėjo
prie liginio kojų. Riebi ir su-
dribusi kaž-kokia moteris sė-
dėjo prie šono ir nemirkčiojan-
čiomis akimis įtemptai į ser-
gantį žiūrėjo.

—Povilai, — pratarė verda-
ma Elena. Atsiklaupė prieš jį,
ištiesė rankas ir nuleido ant jų
galvą. — Povilai, ar girdi?...

Išrodė, kad jis negirdėjo nie-
ko; girdėjo tik tiktai minkštą
kamašais ir lėtai besitartinančią
mirtį, kuri ėjo prie jo susirie-
tus, idant prisitaikinti ir už-
mūsti... Liginis pajudino pirš-
tus, pakėlė ranką, padėjo ją
Elenai ant galvos ir lėtai su di-
dele pastanga atkreipė akis: jo
žvilgsnis susitiko su žvilgsniu

—Aš klausau jus, Povilai,
aš girdžiu.

—Mi-ko-lai... at-leisk...

Šluostydami usus svetlyčioj
kalbėjosi atvykę gydytojai.

(Bus daugiau)

Naktis buvo sunki, varginanti,
naktis agonijos, prieš kurią gy-
venimas yra bėgėjis. Trečiojo
valandoj rytu Povilas Fedorai-
tis paliovė kvėpavęs.

IV

Už užsalusių langų skubiais
žingsniais, be atsigrįžimo, bė-
go žmogaus gyvenimas. Iš ry-
to, dar šiltos nuo miego, laiky-
damos rankose nudėvėtas kny-
gas gimnazistės bėgo prie besi-
trankančių savo gimnazijos du-
rų. Nepatenkinti gyvenimu
laikraščių pardavėjai išdėsti-
nėjo ant savo kioskų gautus
ryto paštų žurnalus ir laikra-
šius. Čiauninkai, skubiai pra-
rijusieji po stiklą arbatos, ėjo
prie savo juodila aptašytų
stalių — kas mažesniu čiu, tas
skubiau, kas didesniu čiu, tas
lėčiau. Turtingų šeimynų virė-
jos ir bėdros bei ekonomiškos
šeimininkės grįžo iš rinkos,
tempdamos savo žemyn nuo
sunkumo nusvertomis ranko-
mis virtuvų korzikas. Gyve-
nimas bėgo, kai paprastai, sma-
gas ir kartus, bėsiuokiantis ir
ryjantis asaras. Vidaus pusėj
užsalusių langų lėtai ir ankštai
tirpstantiomis valaknomis plau-
kė rūkylos dūmai — mirusiųjų
kvėpavimas — ir tylą — miru-
siųjų miegas — slėpėsi po nu-
rimusius kampus.

Mirusiam ir tyliam nusizemi-
nime gulėjo svetlyčioj ant sta-
lo Povilo Fedoraitio kunas; jis
buvo sūtingas, pageltes, paslėp-
tas kurčiuose puvimo žaban-
guose; jo akių vokai buvo sun-
kus, suputę, nosis smaili, barz-
da nekrutėjo, jį pridengusi kal-
da gulėjo kvoldomis. Puiki ir
pilnu gyvumo veidu jauna mi-
nyška sėdėjo prie užmigusiojo
galvos ir skambiu balseliu gje-
dojo psalmes. Ar tai del jos
skambio balselio, kas ir gies-
mes darė juokingomis, ar tai
del saulės, pažiūrėjusios ir ap-
švietusios ant sušalusius langų
eglaites, plyšeles ir duobeles,
netoliputas stebuklingu šalčio
šepėčiu — mirusio Povilas Fe-
doraitis, gulėjusis ant stalo, bu-
vo nereikalingas, svetimas ir
atliekamas. Gal delto, kad ne-
gyvas

L. Skabeika — Miško Aidas.

Klystant.

Kur takas mano?
Kame pasaulis svajų?
I kur keliauti,
Kame ieškoti
Svajotos žemės mano?
Tamsūs šešėliai žemę slepia,
Skaudūs erškėčiai širdį diegia,
Ir verkia siela
Svajotos žemės mano.

Ilgai klajojau po šmėklų žemę,
Tamsoj ilgėjau sielos aušros,
Bet liudnų ir nykų,
Taip tuščią ir tykų
Girdėjau akordą sielos.
Senai klajojau po tuščią žemę...
Ir žvaigždės, ir saulė, ir akys aptemę
Nemato jau kelio...
Sielai taip tuščia ir nyku.

O muzos, muzos! Dievai Parnaso!
Kur jūsų pasaulis?!
Nublando... lyg žvakė užgeso.
Tiek daugel svajonių:
Ir saulė, ir žemė,
Ir lapai, ir gėlės
Supas, klajoja;
Verkia, vaifoja.
Tiek daugel klajonių.

Kur mano dievybė?
Kame saulė mano?
Nejaugi dar klysti
Pasaulių takuose.
Kada man saulė skirta išvysti?
Nejaugi ir akys Tavo,
Lyg diemanto karoliai tylės,
Nejaugi ir josios mylės
Tą tuščią pasaulį mano?!

Siauliai, 25—IV—23.

L. Skabeika.

Mačiau.

Mačiau aš besprogtantį žiedą.
Mačiau, kaip saulė pakilusi į padangų beribę,
būrė pluoštus gaiviųjų spindulių,
ir kaip jie skverbėsi į ką tik besisukečiantį
žiedo pumpurą.

O žiedas juos rijo su godumu.
Mačiau tą besprogtantį žiedą.
Šypsojosi jis, ir juokėsi iš saulės;
siuntė savo nekaltas šypsenas
į saulės ugningas liepsnas,
ir vyliojo mažus, ką tik atgimstančius dru-
gius.

Mačiau aš tą besprogtantį žiedą...
nekaltas šypsenas...

Liudnai smigo saulė
į siubuojančių girių viršunes;
liudnai rymojo žiedo pumpuras.
Ramus vakaro vėjas lingavo medžių vir-
šunes,

o žiedas rymojo ir lenkėsi saulei,
siūsdamas panykos jausmą.
Nutruko jo viltis,
ir todėl jis dabar liudnas.
Nebmato jis saulės,
ir todėl jis rymo.
Slegia jį nakties šešėliai,
ir todėl jam širdį gėlia,
todėl pravirksta jis,
todėl rasotos jo blakstienos.

Verkė ir verkė nelaimingas žiedas.
Nenuramino jo ir skaidri mėnulio šypseną;
nenuramino ir žvaigždžių mirksėjimas,
nė jaunos mergužės dainų aidėjimas.

Verkė jis ir verkė...
Verkė ir išverkė nekaltą širdį.
Kai aušros spinduliai pabūrė savo brilijan-
tus, —

žiedas liudnai niukojo:
pabalęs, nublankęs, lyg veidas jauno ber-
nelio.

Kiek siuntė skaisči, išspraususi saulė
gaiviųjų spindulių,
kiek kuteno jį jautrusis vėjas, —
veltui:

nusvyro mažytė jo galvelė,
ir nebėra žiedo,
jo laimės šypsenų.
Mačiau tą nelaimingą žiedą.

11—V—23.

L. Skabeika.

Sirdžiai.

Kantri širdie!
Nekaltink tu, manęs
už tai,
kad vylingas džiaugsmo spindulys
nuklys į padanges —
aukštai,
kad vėl svajonių slėpiny
apglėbė mane šaltai, šaltai.
Kantri širdie,
nekaltink tu manęs...

Nekaltink...
Juk aš nekaltas,
kad laimė sielą pakutenus
apleidžia — pasaulį mano,
ir gyvenimas taip šaltas
teglosti veidą mano.

Nekaltink...
Juk ir ta šypseną,
kur žerėjo ugnim,
jau dingsta...
Ir be to jau man gana,
ir skaidri sielos daina
jau stingsta.
Nekaltink, o kantri širdie!

Nekaltink ir už jausmus,
kurie bangavo, supo, šildė,
ir už audringus tuos skausmus,
kurių ir Tavo maldos nenutildė.

Nekaltink jau, oi ne.
Juk aš nekaltas, kad tą žemę
mane pagimdė del tavęs,
ir pasaulis taip aptemęs
nebepakencia manęs.
Kantri širdie!
Nekaltink tik, oi ne,
kol jaučiu krutinę
tave.

Siauliai, 25—V—23.

B. Buivydaite.

Naktį.

Žalčiais sukas naktis tarp klajoklių šviesų.
Skamba dainos garsai tarp žaliųjų pušų,
Ir jura įnirtusiai šnera.

Kokia jura plati, kiek gyvybės bangų!
Kiek čia daugel linksmų ir širdingų draugų...
Tik vieno Tavo šonai nėra.

Ir aplinkui tamsu, nors žvaigždėtas dangus.
Ir negirdžiui šnekos, kad ir balsas skambus—
Viskas nykumoje praužo...

Tarpu dang žiburių, kaip žaltvykslė baidi,
Aš klajoju viena. Ar bent kiek nors myli? —
Aš paklausiau. Tavęs čia nebuvo.

Ir klausiaus, ką šnekės senos pušys miškuos,
Ką man vėjas sakys, kai juružė myluos.
Bet nieko miškai neslamėjo.

Kiek neaukčiau... Veltui: nepasakė nunai
Nei senoji pušis, nei skaistieji žiedai,
Ką Tavo širdis numylėjo.

A... Užmiršus buvau... Ne margiesiems
žiedams,
Ir nei vėjui paikam, nei pilkiesiems laukams
Neprašnekti į manąją širdį!

Kas gi gali sulygt su Tavoju balsu,
Kurs, kaip vėtra, stiprus ir, kaip meilė, sal-
dus —
Jį vieną širdis mano girdi.
["Vairas"]

L. Skabeika.

Sužibo akys akyse.
Uždegė lyg šiolei rusėjusias, krutinę
tvyskėjusias žiežirbas.
Atsivėrė jų paslaptis ir aš pasinėriau
juose.

Leido jos iš savęs gaivinančią, lyg pa-
vasario vėjas, bangą, ir glostė, ir ramino
mano skausmų išdrakintą krutinę.
Pasiuntė ji man meilės išbūtuotą,
jausmų vainikuotą šypseną.

Sutvyskėjo, sumirgėjo už saulę skai-
stesni, už sniegą baltesni danteliai, bet ir
vėl dingo už paslapties vartų.

Stovėjo ji priešais mane visoje savo
pilnybėje ir aš jaučiau ją... girdėjau kiek-

vieną širdies pulso mušimą, kiekvieną kru-
tinės nusikundimą, kurs veržėsi iš suvy-
tusios, skausmo vylių nukapotos kruti-
nės.

Tiesė ji amžių išsvajotas, dainių iš-
dainuotas kurybines rankas ir meldė pasi-
gailėjimo — disonanso.

Šypsojo kerčioje pastatytos, natų vė-
ju dvelkiančios, kubikų realizuotos stovy-
los, išsipylusios iš pasaulio genijų minties
šaltinių ir varstė jos svajones vylių at-
skalomis.

Nusvyro jos rankos ant Aukuro ma-
no ir apsipynė, lyg vijoklės, ikvėpdamos
elektro jo centro punktą.

Ir stovėjo mano Laisvės statula už-
burto pasaulio vartuose. Jų gyvybės gys-
lomis sruveno karšto kraujo srovės ir
šnabzdėjo mano ausysna.

Dainavo jos užkerėtas tvėrybos dei-
vės dainas, apipintas aušros skambesiu di-
sonansais:

— Ci-ci-ci-a-a-ci-ci-a-ci... Skambėjo
dainos disonansai ir varstė mano tvėry-
bos deivės paslapčių bagažą, išplėsdamos
iš jo keršto centrus ir dauginamos į pa-
dangių užburimą, mūsų sukurtą labirintą.

Jaučiau aš jos laisvės gimdytą lieme-
nį — liekną, jautrų, kurs jungėsi su ma-
no krutinės aidais ir gimdė pasauliui mei-
lę.

Kasų kasos pynėsi tarp prizmių, ky-
šojančių iš dvasios kurybos, ir glostė... ža-
vėjo...

Jos kurybinės rankos ištroškusios
gyvybės atkalsio, pasigėrėjimo disonansų,
leido savo šaknis į mano širdies aidėjimo
bangas ir kuteno, aleivieną minties kris-
lelį.

Pasijutau aš visas savyje. Pajaučiau
dieviškąjį "aš" ir užgavau amžių tylėju-
sius kauklus.

Prabilo jie naujomis gyvenimo pro-
blemomis ir šaukė pasauliui:

— Kurkite, kurkite, kurkite!...

Atsimušė jų disonansas į jos sielos
gilybes ir dingo sapnų pasaulyje dainoda-
mas angelams amžiną dainą. O mano
Aukurą draskė audros: blaskė išrusėjusias
pelenų kruvas. Ir staugė jis nežemiškais
balsais.

Ir giria jam pritarė liudnuoju:

"u-u-u, šš-š, uš..."
Siauliai, 14—IV—23.

Town of Lake

Naujienu Skyrius perkel-
tas į naują vietą.

Priima paskelbimus Nau-
jienuoms ir atlieka kitokius
reikalus surištus su Nau-
jienuomis.

Siunčia pinigus Lietuvon.

G. Benošius

1616 W. 47th Street

Siuskit pinigus per
NAUJIENAS

Kapitalas \$500,000.00

International Investment Corporation

ILLINOIS VALSTIJOS KORPORACIJA

Pirmiaus vadinosi

Rubin Bros. Mortgage Corporation

3804 So. Kedzie Ave.,

Chicago, Ill.

Svarbus Pareiškimas Lietuvių Visuomenei

J. J. Szlikas

MUSU Korporacija nori šiuo pareikš-
ti Lietuvių visuomenei, kad p-s
JUOZAPAS J. SZLIKAS, gerai
žinomas real estate darbuotojas, dabar susi-
dėjo su šia kompanija, ir visi Lietuviai jo
draugai, kostumeriai ir pažįstami, kurie tik
su juo turėjo reikalų, yra kviečiami pasima-
tyti su juo Korporacijos skyriaus ofise adre-
su 3241 So. Halsted St., antras augštas, kur
p. Szlikas maloniai jus priims. Musų kompa-
nija daro daugiausia antrus morgičius ant
namų. Ši korporacija daugiaus paskolino pi-
nigų Lietuviams ant antrų morgičių, negu
kokia kita korporacija Chicagoje. Kada tik
jums reikės pinigų pirkimui ar statymui na-
mų, ateikite ir pamatykite p. Szliką mūsų
ofise.

International Investment Corporation

KORPORACIJOS VALDYBA

David M. Rubin, President and Treasurer
Louis L. Becker, Vice President
A. S. Dushkes, Secretary

Tel. Lafayette 6738

KORPORACIJOS DIREKTORIAI

David M. Rubin, President and Treasurer
Joseph L. Rubin, Rubin Bros. Home Builders
Louis L. Becker, Attorney
Dr. Benedict Aron, Physician and Surgeon
Edward A. Hochbaum, Secretary & Treasurer Hygienic
Laboratories

KORPORACIJOS SKYRIAUS OFISAS

3241 So. Halsted St.,

Telefonas Boulevard 5066,

Chicago, Ill.

CHICAGOS ŽINIOS

Jamontas su Rudaičiu vėl prakišo

Apie dvejetas savaitę laiko atgal, kaip jau buvo rašyta "Naujienose", Illinois valstijos apeliacijų teisme prašėme bylą prieš "Naujienų" Bendrovę K. Jamonto talkininkas, V. Rudaitis, vietinio bolševiki laikraščio darbininkas. Jisai reikalavo, kad Bendrovė pervestų jam šėrus, kuriuos jisai buvo supirkęs iš įvairių žmonių; bet Bendrovės viršininkai atsakė, tai padaryti, kadangi tie šėrai nebuvo pirma pasiūlyti Bendrovei, ir apeliacijų teismas pripažino tiesą "Naujienoms".

Bet Jamontas su Rudaičiu užsimanė parodyti, kad tai dar ne sąs "galutinas nuosprendis". Jų advokatas padavė tam pačiam teismui prašymą iš naujo peržiūrėti bylą.

Pereitą savaitę teismas tą prašymą vienbalsiai atmetė.

Jamontas su Rudaičiu tečiau ir po to nenurimo. Juodu ryžosi eiti į valstijos apeliacijų teismą, ir kad teismas kuogreičiausia imtų svarstymui jų skundą, tai jų advokatas padavė prašymą pripažinti jį nepaprastai "svarbiu".

Vienok ir čia juodu susilaukė nepasisekimo. Vakar tapo paskelbta "Law Bulletin'e", kad Rudaičio advokato padarytasai "svarbumo įnešimas" (motion for importance) yra atmetas.

Sumušė lietuvę moterį

Pereitą septintadienį pas našlę Marę Židinskienę, kuri gyvena prie 559 W. 14 St., atėjo tušas Sartauskas, kurį ji pažinojusi seniau, bet nežino, kur jis dabar gyvena, ir norėjo su ja ne padariai pasielgti. Tai neįstengęs jis pradėjo reikalauti pinigų ir jį paskui pasikvietė dar į jaunus homelius ir visi trys Židinskienę tiek sumušė, kad ta motoris jau kelintą dieną gulio lovoje. Piktadarai pabėgo.

Sumuštoji moteris pranešdama tą žinią, prašo patarti moterims, joms vienos esant, neįsileisti į namus jokių nepažįstamų, o net ir mažiau pažįstamų žmonių.

Roselandas nusigandęs milžiniškų gyvačių.

Visas Roselandas yra nusigandęs milžiniškų gyvačių, netų, kurias mato nuo mūnšaino įkaitusios galvos, bet tikrų. Mat ten dabar yra Barkey & Kooth karnivalas. Tarp kitko jie turėjo ir milžiniškų gyvačių — smaiglių. Trejetą savaitę atgal viena gyvatė, taip bent buvo paskelbta, pabėgo. Po ilgo įieškojimo užvakar betgi ją rasta įlindusią į didelį prienamąją skylę gatvėje prie 105 ir Michigan Ave. Reikėjo sušaukti kuon visą Roselando policiją tą gyvatę ištraukti, nes tai buvo 16 pėdų milžinas.

Sugražinus gyvatę kompanijai, pastaroji dabar prisipažino, kad ištikrųjį pabėgo ne viena, bet trys gyvatės ir kad viena gyvatė yra dar didesnė už sugautąją.

Ne veltui, tad roselandiečiai yra nusigandę — nė vienas nenori su tokiu smaigly susitikti, ypač kada smaiglys yra alkanas.

Daktaras prigirė.

Dr. Frederick J. Freeman, 45 5743 Prairie Ave., prigirė besimaudydamas Chicagos upėje, kada jį sutraukė mešlungis.

Broliai Rubina plečia savo biznį

Yra pastebėtina, kaip Rubina broliai praplėtojo namų statymo ir pinigų skolimo biznį Brighton Park'e ir pietinėje Chicagos miesto dalyje.

Visą laiką jie darė biznį beveik išskirtinai su lietuviais ir sakosi, jog su lietuviais jie ir tonori daryti biznį. Nes lietuviai esą labai teisingi žmonės, bent jie visuomet stengiasi atmokėti užtrauktas ant savo namų skolas. Todel Rubina visuomet be baimės skolina lietuviams pinigų ant antrų ir net ant trečių morgičių. Į keletą paskutinių metų sulig atskaitų Rubina būvę paskolinę lietuviams ant antrų morgičių apie pusę milijono dolerių. Šiandien lietuviai esą jiems skolingi apie pusantro šimto tukstančių dolerių.

1920 metais Rubina broliai paskolų palengvinimui suorganizavo bendrovę Rubin Bros. Mortgage Corporation, kuri nuolat mokojo savo nariusms dividendus. Dabar-gi David M. Rubina tą organizaciją praplato ir pavadino ją International Investment Corporation. Telpnčiame šiandien Najienose paskelbime ta korporacija pareiškia savo pasiryžimą dar arčiau susijungti su lietuviais ir praneša, jog atidaro savo ofisą ant Bridgeporto, kur jų vedėju bus Juozas J. Šlikas.

Praplatintoji Rubinų brolų Korporacija tikisi sukelti daugiau pinigų paskoloms ant namų ir namų statymui.

Western Electric Co. dirbtuvėse

Gal niekur Chicagoy darbininkai nėra taip išnaudojami ir menkai apmokami, kaip Western Electric Co. dirbtuvėse. Čia dirbama daugiausia nuo štukų, mokama kaip ir nuo valandų, o paskui bonusais.

Darbininkai daugiausia ateiviai ar čia gimę iš ateivių jauni vaikai ir merginos. Darbininkai neorganizuoti ir unistus labai persekiojama; o šnipai, kurie seka ir praneša apie kiekvieną darbininkų žingsnį, yra pilna. Darbininkai buriais atleidžiami ir jų vieton statomi nauji.

Pirmiau, kada darbai geriau ėjo, tai ir Western Electric Co. geriau elgėsi su darbininkais ir didesnes algas mokėjo. Bet užėjus bedarbei prasidėjo ir daug didesnis išnaudojimas.

Čia dirbdamas turi išdirbti visą savaitę pirmu negu sužinosi kiek bus mokama. Dirbdamas mañai tiek gausi, o kada gauni algą tai pamatai, kad gavai daug mažiau.

Štai kiek laiko atgal viename departamente laike pietų išmokama alga ir pasirodo, kad kiekvienam truksta kokių \$8—\$10, reikiška ant tiek į savaitę numušę algą. Darbininkai yra neorganizuoti, tad turi būti užgandinti. Tečiau ir jų kantrybė išsisėmė ir kokie 25 darbininkai atsisakė toliau dirbti. Kitų departamentų keli darbininkai irgi atsisakė dirbti; prie jų prisidėjo ir du gembosiai. Tapo paskauktas superintendentas, kuris atėjo su keliais kitais storuliais, ir pradėjo aiškinti, kad darbininkai per daug uždirbę gegužės mėnesį, tai dabar už tą jų algą sumažinama! Koks "gudrus" pasiteisinimas!

Čia reikia pasakyti, kad vienas karštas Trockio šalininkas, "Laisvės" ir "Vilnies" skaitytojas ir Darbininkų partijos narys visai prie darbininkų neprišidėjo ir nuėjo dirbti, nors metęs darbą. Tas patentuotas "revoliucionierius" pamatęs, kad darbininkai tariasi tarp savęs apie streiką, tuoj nubėgo dirbti ir visai nesirodė prie superintendente. Tas žmogus visados niekindavo kitus žmones ir tik girdavo komunistus, kad jie buk esą dideli kovotojai už darbininkus, kuomet vi-

si kiti yra tik "judošiai". Bet mažiausiai reikalui pasijęs tas toks smarkus "revoliucionierius" pats pirmutinis palindod kaip pelė po šluota. Kas gi atsitiktų su tokiais "revoliucionieriais", jei reikėtų organizuoti ir ištikrųjį streikuoti? Net ir vienas tamsus lietuvis katalikas, kuris buvo nuėjęs dirbti, betgi padirbėjęs 20 min. metė darbą ir atėjo prie streikierių.

Western Electric Co. darbininkai turėtų organizuotis. Man visą laiką teko dirbti uninėse dirbtuvėse ir visur radau daug geresnės darbo sąlygas, geresnį apmokėjimą ir trumpesnės darbo valandas. Dabargi šiose neorganizuotose dirbtuvėse reikia dirbti po 9, o tankiai po 10 ar 11 valandų į dieną. Be to čia dirba daug merginų ir moterų irgi ilgas valandas. Jei mes butum organizuoti, tai to visko nebūtų ir nereikėtų tokias ilgas valandas dirbti už ubagišką atlyginimą, iš kurio negalima pragyventi.

Organizuokimės!

—Pasaulio Piliētis.

RADO SAVO MOTINĄ UZMUŠTĄ.

Kada Harry Marks, 14 m. parėjo namo 1301 Newberry Ave., užvakar vakare, jis rado savo motiną Jennie Marks, našlę, užmuštą, o kitame kambary raičėsi pusegyvis Carl Rabinovitch, kuris neužilgo pasimirė ligoninėje. Rabinovitch gė ir užmušė jo motiną, pas kurią seniau dirbo ant ukės, ir paskui pats nusišovė.

Uždarė State gatvės tiltą.

State gatvės tiltas liko uždarytas kokioms trims savaitėms laiko reikalingiems pataisymams padaryti. Delei to State gt. gatvėkariai vaigščios kitomis gatvėmis.

Jauna mergina nusižudė.

P-lė Emma Kodydek, 19 m., nusitroškino gasu savo kambary 1416 S. Karlov Ave. Jos švogėris Joseph Lukes rado ją jau negyvą ir raštelį, kad ji susilaukė bėdos, kurios negali pergyventi ir todėl nusižudo.

DARBAS YRA TIKRA PALAIMA

Pasiremiant Vokietijos entomogilistų, bitės ir kiti panašūs sparnuotai, miršta jei neturi darbo. Del musų, žmonių, darbas taipgi yra palaima ir specialiai Ameriką pasidarė didelė ir turtiną ir didelė sunkių darbų visų jos gyventojų. Kad padaryti darbą malonių net ir karštoje vasaroje, Trinerio Kartusis vynes yra labai geras pagelbininkas. Jei jus neturite jokių skilvio suirimų, tokių kaip nevirškinimo prasto apetito, užkietėjimo vidurių, gazų viduriuose, galvos skaudėjimo arba nuovargio pajautimo, kuris pasidaro nepakenčiamas karštos dienos; jus surasite savo darbą lengviu ir greitai atliekamu. Trinerio Kartusis Vynas teikia energijos visai jūsų sistemai. Mr. James Tomascik, parašė mums iš Spruce, W. Va., gegužio 27: "Kuomet aš negalėjau dirbti iš priežasties skilvio nesveikatos, aš vartoju Trinerio Kartųjį Vyną ir tuojau aš pasijaučiu labai gerai". Bandyk taipgi musų naujus prirengimus, Trinerio Fli Gass, kuris užmuša muses ir uodus tuojau. Jei jus negalite gauti Trinerio gyduolių jūsų aplinkelne, rašykite pas Joseph Triner Company, Chicago, Ill. (Apskelbimas)

G E R B. Naujienų skaitytojos ir skaitytojai prašomi pirkinį reikalais eiti į tas sankrovas, kurios skelbiai Naujienose.

MADOS

No. 2093. Mažoms panelėms labai tinkanti suknelė su kelnaitėmis. Lengvai pasiuvama iš biles kokios materijos.

Sukirptas mioros bile kokiam amžiui. Keturių metų panelė reiki 2½ yardo 36 colių materijos.

Išsiuvinėjimui pavyzdžiai No. 667, kainą 15 centų extra.

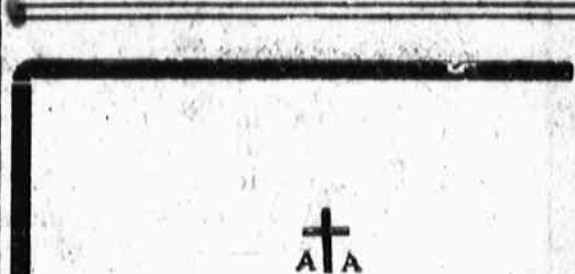
Norint gauti vieną ar daugiau virš nurodytų pavyzdžių, prašome iškirpti paduotą numerį, pažyminti miera ir aiškiai parašyti savo vardą, pavardę ir adresą. Kiekvieno pavyzdžio kainą 15 centų. Galima prisiųsti pinigų arba krasos ženklais kartu su užsakymu. Laiškus reikia adresuoti: Naujienų: Pattern Dept., 1739 So. Halsted St., Chicago, Ill.

1739 S. Halsted St., Chicago, Ill. Čia įdedu 15 centų ir prašau atsiųsti man pavyzdį No.

Mioros per krutinę (Vardas ir pavardė)

(Adresas)

(Miestas ir valst.)

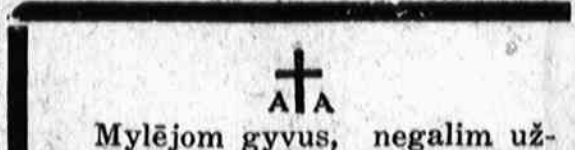

PETRAS KAIRIS

Persikyrė su šiuo pasauliu liepos 17, 1924, 6:35 vakare. Turėjo amžius 48 metus. Paliko dideliame nuludime moterį Pauliną ir dvi dukteris, Elzbieta, 12 metų, Stasiukę 1 metų ir 3 mėnesių. Vėlonis paėjo iš Lietuvos Panevėžio apskrėio, Butkunų kaimo. Išgyveno Amerikoje 20 metų.

Laidotuvės atsisbus panedėly, liepos 21 diena, 8 val. ryto, iš namų 3258 So. Union Ave., iš Sv. Jurgio bažnyčia, iš tenai į Sv. Kazimiero kapines. Gimines ir pažystami meldžiamis dalyvauti laidotuvėse. Lieka nuliudė žmona, dukterys, broliai ir švogeriai. Moteris paėina iš Lietuvos Pakalnių kaimo, po tėvais Paulina Miknaitė.

Laidotuvėms patarnauja graborius A. Masalskis.

Mylėjom gyvus, negalim užmiršti ir mirusius. Paminėjimas 2 metų sukaktuvių Amžina Atilsis ZOFLOS LETUKAITES. Persikyrė su šiuo pasauliu 1922 metais 17 d. liepos po numerio, 4523 S. Wood St. dešimta valanda vakare, 3 metų ir 3 mėnesių amžiaus. Paliko dideliame nuludime tėvelius ir tris sesutes Joana, Pranciška ir Stefanija. Pralaidus 6 mėnesius, sulaukė ir tėvelį pasave, Juozapą Lėtuką, katras ją už vis labiaus mylėjo. Aš, motinėle, ir sesutės tariame širdingai atli už puikius gėlių vainikus visiems giminiams ir pažystamiems dalyvavusiems laidotuvėse taipogi atli seserims ir Aniole Sargo Draugystei, atli graborui J. I. Eudeikiui už malonų patarnavimą. Ačiū P. Venskėvičiai ir P. Reksėnėvičiai už puikų sutaisimą beno. Pasielkame nuliudusios Joana Lėtukienės ir tris sesutes. Apleido mane brangi dukrelė Zofija; pranyko kaip kvietklė iš mūsų akių ir mano mylimas vyras taip pat apleido mane ir tris dukreles, vasario 6 diena, 1923 m., atskyrė nuo mūsų bailsioji mirtis ir juoda žemė, kuri juos paslėpė nuo mūsų švento Kazimiero kapinėse. Išleikite brangus mūsų ramiai, laukite mūsų pasave, o mes neužmiršime anų pakol savo širdy gyvą dvasią turėsimė.

Broliai.

Merginos - Jusų Rupesčiai Užsibalgė

Buvo laikai, kuomet niekas nežinojo kas yra pleikanas ir kaip nuo jų apsigarstyti. Šiandien yra visiškai paprasta dalyką užtikrinti savo plaukus ir galvos odą švarioje ir sveikoje padėtyje.

Ruffles

Ištepant galvą kas vakaras einant gulėti per savaitę ar dešimtį dienų, sunaikins pleikanas ir parągis juos plaukų augimą. Po to naudokite Ruffles tik reikartais, o likusiu laikui daugiau neturėsite jokių nesaugumų su pleikanais.

Bonka 65c, aptiekose, arba už 75c, prisiunčiame atliečiai iš dirbtuvės.

F. AD. RICHTER & CO.

104-114 So. 4th St., Brooklyn, N.Y.

A + A

JUOZAPAS F. WABOLAS

Mirė ketvergo rytą, liepos 17 d., 5 val. Prigulėjo prie Policmen's Benevolent Association. Laidotuvės atsisbus panedėly liepos 21 d., 1924, iš namų 1928 So. Ridgeway Ave., į Aušros Vartų bažnyčią, 23rd Pl. ir Oakley Ave., 9:30 val. ryto. Po pamaldų į Sv. Adelberto kapines.

Kviečia gimines ir pažįstamus dalyvauti laidotuvėse.

Nuludus pati

Frances C. Waboliene.

ERNESTAS KIGOWICZ

Persikyrė su šiuo pasauliu liepos 17 d., pirmą valandą po pietų Gary's Hospitaly, Gary, Ind. sulaukęs 21 metų po trumpos ligos. Paliko nuliudime motiną Antoniną Kigowiczenę ir seserį Leonorą. Ernestas buvo gimes šioj šaly, So. Chicago, buvo labai gabus mechanikas, turėjo savo garadžių, mirė po 4 dienų sirgimo — gerklės liga.

Kunas randasi 3604 Deodor st., Indiana Harbor, Ind. Laidotuvės įvyks panedėly, liepos 21 d. 9tą val. iš ryto, iš namų, augščiau paduoto adresu į Sv. Francisiaus bažnyčią, o po pamaldų į Sv. Kazimiero kapines.

Visus gimines, draugus ir pažįstamus kviečiame dalyvauti laidotuvėse.

Liekame didžiam nuliudime Motina A. Kigowiczenė, Sesuo Leonora.

KAZIMERAS LUKOSEVICIUS

Persikyrė su šiuo pasauliu po ilgos ligos pavieto ligoninėje. A. A. Kazimieras paėjo iš Lietuvos Kauno rėdybos, Panevėžio apskr., Cidobravo parapijos, Vabalio kaimo. Amerikoje išgyveno 14 metų. Nevedęs. Paliko 3 brolius Amerikoje: Vladislavą, Antaną ir 3 seseris Lietuvoje.

Laidotuvės įvyks subotą, liepos 19 d., 1924, iš Eudeikių koplyčios 4605 S. Hermitage Av. Chicago, 2 val. po pietų į Tautiškas kapines.

Kviečiam visus gimines ir pažįstamus duoti paskutinį patarnavimą, dalyvauti laidotuvėse.

Liekia nuliudė

Broliai.

Lytiškos Ligos Gali Buti Išgydytos

Ar sergate lytiška liga, kuri padaro jums netinkamą prie darbo ir pasilinksmimo. Ar esate vienas didėles armijos, kurie kędiate tyledami nuo lytiškų ligų?

Dr. W. R. Register

109 N. Dearborn Street.

Kiekvieno sergančio žmogaus geriausias patarimas. "Nei vieno doliario nereikia mokėti, kol nebus passekimi." Gyduoles išskiriamos.

Neužginčijamas faktas išgydymo visokių ligų per patyrusius daktarus, kurie dirba laboratorijose, egzaminuojant kraują ir išskiriant per mikroskopą, prašinant visus klinikiškos simptomus. Nei vienas žmogus nėra liuosas nuo užsikrėtimų, bet prie dabartinio žinojimo gydymo nei vienas neturi sirgti. Jei nesate išgydyti, tai vien tik yra todėl, kad apleidote gydymą, arba buvotė gydymas nepatyrusių gydytojų, arba gydytas buvo labai trumpas, Nedaugiau, kad liga išgal, ir kraujyje — įsivalykite jį: atleikite pas mane, padarysiau viską kas yra galima, kad būtų gerai, tiktai esate per pusę išgydytas ir gyvenate nuolatine baimėje, kad liga gali atstatuolinti. Ne atidėliokite. Daugele statistikų liga vėl, kila vidury naikinama kuno narvelius, smagenų, nervų, širdies, plaučių, kepenų, inkstų, ir kitos kono organus. Pradididite prie daktaro gantos patvarkymus. Atminkite, kad sveikata yra jūsų brangiausias turtas, jūsų kapitalas, skirtingu kint jus sugrąžinti laiko arba pinigų užlaikymui sveikatos, nes tas jums labiau apsimokės, negu kas nors kitas. Beveik visi atsitiktiniai katarai, Reumatizmas, Neuritis, Bronchitis, Astma, Mažakraujaiškis, Skaudulių, Egzemos, Psoriais, Slinkimais, plaučių, Psitididusiu grūstulių, Strumulių ir t.t. yra pasekmė nevaldyto ir užsikrėtusio kraujo, kurį galima greitai išvalyti su pagelba gydymo.

Apisaukokite daktarų ir studentų, kurie elenai garsiai skelbia, kad klinikiškos institutų arba laboratorijų: jus sveikata yra brangė, kad ją atiduoti nepatyrusiems daktarams. Pas mane gausite gero ir teisingo gydymą; pridedidite prie eilių užgandintų ir linksmų pacientų, kurie pripildo kasdien mano ofisą. Savo praktikoje vartuju geriausias serumas, Cienol, Bakterin, Antitoksin, įaigai specialius intravenusos gyduoles. Jei yra reikalus užlaikykite taipgi originalines Europiškias gyduoles "606" ir "914".

Aš noriu pasikalbėti su kiekvienu kenčiančiu vyrų, kurie serga nuo užsikrėtimų ligų. Nervų, Kraujo, Doodų, Psitididusiu žarnos, taipgi slapčių ligų. Mano 35 metų pasekmingo gydymo, aš atgavau sveikatą del daugelio nusiminusių ir nustojusiu vilties vyrų.

Nežudyk daugiau laiko nei pinigų nežinomiems daktarams, atleikite ir daziniokite tiesos apie savo sveikatą. Egzaminuotui su pagelba X-Ray ir mikroskopu — kada yra reikalus del galutinio ištyrimo ligos ir užsikrėtimų, gero gydymo — taipgi egzaminuotui kraują, šlapumą, ir t.t.

Patiriamas dykai ir užlaikoma slaptybėje. Mes kalbame lietuviškai.

Valandos nuo 9 ryto iki 5:30 po pietų, kasdien. Utnarinkite, Seredoj ir Subotą vakarais iki 8 valandai.

Nedėlioj nuo 9 ryto iki 1 v. po piet.

Dr. W. R. Register

109 N. Dearborn St., Chicago, Ill. (Imkite elevatorį iki 12 augšto)

Tel. Lafayette 4223
Plumbing, Heating
Kaipo lietuvis, lietuviams visados patarnauju kuogeriausiai.
M. Yaska,
3228 W. 38-th St., Chicago, Ill.

Phone Boulevard 6369
FOTOGRAFAS
P. CONRAD
3130 So. Halsted St.
Patyrimas mano įgytas per 15 metų. Visus darbus atlieku kuogeriausiai.

PINIGAI

Roselando Lietuvon

Roselandiečiams ir kensingtoniečiams artimiausia įstaiga pasiuntimui pinigų Lietuvon yra Tupikaicio aptieka, 233 East 115th St. Pinigai nueina Lietuvon greitai, su pilna garantija.

Iš Roselando ir Kensingtono siųskite pinigų Lietuvon per Naujienų Skyrių Tupikaicio aptiekoje, 233 E. 115th St., Kensington.

DRAUGIJOS IR ORGANIZACIJOS

SIMANO DAUKANTO DRAUGIJOS, Chicago, Ill., Valdyba 1924 metams: Pirmininkas Thomas Janulis, 3430 S. Morgan St.; Vice-pirm. A. Vaisvilius, 3324 S. Union Ave.; Nut. rašt. Petras P. Kenutis 4118 Glady Ave.; Fin. rašt. A. Kasparas, 6912 So. Green St.; Kasier. J. J. Kubauskas, 3213 Lime St.; Kontrolės rašt. K. J. Demereckis, 3331 Wallace St.; Knygiaji V. Valandus, 953 W. 34th Pl. ir V. L. Stankus, 1319 So. 50th Ave.; Cicerio; Marš. Julius Racevicia, 3326 Union Ave.

LIETUVIŲ RYTINĖS ŽVAIGZDĖS PAŠ. ir PAS. KLIUBO Valdyba 1924 m.: pirm. J. Bočunas 2046 Pierce Ave.; padėjas. A. Sabekis 2042 Homer St.; nut. rašt. P. Indrelė 1626 N. Oakley Blvd.; fin. rašt. J. Radišauskas 5124 Dakin St.; kont. rašt. P. Labanaukas 1740 N. Lincoln St.; iždin. J. Markrickas 3256 LeMoyne St.; iždo globėjai: J. Neff ir P. Lapienis. — Susirinkimai laikomi kiekvieno mėnesio pirmo ketvirtadienio vak. Liuosybės svet., 1822 Wabansia Av.

DRAUGYSTES ATGIMTIES LIETUVIŲ TAUTOS VYRŲ IR MOTEKŲ Valdyba 1924 metams: Pirm. K. Lengvinas, 3356 South Lowe Ave.; Padėjas J. Kazlauskas, 920 W. 54th Pl.; Nut. rašt. P. Cheplukas, 3525 Lowe av.; Fin. rašt. P. Zaveckis, 3535 So. Halsted st.; Kontrol. rašt. T. Petrauskas, 931 W. 35th st.; Kasos glob. J. Saldukas, 3701 So. Halsted st.; ir M. Jursis, 2612 W. 47th st.; Kasier. S. Balsis, 3701 South Halsted st.; Maršalka Z. Lempskis, 3632 Lowe av. — Susirinkimai laikomi kas mėn. pirmą sekmdienį 1 v. po P. Tautiškos Bažnyčios salė, 35th ir Union Av.

GARFIELD PARKO LIET. VYRŲ IR MOTEKŲ PAŠELPINIO KLIUBO Valdyba 1924 metams: Pirm. Napoleonas Vilimaitis 3154 Douglas Blvd.; Pirm. padėjas. Antanas Matukas 404 W. Madison st.; Fin. Sekr. Vincas Manikas 17 S. Springfield av.; Nutarimų rašt. Marijona Medalinskas 5564 W. Jackson Blvd.; Kasierius Mykolas Kazinuas 3959 W. 16th st.; Knygvedis Jurgis Medalinskas 5564 Jackson Blvd.; Ligoniu globėjas Martinas Kriškenas 709 Independence Blvd.; Kasos globėjai Juozas Petrulis, Teodorija Šaltis ir Petras Petronis; Maršalka Antanas Rudis.

VYTAUTO BENO Valdyba 1924 metams: Pirm. ir dirigentas Jos. Keturakis 4040 S. Francisco av., telef. Lafayette 4167; padėjas Jos. Balakas 1432 So. 50 Court, Cicerio; nut. rašt. Jonas Barčis 1437 So. 49 Court, Cicerio; fin. rašt. Ben. Stanevicia 1747 South Halsted st.; kasierius Aleks. Šimkaitis 2618 W. 39 Pl; kasos glob. Jos. Matis 1906 S. Union av. ir J. Petraitis 5639 S. Paulina st.; maršalka Jonas Bernotas 603 W. 14 Pl. — Repeticijos laikomos kas antradienis, susirinkimai antrą antradienį kiekvieno mėnesio Savicko salė 1900 So. Union av.

DRAUGYSTES MEILĖS LIETUVIŲ AMERIKOJE Valdyba 1924 metams: Pirm. Ant. Margveičia; padėjas Kazimieras Kazlauskas; prot. rašt. Izidorius Juščius; fin. rašt. Vincas Norkus 639 W. 18 st.; kontrol. rašt. Fr. Bakšauskis; kasos glob. Vincas Greičiuris; kasier. Petras Paulauskas; maršalka Vincas Balauskas. II mars. Ant. Klimaitis; ligonių glob. Ant. Ribinskis; teisėjas Ant. Juščius. — Susirinkimai laikomi kas mėn. antrą šeštadienį, 7:30 v. v. salė 1900 So. Union av.

ILLINOIS LIETUVIŲ PAŠELPOS KLIUBO valdyba 1924 metams: prez. J. Antanaitis, 840 W. 33 St.; padėjas V. Lekis 3814 S. Auburn Ave.; nut. rašt. A. J. Lazauskas 3339 So. Union Ave. (Phone Blvd. 3299); turty rašt. P. Norkus 3343 So. Union Ave.; ižd. B. Butkus 840 W. 33rd St.; kontrolės rašt. J. Adomaitis; iždo ir ligonių globėjas K. Karakas; maršalka P. Gerlikas. — Kliubo susirinkimai laikomi kiekvieno mėnesio pirmą šeštadienį, Mildos svet., 3142 So. Halsted St. — Nariais primami

Lietuvių Rateliuose

Brighton Park

Lietuvių veikimas ir jų organizacijos.

Pirmiausia kalbėsime apie jaunimą. Kitokios jaunimo organizacijos čia nesiranda, kaip "Ateities žiedo" draugijėlė. Kartą ji turėjo virš 100 narių. Be to čia yra Vyčių, bet apie juos mažai girdėti. Komunistai bandė suorganizuoti Darbininkų Jaunimo Lygos, bet kad tarp jaunimo nebuvo jiems pritarėjų, tai jie ir liovėsi.

Dabar vėl kalbama, kad jaunimui reikia turėti savo organizaciją. Apie 20 vyresniųjų jaunuolių atsiskyrė nuo Ateities žiedo ir sudarė savo grupę rengia pirmadienį "dance party". Kartu bus ir jų mitingas. Jie susidėjo kiek pinigų susipirkti saldainių ir kitokių skanumynų ir visi susirinko McKinley parke. Jaunuoliai, kurie nori dalyvauti tame vakarely turi susižinoti su V. Česnute ar J. Seštauskau.

Butų gerai, kad mūsų didžiulės organizacijos atkreiptų dėmesį į jaunuosius ir duotų progą jiems ką nors veikti.

Keistučio Klubas lig tam trejetą metų atgal įsteigė "Dramos Skyrių", kur galėtų jaunieji lavintis. Bet dėl netinkamo Skyriaus vedimo, jaunimas nerado ten sau vietos. Tad dabar pusmetiniam susirinkime tapo išrinktas komitetas iš penkių narių tą dalyką iširti. M. Dundulienė savo raporte įrodinėjo, kad W. Strygas atkalbinėjęs jaunas mergaites, kad jos aplėstų tą Skyrių, kas yra netiesa. Be to Dundulienė pasakė, kad "Dramos Skyrius užlaiko Keistučio Pašelpinį Klubą", kas Klubui nepatiko ir Klubas nutarė pasiimti iš savo rankas "Dramos Skyrių ir jį pilnai sutvarkyti, kad jaunimas vėl turėtų progos ten dalyvauti.

Komisija jau daro tyrinėjimus. Bus šaukiami visi senieji nariai ir po vieną išklausinėjami kodėl jie apėjo skyrių ir eina prie kitų ratelių ir leido čia pat ant vietos susitverti L. Meno Grupe. Klubas nori paklausti atidaryti Skyriaus duris del jaunimo ir dailės mylėtojų, nežiurint kokios nuomonės jie ne butų. Be to Klubui nepatinka ir tai, kad Skyrius per tris metus veik nieko nedasigveno ir neturi įtakos žmonėse. Todėl jis ir nori jį perorganizuoti ir padaryti jame tvarką, taip kad bus ryti ir ne vienos pakraipos

PRANESIMAS

Siuomi pranešu savo kostumeriams ir draugams, kad aš jau sugrįžtu nedėlioje, liepos 20 dieną iš atostogų. Kurie turite reikalą matyti mane, galite matyti panedėlyje iš ryto visą dieną.

Su pagarba,

K. S. Ramašauskas
3313 S. Halsted St.

žmonės jame butų, o kad rastų jame vietos įvairių pakraipų žmonės.

Komisija greičiausiai pasiūlys, kad Klubas savo susirinkimuose pats apsvartytų visus užkvietimus, pats klubas kiekvienam veikalui rinktų režisierius ir išrinktų komisiją, kuri prižiūrės kiekvieną veiklą, kurį mokinamasi. Klubas ant vietos nutars kiek imti už kiekvieną veiklą. Tada klubas žinos ką veikia Dramos Skyrius ir kokią naudą jis neša dailėi ir jaunimui.

Klubas rengia pikniką rugpj. 17 d., National Grove darže. Keistučio Koresp. W Strygas

Bridgeportas

Naujienų 163 nr tilpo Poškučio žinia apie Chicago's Lietuvių Auditorijos apvaikšiojimą — padėjimą kartinio akmenų. Poškutis sako, kad niekurie Bendrovės direktoriai yra nepatenkinti aprašymu nepavykusio apvaikšiojimo, nors tai žinia neuzginčija. Toliau Poškutis kalbina Bendrovę, kam ji pasikvietė talkon bolševikus, su kuriais joks padoresnis žmogus nenorėtų turėti jokių reikalų, taip kad ir kalbėtojai atsakė kalbėti, išėjus bolševikus ir Dr. Graičūną.

Reikia gi pasakyti, kad ta apvaikšiojimą rengė ne Bendrovės direktoriai, o Susivienijimas Draugijų ant Bridgeporto ir direktoriai nieko bendra su juo neturėjo ir todėl kvietis bolševikus į talką negalėjo.

—Pilietis Maž. Lieuvos.

North Side

Mūsų kolonija kad ir nedidelė yra gyvensnė negu kitos, kad ir mišiniųškos. Intelligentiškų jėgų nedaug — vienas kitas. Bet svarbiausias dalykas yra tame, kad veikėjai žiuri ir reikalą rimtai ir plačiai, tad pažangiojo liaudy, nežiurint skirtumo pažvalgu, yra vienybė ir susitarimas.

Northside davė pradžią naujai lietuvių organizacijai — Vaidilų Broliai — masonijai, kuri jau spėjo užaugti į trupmą laiką arti šimto narių. Nerasi Chicagoje tos kolonijos, kurioje nerastum keliolikos ar daugiau vaidilų.

Na, paimkime dabar politines partijas. Sanderas 23-čia kuopa gerai gyvuoja, nariais ir finansais. LSS. 81 kuopa turi kelis desėtus narių ir gal bus didžiausia kuopa Chicagoje. Kitas pažangus darbas atliktas, tai sujungimas Kriaucių Klubo su Chicago's Liet. Sav. Pašalpos Draugija.

Vaikų draugija "Bijunėlis" yra papuošalas mūsų kolonijos. Jaunoji gentkartė yra auklėjama tyrojo lietuviškojo dvasioj ir lavinama lietuvių kalbos, muzikos ir liaudies dainų. Northsidečiai žino, kad Amerikos bangose jaunieji dings ir apie lietuvių ir tėvų žemę visai nieko nežinos.

Bijunėlis daug patarnavo visokiom draugijom viešose rengimuose. Dabar tas pats Bijunėlis rengia puikų išvažiavimą į Jefferson miškų septintadienį, liepos 20 d. žinoma, jaunieji lauks skaitlingai svečių atsi-

lankant. Beabejonės, jeigu gamta suteiks gražią dieną, tai northsidečiai buriavys vyks į miškus ir Bijunėliu pasidžiaus. — Sandarietis.

Iš visų kampų

Komunistų "dora". — "Bitė". — "Burtininkas". — "Ugnis".

Laike SLA Wilkes Barre, Pa. visos komunistų galvos (vadovai) supleskėjo tepai. Jie manė, kad tenai šur įvyks revoliucija. Daugelis jų važiavo, kaip jie girėsi, savais kaštais, arba gavo pinigų iš "sandvičių" išdo. Chicagoj paliko vyriausiu reaktorium biznierių St. Strazdą ir porą menkesniųjų. Žodžiai ristos, kai kulipkos iš pistalioto. Kad žmonės skaitydami apsisvertų, buvo vartota ir "rojaus skystimėlis". Ant kart bolševikiški ratukai rustojo ir nė ž. d. žio. Virš špalto truksta, o čia "galova nedirba". Pasitiesė žmogus "Naujienas" ir kopijuoja: "Iš visų kampų"... Išgyrė "N." reporterį Bubnį, kad jis tankiai apie juos parašo.

Chicagočiai, kai kam rodosi, yra per daug nusiminę. Delei to tulas ponas Jonas Kerdiejus parašė "Bitę". Nors bitės, tankiausiai pravirkdo, negu pajukina, bet jis sako, kad jo "Bitė" už 15 centų juokinsianti; tik jei kas mėgintų kibinti jos poną, tada jau gilsianti.

"Bitės" redaktorius vadina umoro ir satyros laikraščiu, bet išrodo, kad prisieis vien tik pačiam redaktoriui juoktis.

Kerdiejus rašo: "Bitės", kaip leidinio, tikslas tas pats kaip ir visų kitų leidinių bei jų leidėjų: tai yra biznio pozicija". Dydis 12 pusl.; 2—pagarsinimų Kol kas negirdėti, ar vietiniai, South bostoniečiai juokiasi ar verkia.

Dabar tai jau užeis ta baisioji burtininkų gadybė apie kurią mūsų senukai pasakė. Nebus nieko negalimo: kiekvienas galės buti nematomas, atkeršyti savo priešui, pasislėpti kumelės pilve, išlysti ir vėl jodinėti ir t. panašiai.

"Burtininkas" visus "išmokysias". O tuo viską "žinančiu" redaktoriu yra kokis tai ž. Jo apiekoje randasi visa "Burtininkų bendrija", kuri susideda iš vieno nario. Jis buriadieną naktį, bet išburti neįstengia ir todėl pradėjo šmeižti Aušros Knygną ir kitus. Žilinsko knygynas irgi nusibūrė ir dabar stebuklingai išdygo Lietuvių Svetimo Knygynas, kur nėra nė vienos knygos.

"Burtininkas" ypač bijosi, kad kas nesužinotų kas jo redaktorius. Turbut pats sarmatijasi savo paikų "burimų".

Ketverge, apie 10:30 ryte, užsidedė American Insulated Wire and Cable Co., 964 W. 21 St. namas, užimantis veik visą bloką, 2 lubų. Ugnis užmėgė veik visą namą, nes nuo Aliejuotų mašinų diržų pradegė net lubos. Ugnivartojas daug turėjo darbo, net vertėjo roberimis divonams. Darbininkai vos paspėjo sugriebti savo rubus ir pietus, kuriuos buvo atsinešę, išbėgė stovėjo gatvėje. Vienas kalbėjo, kad ugnis prasidėjo iš elektrinio motoro. — J. J.

Pranešimai

Kas, ką, kur, kaip ir kada rengia, veikia ar kviečia.

KASDIEN tamata gali prisirašyti prie Naujienų Spulks, ir prisirašytuoju jai dar nesiprasisa. Dėdamas kas savaitę po dolerį-kita, nei nepatimsi kaip auskiesi užtektinai pinigų, kad nusipirktum sau namelį. Naujienų Spulks 1739 S. Halsted St.

Visi norinti gauti "Naujienas" kiekvieną dieną, anksčiau iš ryto į savo namus, praneškite tuoj į Aušros Knygną, 3210 So. Halsted St. Nuo ko-vo 1 dienos Aušros Knygynas pveda šita darbą, išnešiojimą laikraščių patyrsiam ir pilnakit darbą žinančiam žmogui. Tarpai norinti gauti kas savaitę "Kėleivį" arba kas mėnesį "Gyvenimą", "Gdytoją", taipgi ir kitus laikraščius, praneškite Aušros Knygynui virš pažymtu antraščių arba pridukite reikalavimą telefonu: Boulevard 9693.

L. S. J. Lygos Stygu Orkestras praktika įvyksta reguliariai kas penktadienį 7:30 val. vak. Raymond Chapel 816 W. 31 St.

Norintieji prisidėti prie orkestro malonėkit atsilankyti. Ork. Kom.

Roseland. — Roselando Lietuvių Namų Bendrovės išvažiavimas įvyks nedėlioje, liepos 20 d., Washington Heights miškuose. Pradžią 10 val. ryto. Kviečia visus Rengejai.

Lietuvių Moterų Draugija "Apšvieta" rengia draugišką "Beach Party" Evanston, Ill. puikoje privatiškoje ežero pakrantėje liepos 20 d. Norintieji dalyvauti yra širdingai kviečiami (su savo užkandžiais) susirinkti minietoj dienoje 19:30 val. ryte. Dinesstin Adams ir Wabash gatvių ant pietrytinio kampo, iš kur imsime Evanstono elevatorį "express" ir važiuosime iki Evanston Central St. Jis toje dienoje pasitaikys šaltas oras ar lietus, tai tas visas išvažiavimas su toms patoms išlygoms įvyks 27 d. liepos. Kviečiame visus dalyvauti. — Rengimo Komisija.

Susivienijimas Lietuvių Amerikoje 2 apskritys rengia didelį išvažiavimą nedėlioje, rugpjūčio 3 d. į Beverly Hills miškus. Bus kalbėtojai ir kitokios žaismės. Kviečiami visi. — Komitetas.

Melrose Park. — Draug. Sūnų ir Dukterų Lietuvių susirinkimai per tris mėnesius — liepos, rugpjūčio ir rugsėjo bus laikomi kas trečią nedėlieni, 10 val. ryte vieton val. p. p. J. Vaidiliu svet. 23 ir Lake gt. — Rašt. V. Kasparunas.

Northside's jaunimo draugijėlės "Bijunėlio" išvažiavimas į Jefferson girias įvyks sekmadienį, liepos 20 d. Chicago's lietuviška publika yra kviečiama skaitlingai atsilankyti į sykiu su jaunimu linksmai praleisti dieną ant tyro oro. — Komitetas.

Liet. Teatr. Dr. Jos šv. Martino pusmetinis susirinkimas įvyks šeštadienį, liepos 19 d., 7:30 val. vakare, šv. Jurgio parapijos svetainėje, 32 Pl. ir Auburn Ave. Visi nariai malonėkite susirinkti, nes bus daug svarbių reikalų aptarti ir išgirsite apie draugijos stovį, nes raportas pūsė metų peržūjimo nkygu komisijos. — P. K., rašt.

L. S. J. Lygos išvažiavimas į Sand. Dunes įvyks sekmadienį, liepos 20, 7 val. ryto. Susirinkimo vieta Raymond Chapel, 816 W. 31st St. Vietų registracija užsibaigs penktadienį, liepos 18, 10 val. vak. L. S. J. Lygos Stygu orkestras praktikose. Nepamirškite pasiimti maudomuosius rubus ir nesivėluokit, nes apelsim viršminėta vieta lygiai 7 val. ryto. — Sp. Komitetas.

Vaidilų piknikas šeštadienio vakare, liepos 19 naktis yra paskirta Vaidilų piknikui, kuris atsisbus miškuose prie Tautiškių Kapinių, Willow Springs, Ill. Pradžią 8 val. vakare. Pabaiga tada, kada kam patiks. Visi broliai Vaidylos ir jų draugai ir draugės su šeimynomis ir giminėmis kviečiami dalyvauti. Išakymu didžio perkuno. Kviečia Vaidyla.

L. M. S. A. 2-ros kuopos draugišką išvažiavimą į Jefferson miškų įvyks nedėlioje, liepos 20 d. Visi moksleiviai ir svečiai prašomi atsilankyti ir pasilinksinti tyrame ore. Bus žaismių ir tt. — Komitetas.

PRANEŠIMAI.

Lietuvių Moterų ir Vyru Pašelpinį Klubas laiks mėnesinį susirinkimą nedėlioje, liepos 20 d., 2 val. po piet. Mark White Square salė, 30-4a gt. ir Halsted St. Visi nariai prašomi butinai atsilankyti į šį susirinkimą, nes yra daug svarbių reikalų aptarti. Nut. Rašt. E. Juzaitienė.

LSS. 174 kuopos susirinkimas įvyks nedėlioje, liepos 20 d., 10 val. ryte, M. Kasparaičio, 3827 Archer Ave. name, pirmas aukštas iš priekio (eikite per kontraktoriaus ofisą). Visi senieji nariai turite būti, nes yra labai svarbių reikalų. Norintys prisidėti prie mūsų kuopos malonėkite atsilankyti susirinkimam, nes laikas jau pabūsi. Jei bus šilta diena, galėsime eiti ir į parką savo reikalus apsvartyti. Malonėsite nesivėluoti. —Laikinis Organizatorius.

Ciceriečiams Naujienų skaitytojams ir rėmėjams siuo pranešame, kad Cicerioje veikia naujas Naujienų atstovas. Nuo pirmos dienos liepos šių metų vieton K. Nobaro lieka F. Lukoševičius. Todėl visų skaitytojų su visokiais reikalais galioje mūsų atstovo kreipkitės į Naujienų stotį 1405 So. 49 Ave., Cicerio, Ill. F. Lukoševičius. —Naujienų Adm.

Mark White Sq. Parke, prie 29 ir Halsted gatvių, yra rengiamas, Beno ir Community Singing Koncertai, liepos 17 ir 31 d. ir rugpjūčio 14 ir 28 d. Koncerto pradžia 8 val. vak.; įžanga uždyka. Kurie mylit muziką nepraleiskit progos. — Aldona Grušaitė.

Birutės Kalno Draugija laiks mėnesinį susirinkimą liepos 20 d., 1924 A. Urbono svetainėje, 3338 Auburn Ave. 1 val. po pietų visi drauge malonėkite atsilankyti ir išimokėti už mirusį draugą A. Barauską. Kviečia. — Nut. Rašt. Leon Klepsis.

PASARGA.

RESIGARSINANTIEMS

Klaidos padarytos paskelbimo, turi but atitaistos į 24 val.

Jokie apskelbimai iš streiko apimčių vietų nėra priimami. Visi Naujienų draugai prašomi pranešti Naujienų ofisam apie einančius streikus, kad Naujienų darbininkai geriau išsity žinot, kaip elgtis su pridūdamais apskelbimais.

Pardavimai savasčių, biznių, automobilių, rakandų, kambarių įreikojimai, apšvedimai, asmenų įreikojimai ir t. t. turi but iš kalno apmokami.

Jeigu kurie apskelbimai pasirodo bejeotini, Naujienų administracija pamieka teine jų netalpinti, kol neatsitirs jų teisingumo, ir grąžinti pinigų, jeigu apskelbimo turinys neatšakys etikos reikalavimams.

Norintieji pasigarsinti į sekamos dienos Naujienas, turi pridut savo pa skelbimą ne vėliau, kaip 9 val. vakaro.

ASMENŲ JIESKOJIMAI

PAJIESKAU pusbrolio, Kazimiero Margio. Paeina Smelgių parapijos, Panevėžio apskr. Girdejaus, kad seniau gyveno Detroit, Mich. Turis svarbių reikalų, meldžiu atsilaukti, at kas žinote, malonėkite tuoj pranešti. STANISLOVAS KUČIS, 2120 W. 15 Ave., Gary, Ind.

PAJIESKAU savo brolio Francis'aus Vaisvilio, paeina iš Giepačių kaimo, Vegerės valsčiaus. Dveji metai atgal gyveno Riverton, Ill., o dabar gridejaus esąs West Frankford, Ill. Dirba anglų kasyklose. Turis svarbių reikalų ir prašau atsiliepti ar kas jį žino pranešti man jo adresu, už ką busin labai dėkingas. W. Waishwell, 1302 N. 11 Ave., Melrose Park, Ill.

PAJIESKAU savo vyro Jono Bakuno, kuris prasišalino nuo manęs liepos mėnesį, 1923 metais. Jis pats, jeigu patėmęs šį paieškojimą, tegul sugrįžta. Jeigu kas patėmęs su tokia pavarde meldžiu pranešti šiuo antrašu: Kostancija Bukaniėnė 64 Valey Street, Wallingford, Conn.

APSIVEDIMAI.

PAJIESKAU apšvedimui vaikino arba našlio nuo 35 iki 40 metų, turi but doras ir turtingas; as esu 30 metų našla, turiu tris vaikus, gražiai atrodau, norėčiau sueti ir šeimyninį gyvenimą su išmintingu žmogumi. Su atsakymu malonėsit prisiusiti piveikslą. Adrisuokit: 1739 So. Halsted St., Chicago Box 523

JIESKO PARTNERIŲ

REIKIA PARTNERIO PRIE BIZNIO
Proga jaunam vyruui prisidėti prie Chicagoje įsteigtos korporacijos, kurios tikslas butų padaryti čia sau ateičių. Aplikantas turi buti geras darbininkas, teisingas ir galis šiekti \$2,000 iki \$3,000, kurie bus pilnai apsaugoti. Algos \$50 i savaitę ir pasidalinimas pelno. Atsakykite angliškai. Pasimatykite su Mr. Kaspar, Room 1110 110 S. Dearborn St.

ĮVAIRŲ SKELBIMAI

PAGRAŽINAM NAMUS
Ar Tamistai yra reikalas savo namų — mialavoti, dekoruoti, kalsmuoti, popieruoti arba į naujus namus sudėti stiklus? Jei taip tai mes tą visą Tamistos darbą galime atlikti už gana prieinamą kainą — pirmą negu duosi kitam virš pažymėta darbą, atsilaukite kainos pas mus. Kreipkitės: BRIDGEPORT PAINTING HARDWARE CO., 3149 So. Halsted St., Tel. Yards 7282.

STOGDENGYSTĖ
Jusų stogų prakiurimas užtaisomas ir garantuojamas už \$4. Automobilų trokų patarnavimas Chicagoj ir apilinkė. Įstaiga 34 metų senumo. Didžiausia ir geriausia stogų dengimo įstaiga Chicagoj. Tik patyre unijos darbininkai samdomi. J. J. Dunne Roofing Co., 3411-13 Ogden Ave., Phone Lawndale 0114.

PLUMBING GAS FITTING

garu ir karštu vandeniu šildomas kaip naujus taip ir senus darbus atliekame kuogeriausiai ir už prieinamiausią kainą. Kaipio lietuvis lietuviams patarnauju kuo geriausiai.

PETER YUCIUS & CO.
Ofiso valandos nuo 5:30 po piet 7:30 ryto.
10724 So. Michigan Ave.
Tel. Pullman 4403
Residence 900 W. 52 St.
Tel. Yards 4061

Val. nuo 7:30 ryto iki 5:30 po piet.

SIULYMAI KAMBARIŲ

RUIMAS rendai del dviejų ar vieno vyro. Švari vieta gyvenimui. Kreipkitės: 915 W. 32nd St. 3-ėios lubos frontas

ANT RENDOS vasariniai nemai (summer resort) prie Long lake, galima rendavoti ant dienos, savaitės, arba sezoną, taipgi botai ir valgimas prie vietos, prieinamos kainos.

SZEMET'S RESORT (at Long Lake) Campbellsport, Wis. R. 4 B. 56

LIETUVISKAS HOTELIS geriausia vieta del darbininkų apsigyventi, vyrams arba moterims; su valgiu arba be valgio \$8.00 į savaitę su valgiu. Peter Gadeiko, 1696 So. Halsted St.

RENDON kambarys del vieno vaikino; kambarys garu šildomas; yra visi parankumai ir garadžius. 6004 S. Bishop St.

SIULYMAI KAMBARIŲ

KAMBARYS rendai vienam vyruui. Garu šildomas. Švari ir patogi vieta gyvenimui. Kreipkitės 2850 W. 63rd St. 2 lubos

RENDAI ruimas vienam ar dviem vaiknam, su valgiu, ar be valgio. Ruimas švarus prie mažos šeimynos. Kreipkitės, 1 lubos užpakalis. 3207 Lowe Ave.

GRAZUS, didelis frontinis kambarys ant rendos, del vieno arba dviejų vyrų. 2931 Emerald Ave., 3 fl. Phone Victory 0854

ISRENDAVOJIMUI

PARANDAVOJIMUI 3 kambariai del mažos šeimynos be vaikų, arba vieniems vaiknam ar merginoms, kurie turi savo rakandus, Brighton Parke. 4026 Artesian Ave.

PARENDAVOJIMUI 5 kambarių flatas, pigi renda, arti Halsted ir 31st St. Atsiuokit: Mr. Jasudes 2015 So. Robey St. Tel. Canal 7083, Humboldt 4861 Klauskit Joe

ANT RENDOS flatas 6 kambarių, furnasas šildomas; saviinink bus galima matyt nedėlioje nuo 11 iki 2 val. po pietų. 130 — 15th Ave. Melrose Park, Ill.

JIESKO DARBO

JIESKAU darbo, esu našlaitis 14 metų. Krautuveji, grosernė ar valgykloj galėčiau šį tą pagelbėti. Kalbu angliškai ir lietuviškai. Eugenia Grunite 2951 W. Pershing Rd., Chicago Tel. Lafayette 4279

SIULYMAI KAMBARIŲ

VYRU ir MOTERU

REIKALAUJAME keletos vyrų ir moterų Chicago's mieste ir apilinkėse lietuvių kolonijose; kurie norėtų gauti gerą peleningą darbą ant visados, bet turi buti sąžiningi ir dori žmonės, turi turėti gerą pažintį tarpe lietuvių. Tokiems, kurie galės užimti šį darbą yra labai gera ateitis ir pelnas. Kad gauti šį užsiėmimą, butinai reikia atsilankyti ypatiskai. Atsiuokit po No. 3241 S. Halsted St., Chicago, Ill., antros lubos.

REIKIA DARBININKU

MOTERU

REIKIA moteries be vaikų prie namų darbo ant farmos. Malonėkit atsilaukti panedėly prie pietus.

M. ZMAY 2113 S. Ashland Ave. 3 augštas

REIKALINGA moteris prie namų darbo, geras mokesnis ir pragyvenimas. Darbas pastovus. Vakaraikis kreipkitės nuo 6 iki 8 val. 2710 So. Union Ave. 1 lubos frontas

REIKIA DARBININKU

VYRU

REIKIA patyrusių darbininkų į geležies atkarpu jardą. Kreipkitės Levine and Co. 1475 S. State St.

REIKIA vyrų karų budavotojų, prie refrigeratorių karų, tikrai reikią patyrusių vyrų, darbas nuo štukų. Nėra darbininkų trubelių. American Car & Foundry Co. 2310 S. Paulina St.

DVIDESIMTS penki doleriai savaitinės algos ir didelis komisinis. Gabus ir gerai apspazinęs apie Pittsburgho apilinkę žmogus yra reikalingas reprezentuoti bizni. Basykite. K. P. McCarthy 5016 Dearborn St., Pittsburgh, Pa.

REIKIA shearmenų į geležies atkarpu jardą. Nuolat darbas. Reliance Iron & Steel Co. 2133 S. Sawyer Ave.

THE GEEVUM GIRLS

RAKANDAI

PARDAVIMUI pigiai rakandai del 4 kambarių, gerame stovyje.

E. Baublienė,
221 E. 115 St.
Žemai nuo elės.

PARSIDUODA furnaičiai ir 2 pagyvenimų namas, pirmas floras 7 kambarių, su sun parlor, rendos atneša \$70 i mėnesį, antras floras 5 kambarių, yra porčiai iš prieikio ir užpakalio, rendos i mėnesį \$60.83, furnace šildomas. Ant trečių lubų yra kambarys, rendojasi už \$25, yra vanduo ir elektra, galima padaryti 4 kambarių flatų su mažu kaštu ir rendos gauti \$45. 3 karų garadžiū, neša rendos \$21. Beizmentas šildomas rendos \$25, yra geras vištinkas su elektra. Lotas yra 37½ pėdų, iš abiejų pusių po 15 pėdų tuštuma. Labai puikioji aplinkinė, pačio širdy miestelio, yra visi parankumai, kambaryai puikiai išdekoruoti. VISO rendos neša i mėnesį \$201.83. Parduosiu už \$13,000, greitai pardavimui, nes savininkas važiuoja i kita valstija ant farmos, \$3700 yra morkių, \$6000 cash, kitus išmokėjimais.

J. Shusho, 10929 S. State St.

AUTOMOBILIAI

PARDAVIMUI automobilis (Moon) 1921 modelio. Visas geras. Važiuoja kaip naujas. Nupirskite pigiai. Matyti gali vėkara is 6 val. A. Barkauskas, 927 W. 35th Pl.

PARDAVIMUI automobilis, Hudson coach, 1923 m. Taipgi Morgan automobilis, 1922 m. Vieną iš tų parduosiu pigiai, nes du nėra man reikalingi. Mainysiu ant Fordo troko.

3300 So. Union Ave.

OAKLAND AUTOMOBILIAI
1924 modeliai, 6 cilindrių, atdaryti ir uždaryti stili, keturių ratų brečiai, disk ratai, nesunaikinti užbaginimo, varčiai mažiau kaip viena mėnesi demonstracijai pataitavimui, taip kaip naujas. Bus parduotas šia savaitę labai nužeminu kaina. Garantuojamas kaip naujas karas, negirdėtomis kainomis taip žemai kaip \$200 imokėjimais nuo 12 iki 18 mėnesių išmokėjimais. Jei norite gerų varėtų karų, mes turime taip pigiai kaip \$50 imokėjimais. Atidaras kas vakaras iki 10 val. Jūs galite pasikabėti su savo tautiečiu.

MARQUARDT OAKLAND CO.
3844 Ogden Ave.

Turime 20 Automobilų

Kuriuos turime parduoti labai pigiai arba mainysime ant senų karų, lotų, pianų, deimantų ir duodame ant lengvų išmokėjimų:

2 Ford 5 pasazierių, 1924	\$225
Ford Coupe, 1923	\$400
Buick 5 pasazierių	\$100
White, 7 pasazierių, 1918	\$800
Jewett, 1924	\$800
Chevrolet, 1923	\$475
Paige Coupe, Brougham, 1924,	
Bargenas.	
J. J. BAGDONAS,	
4614 So. Western Ave.,	
Tel. Lafayette 8282	

PARDAVIMUI Automobilis Sedan "Villie" 7 sėdynių, 1921 m. Visas geras. Galima naudoti cab biznį. Nupirskite pigiai, nes apleidžiū miestą.

Kreipkitės
3430 Emerald Ave.
Vakara is po 5, subatomis visa diena.

MOON KARU BARGENAI
Modelis 6-40, touring, išmokėjimais \$475.
Modelis 6-40, sport touring, demo, išmokėjimais \$675.
Modelis 6-40, sedan, demo, išmokėjimais \$685.
Modelis 6-48, touring, išmokėjimais \$550.
Modelis 6-50, sport touring, demo, išmokėjimais \$875.
Tie karai yra pirmos klesos mechaniskame padėjime ir turi naujų karų garantiją.

UNIVERSAL AUTO SALES CO.
5001 S. Western Blvd.
Jos. Bagdonas, Agentas

PARDAVIMUI automobilis "Haynes". Modelis 21 metų. Visas geras, tiek pat kaip naujas. Nupirskite pigiai. Priežastis pardavimui — nesutikimas partneriui. Kreipkitės
4203 So. Rockwell St.
2 lubos

BARGENAS
Pardavimui 3½ tonu Nelson Le Moon trokas. Visas geras, arba mainysiu ant automobilis ar Ford Sedan. Kreipkitės
3658 So. Union Ave.
Tel. Boulevard 1099

PARSIDUODA trokas 1½ tonu, geram stovyje, tinkamas labiausiai vežimui anglių. Turiau parduoti greitai, nes išvažiuoju i kita miestą; parduosiu pigiai. 3029 S. Union Ave.

PARDAVIMUI

CEVERYKŲ taisymo šapa (Shoe repairing) pardavimui. Sena išdirbta vieta, darbo užtektinai ir visos mašinos kokios tam amatui reikalingos randasi. Nupirskit pigiai, nes apleidžiū šia šalį.

Kreipkitės
3303 So. Auburn Ave.

PARSIDUODA bučernė ir grosernė 2050 W. 22 Str. už tikrą pasiulymą galima nupirkti ir su namu. Biznis gerai išdirbtas, randasi lietuvių apgyventojų aplinkinė. Parduoda delto, kad turiu 2 biznių. Taipgi mainyčia ant namo ar lotu. Atsišaukit pas savininką

2210 W. 22 Str.

PARSIDUODA bučernė ir grosernė visokių tautų apgyventojų aplinkinė, lysas 5 metams, 4 ruimai pagyvenimui, pirkite to aplinkinė, lysas 4 metams, pigiai. 821 W. 34 St., Chicago, Illinois.

PARSIDUODA Restoranas ir Chop-Suey, taipgi geroj aplinkinė tarp dviejų strytkarių laines gera biznio vieta per ilgus metus išdirbta parduosiu už pirmą teisingą pasiulymą arba mainysiu ant namo ar automobilio, pardavimo priežastis du biznių, vieną turiu parduoti. Atsišaukite tuojau, Naujienos, Box No. 521.

PARSIDUODA grosernė ir delikatesen krautuvė, randasi labai geroj vietoje, kuri apgyventa visokių tautų. Lysas yra ant trijų metų; 4 kambaryai pagyvenimui. Priežastis patirsite ant vietos.

10433 So. Michigan Ave.
Roseland, Ill.

PARSIDUODA grosernė ir bučernė. Geri visi rakandai ir įtaisymai. Parduosiu už žemą kainą. Priežastis patirsite ant vietos.

Atsišaukite
3900 So. Wallace St.

PARSIDUODA grosernė ir saldinių krautuvė, vieta tinka ir bučernei. Pagyvenimui kambaryai dideli. Renda pigi \$17.00. Biznis išdirbtas. Priežastis pardavimo — išvažiuoju i kita miestą.

Atsišaukite
1823 Canalport Ave.

PARSIDUODA grosernė ir rukytos lėšos krautuvė biznis išdirbtas per ilgus laikus naujas stakas, gerai fixtuos ilgas lysas, 4 gražūs kambaryai pagyvenimui, garadžiū del karo, parduosiu pigiai nes einu i kita biznį.

5135 So. Halsted St.
Tel. Boulevard 1524

GERA PROGA
Maža grosernė su Soft Drinks, Ice Cream Cigarais ir mokyklos smulkmenomis arti mokyklos, renda pigi su pagyvenimu.

Atsišaukite
6009 S. Racine Ave.,
Phone Normal 5252

PARDAVIMUI Ice cream parloras, saldinių, cigarų ir smulkių dalykų krautuvė.

657 W. 47 St.
Tel. Boulevard 6856

PARSIDUODA saldinių ir ice cream krautuvė; gera proga geram žmogui padaryti pinigų. Pardavimo priežastis — nesveikata.

3316 Union Ave.

PARDAVIMUI bučernė ir grosernė Roselande, senas išdirbtas biznis; lysas 3½ metų, renda pigi; nupirskit pigiai.

B. PETKUS,
10742 So. Michigan Ave.

EXTRA
Parsiduoda naujas bučernės Ice Box. Pigiai. Kreipkitės.

A. GRIGAS
3114 So. Halsted St.
Tel. Boulevard 4899

PARSIDUODA arba mainoma ant namo arba lotu grosernė ir saldinių krautuvė. Gerai ir senai išdirbtas biznis.

Kreipkitės
950 W. 18th St.

RESTAURACIJA, moderniškas kampas, ilgas lysas; žema renda, garu šildoma; labai tinkama vieta del lietuvių savininkų. Didelis bargenas, savininkas apleidžia biznį.

Kreipkitės
3103 So. Halsted St.

PARSIDUODA nedidelė įvairių daiktų krautuvė; ice cream, kėndžiū, cigarų, tabako, vaikams mokyklos dalykų ir kitokių smulkmenų. Turi but parduota greitai. Kaina \$650.

4602 So. Wood St.

NEPRALEISKIT progos. Pardavimui štoras, Ice Cream, sodos, kėndžiū, cigarų, tabako ir kitokių smulkmenų, 4 ruimai gyvenimui. Pardavimo priežastis liga.

Kreipkitės
3302 So. Union Ave.

GREITAI turiu parduoti ažuolo grojklį pianą ir Brunswick mahagan viktrola, visais rekordais ir voleliais, visai pigiai.

Kreipkitės
4445 S. Artesian Ave.
Phone Lafayette 1133

PARDAVIMUI

PARDAVIMUI APTIEKA

Mažų įnešimu ir lengvais išmokėjimais, galite pirkiti aptieką. Senas ir išdirbtas biznis, pigi renda, augančioji lietuvių kolonijoje. Jei registruotais aptiekorius gali įstot partneriu. Kaina \$8000.

DR. K. DRANGELIS
Tel. Lafayette 0621

BARGENAS GREITAM PARDAVIMUI

Groseris ir delikatesen, ice cream parloras, nesvaiginami gerimai, saldiniai, cigarai, notions. Biznis labai geroje vietoje, ant kampo, prie didelio parko ir mokyklos, lysas 3 metams, pigi renda. Parduosiu pigiai, nes turiu kita biznį.

5159 So. Racine Ave.

PARDAVIMUI krautuvė, saldinių, Ice Cream, cigarečių, notion ir visokių smulkių daiktų; biznis išdirbtas; gera proga del lietuvių įsigyti pelningą biznį. Priežastis patirsit ant vietos.

114 E. 107 St.
Roseland.

PARDAVIMUI kėndžiū, cigarų, Ice Cream fountain ir nofion krautuvė; prie mokyklos (school) ir 2 bažnyčių. 18 gatvės aplinkinė. Vieta apgyventa lietuviais; biznis eina gerai; noriu greit parduoti, nes turiu du biznių. Atsišaukite tuoj.

2012 S. Peoria St.

PARSIDUODA registeris — Nacional, muša nuo 5 centų iki \$69.95. Atrodo kaip naujas, visai mažai vartotas. Taiogi seifas 2 pėdų pločio ir 2½ aukščio.

A. BALČUNAS,
6000 So. State St.,
Tel. Wentworth 5626

PARDAVIMUI bučernė, grosernė ir gasalino stotis. Parduosiu su namu arba be namo. Priežastis pardavimo patirsite ant vietos; kreipkitės ypatingai arba laišku.

J. JANUSIAUSKAS
355 Oglesby Rd.
Rockford, Ill.

DELIKATESEN ir grosernė turi buti parduota iš priežasties senatvės ir eimo lauk iš biznio. Gerai apsimokanti krautuvė, smarkiame biznio bloke, North West Side. Biznis išteigtas ir vartotas vieno žmogaus per 16 metų. Pigi renda, karštu vandeniu šildoma, iskaitant 4 kambaryų modernišką flatą su vana. Geras lysas, augstos rūšies fixtures, daug stakų, vertas virš \$5,000, puikissime \$2,500 arba geriausiai greitai pasiulymą už viską. Jei norėsite dalinai išmokėjimais. Atsišaukite nedėlioj visa dieną.

3843 Fullerton Ave.
netoli Avers Ave.

JEIGU nusimanai kiek nors apie biznį tai čia geriausia proga įsigyti seniai išdirbtą biznį už \$1800.00 — kėpyklą, 50 mylių nuo Chicago.

Atsišaukite

H. MOCKUS,
5614 Wayne Ave.,
Tel. Ardmore 1955

ANT pardavimo grosernė visokių stakų, geri fixtures, 6 ruimai pagyvenimui, pigi renda, parduosiu už pusę kito arba mainysiu ant namo, lotu arba automobilio.

Kreipkitės
2857 Emerald Ave.

PARDAVIMUI pirmos klesos grosernė, senai išteigta, 5 metų lysas, rendos \$45 ir gyvenimui kambaryai.

2862 W. 38 St.

PARSIDUODA Barber Shop. Daromas geras biznis. Savininkas eina i kita biznį.

Atsišaukit
Naujienos, Box 522

PARSIDUODA grosernė ir delikatesen, arba mainysiu ant namo.

Kreipkitės
3302 W. 39 St.

NAMAI-ZEMĖ

Farmos! Farmos!

\$700 imokėdamas nupirksi gražiausią farmą su visais gyvuliais ir mašinomis, kas reikalinga ant farmos. Taipgi mainysime ant namo arba bile kokio biznio. Priimsime lotus už pirmą imokėjimą.

C. P. SUROMSKI & CO.
3352 S. Halsted St., Chicago
Tel. Boulevard 9641

NAMAI-ZEMĖ

Tikri bargenai

6 kamb. Cottage su beizmentu, vanos ir kiti patogumai, stritas išmokėtas. Kaina \$2000, imokėti reikią \$1000.

NAUJAS 5 kamb. Cottage, cementinis beizmentas su 2 akrais žemės, netoli karų linijos, \$500 imokėti, kitus lengvais išmokėjimais.

3 BIZNIAVI lotai ant Kedzie ave. netoli Archer Ave. Kaina \$3300, puse imokėti, kitus lengvais išmokėjimais arba ant mortgage.

2 FLATU naujas bizniavas muros namas, štoras ir 3 kamb. užpakaly, viršų 6 kamb. Savininkas parduos labai pigiai, reikią \$5000. Taipgi mes turime didelių ir mažų farmų ant pardavimo ar mainymo ant miesto prapėrū Illinois, Indiana ir Michigan valstijose.

J. N. ZEWERT & CO.,
4377 Archer Ave.,
South west corner Archer & Kedzie Aves.

PARDAVIMUI murinė cottage, galima tuojau gyventi, viršų 4 kambaryai, yra augstas; tolietai ir vanos. Apačioj yra vasarinė virtuvė ir ekstra toiletas, landrė, pleistrotas sklepas, gasas, elektra, stikliniai porčiai, kieta medžio užbaginimo. 5016 S. Talman Ave.

PARSIDUODA naujas 2 augštų muros namas 4-4 kambaryai, pirmas augstas furnas apšildomas, išmurytas sklepas, kur yra skalbykla; didelis viršus. 5124 So. Troy St.

PARSIDUODA namas su biznių; taipgi ir privatišką namas. Parduosiu už prieinamą kainą. Kreipkitės 3232 So. Canal St. Tel. Yards 3298.

PARSIDUODA nedidelis namas, Bridgeporto aplinkinė, arba mainysiu ant bučernės, ar grosernės ar cigarų storo. Norintieji pirkiti ar mainyti atsišaukite sekamu adresu:

3538 S. Wallace St.
Agentai neatsiškai

LOTAS PARDAVIMUI geroj vietoje, prie So. Crawford ir 57tos gatvės. Pigi parduosiu arba mainysiu ant automobilio. Kreipkitės šiuo adresu:

MATT KARKAUSKAS
1411 So. 48th St., Cicero, Ill.
Tel. Cicero 8003

PARSIDUODA lotas pigiai, lietuvių apgyventojų vietoj. Ant 40-to stryto ir Rockwell.

G. ARISUNAS
2232 W. 23rd Pl.

PARDAVIMUI rezidencija 8 kambaryų, murinis namas, 8 metų senumo, ant dviejų plačių lotų, barnes, gražus sklepas, elektra, gasas, puikus sodnas, — patogiusia vieta gyvenimui. Lietuvių kolonijoje. Kaina \$4000. Atsišaukite

629 Meadow Ave.,
Rockdale Joliet, Ill.

DIDELIS BARGENAS

Pardavimui 40 akrų dirbamos geros žemės, arti geležinkelio, mokyklos ir bažnyčios. Visa žemė dirbama. Mainysiu mieste ant namo. Visos mašinos, kokios tik reikia ukiui. Namai visi geri; žemė visa juodžemis. Pasiskubinkit — gausit bargeną. Priežastis pardavimo — senatvė ir liga.

Kreipkitės
B. Rimšis
Road No. 1, Box 76
MILLEDOR, WIS.

6 KAMBARIŲ medinis namas, elektra, gasas, maudynės, ažuoliniai trimingai, furnas šildomas, kampinis lotas, prieinama kaina — \$7000, imokėti \$3000. Likusi suma ant lengvų išmokėjimų kaip renda.

F. Reinhardt,
2103 W. 68 St.
Phone Republic 6829

PARDAVIMUI namas, stuko, 2 flatų, po 4 kambaryai, netoli vienuolyno, kampas 69 St. ir Artesian Ave. Atsišaukit

2434 W. 69 St.

PARDAVIMUI lotas ant 67 ir Campbell Ave. 30x125 pėdų, pilnai išmokėtas. Atsišaukit

4432 So. Honore St.
Tel. Lafayette 8849

ANT pardavimo 10 metų murinis namas, 2 flatai po 6 kambaryų, cemento beizmentas. Parduosiu arba mainysiu ant namo, lotu, automobilio, bučernės arba kito biznio. Namai randasi South Side.

J. LEPO,
722 W. 35th St.
Phone Blvd. 3249

PARDAVIMUI 2 mediniai namai, cementiniai pamatais, 2-4 ir 2-6 kambaryų. Parduosiu labai pigiai, nes išvažiuoju iš Chicago.

4719 S. Maplewood Ave., 2 apt.

PARDAVIMUI 2 augštų murinis namas, po 6 ir 6 kambaryų, karštu vandeniu apšildomas. Agentai neatsiškai.

3224 S. Union Ave.

NAMAI-ZEMĖ

\$1000.00 NULEIDŽIU REIKIA PINIGŲ DEL BIZNIO

Naujas murinis namas, 2 pagyvenimui po 6 kambaryų, steamo apšildoma, gaso pečiai, ledo skrynios ir visi vėliausi intaisymai, lotas 30 pėdų, namas 24 pėdų pločio, randasi netoli vienuolyno ant Albany prie 61 gatvės.

KAINA TIKTAI \$16,000, imokėti \$5000.

Kreipkitės pas:

736 West 35th Street,
1 lubų.

2 lotai po 27½ pėdų pločio ant Union Avenue prie 34 gatvės, parduoda del geriausio pasiulymo, Kreipkitės tuojau pas

CHAS. J. BADZIUNAS & CO.,
736 West 35th Street

AUBURN PARK BARGENAI:

Kampinis lotas, 53x125 pėdų, tinkamas del "Filling Station", Kaina \$5,000.

Puiki, 9 kamb. Rezidencija, lotas 40x125, garu šildoma. Kaina \$10,000.

Geras murinis namas, 2 gyv., 6 ir 7 kamb. randa \$155.00. Kaina \$15,500.

3 aukštų, 3 gyvenimui ir 3 karų murinis Garagė, randa \$275. Kaina \$26,000.

Platesnioms žinioms kreipkitės pas

J. J. HERTMANAVIČIUS
7740 So. Green St.,
Tel. Triangle 1177.

PARSIDUODA dviejų augštų medinis namas, 6-5 kambaryų, vienas gražus kambarys viršų, lotas šale ir garadžiū del viršų karų. Visi šiu dienų įtaisymai. Parduosiu už pirmą teisingą pasiulymą.

2441 W. 45th Place

PARDAVIMUI arba mainymui medinis namas, 6-5 kambaryų, vienas gražus kambarys viršų, lotas šale ir garadžiū del viršų karų. Visi šiu dienų įtaisymai. Parduosiu už pirmą teisingą pasiulymą.

3325 S. Lowe Ave.
Tel. Boulevard 8032

PARDAVIMUI vienas akras žemės su garadžiū, fruktu medžiais, (Willow Springs, Ill.) pačiame miestelyje. Gera proga atiečiai kas nupirksi. Kaina \$3200; pasiskubinkit prie šio bargeno. Turi but parduotas greitai. Kreipkitės i pašta.

JOHN FERRY,
Willow Springs, Ill., Box 105

PARDAVIMUI 2 lotai ant 63 St. arti Richmond. Paranki vieta visokiems bizniams. Turi but parduotas iki liepos 31 d.

Savininkas
6535 S. Campbell Ave.
Tel. Republic 4170

PARDAVIMUI 2 aukštų murinis namas, 5 ir 6 ruimai. Pirmas aukštąs garu šildomas. Cementuotas ir aukštąs besmentas. Vieta 6328 So. Justin St. Nupirskit pigiai, nes reikia išvažiuoti ant ukių gyventi. Kreipkitės prie savininko.

M. Kunevičia
845 W. 33rd Pl.

Kas reikalaujate 40 akrų farmos, pirkit nuo savininko

Žemė juodžemė ir molis ir žvyras, aptverta drato tvoromis, 32 akrai dirbamos, toliau mažas miškas ir ganykla. Yra tekantis vanduo. Namas 5 kambaryų, tarp 4 didelių klevų, 5 vaisingos obelys, barnė vidutinė, geras vištinkas, 2 mylios nuo miesto, prie cementinio kelio, kaina \$2500. Kreipkitės 6:30 val. vakare.

Kazlauskas,
2047 W. 23 St.,
2 augstas, iš fronto

Nepaprastas bargenas

Pardavimui 1 kampas akro, iskaitant 7 kambaryų namą, murinis vištinkas ir balandyničia. Yra vištu, ančių, žasų ir karvelių. Cementiniai šnlygatviai, 200 medžių, 2 karų garadžiū, vaisiniai medžiai ir krūmai, greitai pardavimui kaina \$6500, pinigais \$3000.

Cicero Investment Co.
5205 W. 25 St.

BERWYN. 4 kambaryų medinis namas, su augštu, sekantis nuo kampo, lotas 90x125, ant cementinio bloksu, vasarinė virtuvė iš užpakalio namo, yra vištinkas, garadžiū su augštu, \$2600.

Cicero Investment Co.
5205 W. 25

INDIJA

["T."] Indijos kraštas randa pietų Azijoje. Jis užima didesnę Indijos pusiosalio, smailiu trikampiu kysdamas Indijos vandenyną. Šiuo tarpu yra tai Britanijos (Anglijos) turtinga provincija, iš kurios angliai semia neapskaitomas gėrybes. Ne veltui Indija vadinasi Anglų karunos perlu.

Apie kalbamąjį kraštą kartą nuo karto, o pastaruoju laiku vis dažniau ir dažniau pradeda rodytis spaudoje įvairių žinių, ypač apie indų kovą už nepriklausomybę.

Anglai valdydami Indiją, žinoma, netaiko panašius priemonius, nors ir be galo nekultūringiems indams, kaip sakysime, lenkai pavergtoms tautoms. Tačiau ir čionai žmonės, kas kartą, vis labiau susiprasdami, pradeda murti ir prieš anglus. Nepriklausomybės obalsiai kas kartą vis daugiau randa pasekėjų indų tautoje, bet pastarųjų skaičius nėra žymus. Dauguma indų nesupranta, tamsūs, nekultūringi žmonės. Indai, susiskaldę į begalines kastas, patys dar viens kitą tebesmaigia.

Kasta tai yra tam tikras luomas žmonių, kuriuos vienija amatas ar tam tikras užsiėmimas. Kiekviena toki kasta — luomas tur savo papročius, įstatus, kuriuos akiai seka jos aniniai. Panašių kastų Indijoje yra iki 3,000, kurių priešakyje stovi šventiausias Buda arba kitaip — indų dievas.

Iš to lengva dasiprotėti, kiek sunku anglams prapratinti vietos žmones prieš savivaldybių tvarkos, taikant indams piliečio laisvės.

Arčiau įsiriūrėjus į kastų gyvenimą, norint jas suskaldyti į tam tikrus, stambesnius skyrius, iš 3000 galima padaryti 4 sluoksnius. Šie griežtai skiriasi vienas nuo kito, tačiau vidaus organizacijoje dalindamiesi į įvairių įvairiausias kastas, nuveda tarp savęs tokios atkaklios kovos, kaip šie 4 luomai. Pirmasis braminų arba kunigų luomas, antras — Kšatrijai arba kariautojai, trečias valsiškai arba pirkliams ir ketvirtas parijai arba nuskurėliai.

Braminai sudaro atsiskyrėlių nuo kitų luomų kastą: jų uždavinys saugoti tikybės dogmas: melstis šventnamuose, aiškinti šventąsias vedų knygas, būti valdžios patarėjais, gydytojais, — bendrai eiti inteligentų pareigas. Jie tikybės paslaptis esą sužinoję tiesiog nuo Budos (dievo).

Antroji kasta kariautojų, šiuo tarpu, kaip toki, negyvuoją, tik eilė indų giminii veda nuo jos savo istoriją (geneologiją). Kaip kunigai, einant indų padavimais, atsirado iš dievo Bramos lūpų, taip panašiai Kšatrijai — kariauninkai arba kariai atsirado iš pastarojo pečių.

Senovėje, ši kasta be abejo, gyvavo ir buvo gan reikšminga. Tik kai aziatų gaujos užplūdo Indiją, kariai neteko savo reikšmės.

Kasta Vaisių arba pirklių irgi sutverta iš atatinamų Bramos dalių, bet žemiausiąją kastą sudaro Sudrasai drauge su Dravisais bei Parijais.

Parijas, einant padavimais, kiltis iš dieviškų padų, todėl laikomas žemiausiu sutvėrimu. Tai daugiausiai paprasti darbininkai, malkų skaldytojai bei vandens nešėjai. Parijo vardas reiškia žmogų, nustojusį teisių ir persekiojamą.

Prieš įsigalėjimą Indijoje anglų parijai gyveno tiesiog kaip gyvuliai.

Jie negalėjo, sakysime, vaikščioti keliais, kuriais eina žmonės, negalima buvo jiems gerti vandenį iš šulinių; jie turėjo naudotis durpynių bei pelkių vandeniu. Jie negalėjo gyventi kaimuose, tik ten jiems buvo leista apsistoti, kur negyvena jau žmonės. Parijai dirbo blogiausią žemę ir tą turėjo brangiai pirkti ar nuomoti. Nepaisant į anglų pastangas, kad šio kasti parijų padėti pagerinus, Indijoje iki šiai dienai tebėra vergai.

Ir šiandien tenai bado metu parijai pardavinėja turtingiems braminams savo vaikus, kurie virsta pastarųjų vergais. Išpardžiję jie atiduoda juos už gautą paskolą laikinam naudojimuisi, o kadangi tos paskolos, neįsteigta veik niekad grąžinti, tai ir vaikų atgal negauna.

Todel nesunku išsivaizdinti, kokių pasipiktinimų braminai žiūri į anglus, kai tie pradeda ir parijus lyginti prie žmonių.

Jie laiko tokius anglų žygius nukreiptus prieš braminų kastą. Bet nepaisant braminų grąšinių gelžkeliais, kur jie gali važiuoti, drauge su braminiais; visais bendram naudojimuisi skirtais šuliniais irgi gali naudotis parijai.

Nors panašių įstatymų anglai žymiai palengvino parijų padėti, tačiau praktikoje jie ir toliau laikomi visuomenės atmatomis. Dažnai galima susitikti su tokiu vaizdu, kur parijas, negali sau net daikto nusipirkti. Taip, jis negali eiti į turgų, kur sukrauta įvairios prekės, bet norėdamas nusipirkti bet ką, turi atsistoti gatvėje ir rodydamas į daiktą ranka šaukti iki susimylės pirklių iš išsklausys vargšo prašymą. Tuomet pirklys, paėmęs iš krautvelės pageidaujamą daiktą, neša į vidurį gatvės ir deda jį ant žemės.

Parijas deda pinigus į dėžutę ir kai patys atstolina nuo jos tokią, tada tik pinigus pirklys kemia kišenėn. Čia pasireiškia be galo charakteringas žmonių smalsumas bei prisirišimas prie pinigų. Visgi pinigas, nors pamintas ir nuo "nešvariausio" vargšo parijaus gali būti "švarus" ir jo nevengia nei pirklio, nei braminio kišenėn.

Iš čia aišku, kaip sunku anglams valdyti Indiją. Reikia skaičiuoti ne tik su žmonių dvasia, jų upu, bet nemažiau darytis ir su skaitlingų kastų reikalais. Net toks asmuo, kuris veda agitaciją prieš Anglus, kaip Gandhi, ir jis prisilaiko kastų papročių. Pastarojo kovos su anglais programa baigiasi pilnu indų atsisakyimu nuo Anglijos. Agituojama nepirkti nieko iš anglų krautvelių, naudotis savo naminiu išdirbimo drobėn, vienu žodžiu, nutraukti visus ryšius su anglais.

Bet čia kyla klausimas, ar tas pagerins kiek skaitlingų parijų būvį. Labai abejotina. Pastaruoju laiku pietų Indijoje prasideda žymus šių persekiojamųjų parijų bruzdėjimas. 60,000,000 (millionų) parijų pradeda rimtai murti prieš dvasišką, prieš braminų kastą. Yra susitvėręs tam tikras revoliucinis komitetas, kuris reikalauja lygių teisių bei laisvės parijams. Reikalaujama laisvo įėjimo į šventanamių, žmoniškumo, geresnio elgimosi ir t. t. Dabar ir parijai, einant anglų įstatymu, gali lankytis net ir aukštąsias mokyklas, tačiau del savo neturtingumo retas, kuris gali bendrai naudotis mokyklos patarnavimu.

Kazys Gineitis

Chicago — nenumaldomo augimo energija

(Pabaiga)

Chicago ima vandenį iš Michigano ežero, toli nuo kranto, rodos, iš kokių 800 pėdų gilumos. Kadangi žemės nuolaidumas linksta į rytus ir ežero vanduo teka Atlanto link, tai chigagiečiai išplovus pradžioje leido į ežerą. Tačiau greitai buvo pastebėta, kad išplovę ežerą nuolat didėja ir ima nuodyti vartojamą vandenį, ypač kai pučia vėjas. Taigi teko iškoti kito rezervuaro išplovoms. Kadangi Chicago yra lygumoje, tai nedidelio nuolaidumo padarymas problemos palengvino išsprendimą. Nutarta buvo iškasti kanalą, kuris jungtų Chicago upę su Desplaines ir tokiu būdu su Illinois ir Mississippi upėmis. Vienas didžiausių sanitarių kanalų pasaulyje buvo iškastas, apie 130,000,000 kubinių žemės pėdų reikėjo išmesti ir tokiu būdu išplovos ėmė tekėti Mississippi upė ir neuodijo daugiau jų vartojamo vandens.

Chicago yra masyvis, išpuodingiausias modernio industrializmo vaikas ir gal dėl to daugelis kartais ištaria apie jį ir karčių žodelių. Bendras miesto vaizdas, kaip visų pramonės didelių miestų vaizdas, yra slėgis. Chicago naudoja bituminį anglį ir užtat tiršti pajūde dumai ir dulks nuolat nuodija orą. Milžiniški fabrikai, grūdų elevatoriai, anglies ir medžių prikrauti atšalimai atrodo paniūrę, baisyti, begaliniai nuobodūs. West Sideje ir kitur dar užsilikę menkų medinių namų su nešvariais laiptais, išgruvinomis verandomis ir bauriais namų užpakaliais, kur prikabinta skalbinių, sumesta konservų dėžutė, gelžgalių ir kitokių nešvarybių. Čia gyvena neturtingieji, ir todėl čia yra vaikingiausioji Chicago vieta. Nors sanitarės gudrybės tų vaikų ne labai palietė, bet jie turi gražias burniukas, daug šypsenos ir žaidžia, kaip viso pasaulio vaikai, nors čia beveik nėra nei medžių, nei gero oro. Vakaraš čia vaikštinėja išblyškę, blogai apmokamos krautvelės tarnautojai su savo vaikais, kurie gal per visą dieną daugiau nieko nedarė kaip tik daužė jaučiams į kaktą. Įkaltusiu asfaltu nuolat dunda automobiliai, spiegia laivai kanale ir fabrikų šilpukai, skambina tramvajai ir tarpais praužia ambulanšas bei gaisrininkai. Norint turėti pilnesnį miesto vaizdą, reikia pamatyti, kaip tukstantai darbininkų grįžta iš darbo, kaip tirštos minios apgula tramvajus ir spaudžiasi vienas po kito į vidų. Jie dabar grįžta namo, trokšdami kuo greičiausiai ką nors šilto suvalgyti, pamatyti savo žmonas ir vaikus. Naktį pašlęs miestas aptyla. Gerai įtegu nors naujos generacijos ramybėje užgimsta. Gal niekas taip vaizdingai neaprašė Chicago, kaip W. T. Stead savo knygoje.

Jiems svarbus yra pirmiausia duonos kėsnis. Štai kokios krypties yra didžiausias judėjimas Indijoje. Jis grynai kastinis. Iš jo, žinoma, galima laukti parijų buvimo pagerėjimo, nes ir Japonija pergyveno privilegijuotų Samurajų (dvarininkų) revoliuciją kol suvienijo į vieną valstybę.

Tokia judėjimo kryptis ir ne duoda galimybės Gandhi tapti tiek įtakingu, kad galėtų sudaryti anglų viešpatavimui Indijoje didelio pavojaus. Šiaip atrodo šių dienų Indija. — J. V. — nas.

"Jeigu Kristus ateitų į Chicago"...

Bet Chicagoje daug yra kultūringų žmonių, visuomenės jausmus gerinti esančios blogybės visuomet pasižymėjo Chicagoje didle stiprybe. Chigagiečiai yra geri, vaisingi, nemažai turintieji pasiryžimo vienas kitam gelbėti, tikri apie daugumą dalykų pasaulyje. Geri šitame mieste, kaip ir kitur, ir musiečiai išsivieja, nors vienas lietuvių rašytojas 1899 m. kuris taip pat nylėjo chigagiečius, šitaip apie juos rašė: "Budo Chicago lietuviai neįsivaizdavo, nes susibraižiojimų pasiūlykai reiki, o žmogžudybių lietuvių tarpe ir iš lietuvių priekštasties dar visai neatsitiko. Šitame industrialės maišaties kaileidokope galima matyti jau geresnio amžiaus sėklų, kada žmonės pradės kooperatinę veikti ir didesniai žmonių skaičiai burtis pasidarys mielaširdingėn ir gražesnė. Užtat susipažinęs su žymesnėmis Chicago visuomenės įstaugomis, su civilizuojančiais ir decivilizuojančiais faktoriais, nenulėdė rankų ir imi vėl tikėti nuolatinio socialio progreso intresyne verte, geresniu humanizmu ateitį."

Kurbinų jėgų, kurios yra atsidačiusios dirbti miestui, Chicagoje yra daug. Chicago turi veiklią parkų komisiją, kuri gražiais parkais, kaip vaikų apjuosę visą miestą. Chicago taip pat ėmė sekti Rytų šalių papročius, įsteigdama kevalioliką nemokamų pėdų. Daroma pastanga patiekti darbininkams geresnį namų, geresnį išauklėjimą jų vaikams, steigdama daug nemokamų knygynų, sporto aikščių, pigių klubų, paskaitų, koncertų ir tt. Didelę rolę šiame darbe vaidina vadinamoji Social Settlement. Mažai yra žinoma Lietuvoje apie šitą taip įdomų ir naudingą judėjimą. Žodyne Social Settlement'ui duota šioji definicija: "tai yra inteligentinių vyrų ir moterų susivienijimas, kurie apsigyvena bėdnesniuose didelių miestų kvartaluose, idant čia galėtų platinti kultūrą, mokslą, naujinius pasilinksminimus ir ypač daryti asmeninę įtaką beturčiams, norėdami pagerbti ir pamaloninti jų buvį."

Pirmiausia tokia įstaiga buvo įkurta Londone 1885 metais Toynbee Hall. Šis judėjimas, norėdamas gydyti moderninio industrializmo ligas ėmė greit plėstis. Chicagoje pirmą Social Settlement įsteigė 1889 m. Jane Addams su Ellen Starr, kuris yra vadinamas Hull House ir yra garsus visoj Amerikoje. 1910 m. šitų Social Settlements Anglijoje buvo 56, Olandijoje 11, Škotijoje 10, Prancuzijoje 4, Vokietijoje 2 ir Amerikos Jungtinėse Valstybėse 207, 1921 m. vien Nauj-Jorko 440.

Šių įstaigų negalima klasifikuoti kaip filantropijos įstaigų. Jų uždavinys yra kur kas platesnis. Šitie praktiniai sociologai, apsigyvenę bėdnesniuose industrialio, bejėgio proletariato kvartaluose, daro socialę ir industrialę savo apylinkės apžvalgą. Studijuoja municipalius, apšvietos, kalėjimų ir kitus socialio progreso dalykus, ieško priežasčių ir galvoja apie racionalius būdus blogybėms pašalinti, arba joms sumažinti. Šitie žmonės ne tik organizuoja labdarę, ruošia pramogų neturtingiems, bet iš jų yra reikalaujama, kad tie patys imtų gyvą dalyvumą visose pramogose ir tokiu būdu turėtų progos, geriau suprasti miesto darbininką.

Hull House, gal, yra geriausia visoj Amerikoje Social Settlement. Po vienu stogu čia yra klubas, valgykla, creche, knygynas, daug gražių paveikslų ant sienų ir neblogas teatras, kuriame dažnai esti ir lietuviškų koncertų ir vaidinimų. Rodos, apie 30 inteligentų gyvena šitame socialės studijos labdarėybės ir kultūrinimo centre, ir jų civilizuojanti įtaka yra praktiškai jaudinama. Daug meilės poliois ir noblogo švietimo gauna darbininkas po sunkios darbo dienos atėjęs į šitokią vietą. Šito namo sėla yra garsioji Jane Adams, Amerikos Sv. Teresė. Paprastai yra bandoma pritraukti ir universitetų jaunuomenę prie šito darbo, kad jie visapusiškai patintų gyvenimą. Chicagoje gėra darbą daro ir gausingi prie bėdnesnių gatvių sodinukai su nemazū namu viduje. Šis namas yra apylinkės neturtingų darbininkų bendras klubas. Čia jie gali ateiti, išsimaudyti šaltame ir šiltame vandenyje. Čia yra ir knygynas, skaitykla, dažnai rengiamos dovanai paskaitos, koncertai, organizuojami įvairūs kursai, kartais čia pat galima gauti pigią kainą gana gero maisto. Pačiame parke pilna įvairių gimnastikos prietaisų, atskirai vyrams, atskirai moterims, kartais atskirai mažiesiems ir atskirai dideliems. Čia yra įtaisyta ir vietelė tenisinio žaidimo, kai karšta, tai dideliame vandens rezervuare gali iš darbo paręje paplaukyti. Vietame tokiu parke kampe nuolat vasarą girdi linksmy klyksmelių. Ten yra įtaisytas nedidelis artificialis tvėnklinėlis, kuriame yra daug smelio "pyragams" kepti, ir čia maži vokiečiai, italukai, lietuviai ir kitoki taškoski. džiaugiasi, o jų motinos sėdi parke paunksny, siuva arba kalda bosi apie savų ir kitų vyrų gerumus bei blogumus. Žiema čia pat įtaisyta čiuožykla. Žodžiu sakant, šitoks parkas, kurį Chicagoj yra daug, stengiasi būti darbininkų gyvenimo centru. Čia, žinoma, poliglotinė minia ir amerikonižuojama, jai aiškinama, kas tai yra pilietybė, kokias pareigas ji uždėda, ką tai reikšima balsuoti ir daugelį kitų pilietybės edukacijos dalykų.

MARGUMYNAI

AMERIKAI GREŠIA ŽEMĖS DREBĖJIMAS

Garsus Amerikos mokslininkas, prof. David Todd, pranašauja Amerikai nelaimę. Ypač pavojingoji vietoje esąs New Yorkas. Geologinė žemės formacija po New Yorku esanti tokia, kur tankiausia žemės drebjimas atsitinka. Beveik visuomet žemės drebjimas įvyksta ten, kur susiduria du žemės sluoksniai ir pagimdo didelį slėgimą. O po New Yorku esanti žemė kaip tik toks sąlygoms atitinka. Tad žemės drebjimo New Yorke galima laukti bile dieną. Gi ta katastrofa savo baisumu pralenktų visus iki šiol buvusius žemės drebjimus.

Prof. Todd taipgi tvirtina, kad aliejaus laukai sudarą rimto pavojaus. Grežimas šulinių priveda prie peržengimo slėgimo lygsvaros žemėje. O tai sudaro tinkamas sąlygas žemės drebjimui.

20,000,000 METEORITŲ PUOLA Į ŽEMĘ KAS DIENĄ

Apskaitoma, kad apie 20,000,000 meteoritų kas dieną puola į

kuriuos, mes deja, taip mažai kreipiame dėmesio. Apskritai Amerikoje kur kas daugiau ima rupintis miesto darbininkas, buvini, negu Europoje, praktinė sociologija ten daro didelę pažangą.

Visa tai pamatęs, gali iš Chicago išvažiuoti lengva širdimi, nors ir dumai graužti akis ir del didelio triukšmo negalėtum susikalbėti su savo kaimynu. Kada nors čia dumus suvaldys, visos miesto gatvės gal bus išsklotos marmuru, bus visur judamieji šalvygatviai, augs jame sveikai vaikai ir protingi žmonės darys didelius kooperatiskus planus, kad Chicago augimo energija reikštusi dar geresnėmis formomis. Aš keikiau Chicago, kai man reikėjo porą metų joje baisyti nuobodžiai praleisti, bet dabar, rodos, aš geriau ją suprantu, kartais net ją labai mėgstu ir jau daugiau nebesisėpau iš tų poetų, kurie posmuoja apie savo Chicago, meile, šitos keistos mūrų, geležies, betono ir žmoniškos ambicijos maišatės.

Daug yra ir kitų įdomių gėrybių šiame dūmų ir misterijos centre, kuris, rodos, niekad nežinojo, kas tai yra taika. Bet kur čia mokėsi tai atpasakoti! Visą Chicago apbrėdyti negi galima. Tai yra baisiai didelis miestas per aštuonis mėnesius ten pavogę 3000 automobilių! Ir, apskritai, pilnas įvairių keistenybių. 1899 m. šitame mieste jau buvo 11 lietuvių policistų, kurie čia algas ima taip, kaip ir Lietuvos viršininkai, ir jau nuo 1894 m. čia gyvavo "Didžiojo Lietuvos Kunigaikščio Vytauto Gvardija", pirmą raitelių diviziją, kurios uždavinys buvo — "representuoti Lietuvius kariuomenę uniformomis". Chicago galvanizuoja. Ji drąsi, galinga ir jai nesvarbu, ar blogai apie ją mano, ypač ką mano tie, kuriems tradicija trukdo augti, nes Chicago auga be poliois, be baimės, nenumaldomai, tarytum kažkas katalizmiškai yra jos puikiame augimo procese. Gal, užtat šis miestas ir yra toks viliojantis, neatsižvelgiant į jo triukšmą, dumus, fabrikų kaminų mišką, nes jis tarytum, yra vaizdingiausias amžino augimo grožės simbolis.

FORDAS ATIDARO FABRIKĄ ŠVEDIJOJE

Žinomas amerikietis didžiausių automobilių dirbtuvių savininkas Fordas, didindamas savo dirbtuves, vieną įsteigia ir Stokholme, Švedijoje. Čia jis sutvėrė vieno miliono kronų korporaciją, kuri statys automobiliams fabriką. Į fabriką bus atvežama visa gatava medžiaga, išdirbta Amerikoje. Čia ji bus sudaroma į automobilius, kurie paskui bus pardavinėjami Rusijoje, Baltijos kraštuose ir Suomijoje.

NAIKINA KARO AMUNICIJĄ

Anglų vyriausybė, nemorėdama karų, sunaikino 170,000 tonų nuodingų gazu, kurių būtų užtekę keleriems metams dideliame karui. Daugiausia amunicijos tapo paskandinta okeane, o garas arba padegtas arba taip į jūras paleistas. Pirm to jau buvo iškusios karo medžiagos parduota už 3 milijardus dolerių.

AUTOMOBILIŲ TYRIMAS

Chicagoje pradėta tirti antrankiai automobiliai. Tyrimas užima pusę valandos. Toks ištyrimas detalingai parodo visus automobilio trukumus.

SKRUZDĖS SUNAIKINO BAZNYCIOS PILIORIUS

Viename Illinois valstijos mieste skruzdėlės visiškai sugadino bažnyčios piliorius ir suolus. Dėl to pati bažnyčia pasidarė nebesaugi, ir prisiėjo ją atremontuoti. Tatai atsiėjo \$25,000.

IS NUODINGŲ DUJŲ DAROMA PAPUOŠALAI

Francuzų chemikams pasisekė iš nuodingų dujų, kurios buvo labai plačiai vartojamos karo metu, padaryti įvairius pagrazinimo daiktus. Sumaišę tas dujas su kitomis substancijomis, jie padaro lietsargiams rankenas, etc. Tuo būdu gauta medžiaga yra panaši į gintarą. Taipgi tiems chemikams pasisekė iš acetileno padaryti perfumams.

NAUJAS MUZIKALIS INSTRUMENTAS, KURIS ATSTOJA VISĄ ORKESTRĄ

Tapo išrastas naujas muzikalis instrumentas, kuris gali atstoti visą orkestrą. Instrumentas padarytas taip, jog gali išduoti keturiolikos muzikalių instrumentų garsus. Savo išvaizda tas instrumentas yra panašus į gitarą.

NAUJOS RUŠIES SMUKLAS

Iš Austrijos pranešama, kad ten vienas smulkų dirbėjai pasisekė padaryti tokį smulką, kuris pilniausia gali konkuruoti su paskilbusiais senovės smuklais, už kuriuos tukstantai dolerių mokama. Savo tikslo dirbėjas atsiekęs mažų pakeitimu smulko konstrukcijos.

VABALAI PADARO MILŽINIŠKŲ NUOSTOLIŲ UKININKAM

Dr. Leland O. Howard sako, Amerika dėl įvairių žalingų vabalų kas metai turi \$2,000,000,000 nuostolių. Amerikoje esą apie 100 skirtingų rūšių vabalų, kurie naikina augmenis. Aktyvaudoje to fakto, kova su tais žalingais vabalais yra labai rimta problema.

AMERIKOS TURTAS

Apskaitoma, kad visas Amerikos turtas išneša \$320,803,862,000. Palyginus su 1912 m. jis yra padidėjęs 72.2%.

LITERATURA

V. Bariatinskis

Vertė K. A.

Cigaro Dumai

Savo laiku del tos sensacingos bylos ne tik vietos laikraščiai visokių dalykų rašė, ale ir užsienio spaudoje nemažai buvo kalbama. Didelis susidomėjimas buvo ypač todėl, kad to vykyio centralinė figura nebuvo identifiukuota. Kaip turčių salionuose, taip ir varguolių speliomėse buvo įvairiausių speliomėjų daroma. Žmonės net stvėrėsi burimo ir šaukėsi dvasių pagalbos, bet jiems nepasisekė pažinti jauną vyrą, kuris kėsinosi apipiešti ir nužudyti p. Černoselskį.

Esmininiai oficialė tos bylos versija maž daug šitaip skamba.

Vėlai vieną vakarą atvyko į p. Černoselskį, seną turtingą viengurgį, jaunas vyrukas. Jaunas žmogus buvo taip gerai pasirėdęs ir tokios imponuojančios išvaizdos, jog tarnas be niekur nieko nuvedė jį į savo pono kambarį. Pusei valandos praėjus, pasigirdo revolverio šūvis ir varpelio skambėjimas. Tarnas galvabūkliais įbėgė į pono kambarį. Ant divono sėdėjo sveikutis Černoselskis ir baigė gerti degtinę su soda. Asloje buvo išsitiesęs negyvas svečias, šalia kurio gulėjo revolveris.

Viskas ėjo paprastu būdu — policija, daktaras, teismas. Černoselskis pareiškė, jog jaunas vyras kėsinosi jį apipiešti ir nužudyti, bet jam Černoselskiui, esą pasisekė nuginkluoti užpuoliką ir besiginant nušauti jį. Tolimesnis tardymas parodė, kad Černoselskis neturėjo priešių, kad jis buvo linksmas ir geruo charakterio su palinkimu į filosofiją. Paaikšėjo taipgi, kad tą pačią dieną jaunas vyras nupirko vieną krautuvėję revolvėrį. Trumpai kalbant, Černoselskio versija buvo priimta, jaunas žmogus pasiliko misterija, o byla tapo panaikinta.

Visa tai atsitiko gan senai Petrapiilio mieste. Bet štai prieš kiek laiko bevaikščiodamas Wiesbadeno gatvėmis aš užsukau į vieną ispanų kavinę. Du ar trys vokiečiai nusiminusiai alų gėrė, o kiti sveltisčiai čiulpė vyną, kad susišildyti. Lauke buvo migla ir šalta. Aš atsėdėdau ir paėmiau laikraštį, bet tuoj pajutau, kad kas tai neatlaidžiai ir mane žiūri. Prie kaimyninio staliuko sėdėjo p. Černoselskis.

Jis atrodė senas ir sudrėbes, ir jo drabužiai buvo pusėtinai pavalkioti. Vienok jis ir dabar laikė cigarą dantyse, ir jo šypsa buvo taip jau maloni ir ironiška, kaip ir tuo laiku, kai aš Petrapiilyje jį pažinau. Mudu susėdėdavo prie vieno staliuko ir pradėdavo arba viską kalbėti. Pasikalbėjimas palietė vieną sensacingą žmogžudystės bylą.

„E-e, mano balanduk“, — tarė jis, — „tokiause atsitikimuose sunku tiesą patirti — tikrą tiesą“. Ir pamažu jis ėmė man pasakoti tikrą istoriją tos misteringos bylos, kuri prieš daugelį metų buvo Petrapiilyje nagrinėjama.

Černoselskis nutarė nors ką tą pasilikti namie ir išbandyti „vienatvės malonumą“, jį kurį jis netikėjo. Jis manė vienas pasilikti iki vidurnakčio ir, jeigu vienatvė būtų pasirodžiusi neapkenčiamą, citi su draugais vakarieniauti. Jis parašė du laiškus, užsidėjęs cigarą, paėmė knygą ir išsitiesė ant divono netoli rašomojo stalo.

Kuriam laikui praėjus, prisivėrė durys ir įėjo jaunas vyrukas. Jis ėjo skubiai, buvo iš-

blęškęs ir labai šauniai pasirėdęs. Jis uždarė duris ir pirmu šeiminkas susivokė kamė dalykas, — atstatė į Černoselskį revolverį.

„Aš žinau“, tarė jis, „kad jūs turite stalčiūje apie du šimtus tukstančių rublių, kuriuos šandien penktą valandą po pietų gavote nuo savo dvarų administratoriaus už parduotus (miškus)“.

„Jūsų informacija yra visai teisinga“, atsakė Černoselskis degdamas užgesusį cigarą, — „ir aš nekliausi jūsų, kur jūs gavote tą informaciją, nes mano yra taisyklė į svetimus reikalus nesikišti“.

„Bukite tiek malonus atiduoti man tuos pinigus. Priešingame atvejuje aš jus vietoje nudėsiu“.

„Jūsų prašymas yra visai netikėtas ir, tiesą sakant, ne visai atitinka mano planams“.

„Atiduok man pinigus arba aš nušausiu tavę kaip šunį!“

„Na, kodel būtent „kaip šunį“? Aš žinau, kad tas palyginimas yra dažnai vartojamas, bet jis, mano supratimu, nėra vykęs“. Aš jau išgyvenau keturias dešimtis metų ir niekuomet negirdėjau, kad sveiko proto žmogus būtų specializavęsis šaudyme revolveriu šunų“.

„Pinigus!“ — tarė atsilankiusis šnyrkščiančiu balsu.

„Sprendžiant iš jūsų pasirodymo savo tikslą atsiekti, aš darau išvadą, kad jūs esate labai energingas. Aš geriuosi ir pavydžiu jums, nes man stigo tos įpatybės net ir tada, kai aš buvau jūsų amžiuje. Atleiskite, kiek jums metų?“

„Dividėsimis trys“, automatiškai atsakė jaunas vyrukas.

„Dividėsimis trys!“ — simpatingai pakartojo Černoselskis. „Koks stebėtinai amžius! Nieko neįmanoma, aistra, meilė — prisipažinkite, jūs esate ir ką nors išsimylėjęs!“

„Tai ne jūsų dalykas“, atsakė atsilankiusis. „Priešingai taisyklėms atsiėmė, kad aš duosiu jums tuos pinigus, arba — arba — tuoj krisi negyvas!“

„Labai puiku“, atsakė Černoselskis stebėdamas einančius raitais iš burnos dūmus. „Priešingai, kad aš duosiu jums tuos pinigus, arba — arba — tuoj krisi negyvas!“

„Nesirupinkite, aš rasiu jiems vietą“.

„Pinigai galima leisti išmintingai ir neišmintingai. Žiūrėdamas į jus, jaunas žmogau, aš natau prieš save paveikslą: prieliskime, aš daviau jums tuos pinigus arba jūs patys juos pasiėmėte. Jūs išeitute su jais. Suprantama, aš jus nusukėčiau: aš arba gulėčiau šioje vietoje ir cigarą rukičiau arba bučiau nušautas „kaip šuo“, jūsų žodžiais tariant. Aš tikiu, kad mano tainai nieko jums neunužūrės ir nesulaikys jūsų. Puiku. Visų pirma jūs pareisite namo ir paslėpsite savo grobį, paliekant sau nedidelę dalį. Po to, nieko nelaukiant, jūs pradėsite vesti turtingo žmogaus gyvenimą. Ar ne taip?“

Jaunas žmogus linkterėjo galvą, ir Černoselskis tęsė toliau: „Na, o kaip jūs pradėsite savo naują gyvenimą? Tantai iš jūsų tuoj papasakosiu. Jeigu jūs dar nesatė išsimylėjęs, tai jūs pirmoje vietoje nueisite į karciną ir prisigersite, o jeigu esate išsimylėjęs, — tat visvien prisigersite ir priegtam savo mylimajai dar dovaną nupirksite. Prie viso to

jūs prisigersite blogiausiu būdu — prisigersite kaip jaunas vaikėzas arba lekajus, kuris geria kas papuola, nemokėdamas nieko įvertinti. O kai del dovanos, kuri bus skiriama užkariauti numylėtinės širdį, tai aš esu tikras, kad ji bus labai brangi ir imponuojanti. Bet tuo pačiu laiku aš esu tikras, kad ji bus parinkta be jokio skonio — didelė deimantinė spilka arba šilkiniai drabužiai.“

Čia plėšikas rado reikalingu ginti savo garbę.

„Kodel jūs manote, kad aš prisigersiu kaip lekajus ir nupirksiu be skonio dovaną?“ — griežtai paklausė jis nuleisdamas revolverį.

„Todel“, atsakė Černoselskis, „kad jums stinga skonio tikrai gyvenimą suprasti. Aš tuoj tai pastebėju. Pavyzdžiui, jūs drabužiai yra gerai pasiuti, bet jūs nemokate juos dėvėti. Jūs plaukai yra rupeštingai sušukuoti, bet taip plaukus dėvi tik krautuvijų patarautojai. Jūs norite mano pinigų pasisavinti ir nebandote užginti, kad gavę tuos pinigus, pirmoje vietoje jūs pasigersite. Dabar jūs gal suprasite, jaunas žmogau, jog jums truksta“.

Ir Černoselskis padarė rankomis gan reikšmingą ženklą.

Jaunas žmogus nuliudo ir pakabino nosį.

„Taip, taip“, liudnai tarė jis, „ji irgi lyginai tą patį sakė“.

„Vadinasi, aš neklystu. O priegtam aš turiu pasakyti jums, kad ji — atleiskite, aš nežinau jos vardą“.

„Tatjana Andreevna“, atsiduso plėšikas.

„Kad Tatjana Andreevna turi neblogą skonį, ir todėl jums mažai vilties tėra laimėti“.

„Ar jūs ištikrųjų taip manote?“ — paklausė jis tokiu balsu, kur aiškiai kentėjimas atsispaudėjo.

„Be mažiausio abejojimo. Bet mudu, regis, nukrypova nuo originalės temos. Meldžiu atsisėsti! Štai kėslas.“

„Nieks — man geriau patinka stovėti“, neįmančiai atsakė „svečias“.

„Jūs valia“, maloniai sutiko Černoselskis. „Taigi, aš štai ką noriu pasakyti. Jūs nemokate vesti gražų gyvenimą, išmintingą gyvenimą. Turėdamas visus tuos mano pinigus, tamsta nesugebėsi paverkti širdį ne vienos elegantinės moters, nesugebėsi nupirkti nė vieno gražaus paveikslėlio ar isgyti gerą knygą. Tamsta nematys nė vienos geros dramos ir neaplinkysis pasaulėje ne vienos įdomios vietos; daugiau to, tamsta nesugebėsi tinkamus pietus užsakyti arba su skoniu kaklaraištį išsirinkti. Visa ką tamsta darysi, tai be paliovos gersi ir kelsi skandalus, alkvodamas be atodairos pinigus, kol policija nesuims tamstą kurioje nors pigios rūšies kavinėje arba bute“.

Plėšikas padėjo revolverį ant stalo, o rankomis veidą paslėpė. Tuo tarpu Černoselskis įkvėpė nuo pagautas tęsė toliau:

„Ir jūs norite mano pinigų gauti? Aš bučiau daugiau negu idiotas — aš bučiau kriminalistas, jeigu išpildyčiau jūsų reikalavimą. Duoti jums tie pinigai reikštų tas patį, ką įmesti juos į ugnį. Tikrenybėje tai būtų dar blogiau: reikštų pritarimą palaidumui ir girtuokliavimui, reikštų rėmimą žmonių, kurie nepildyti sauzūdystę, bet nieku būdu nesutiksiti kitą žudyti“.

Jis sustojo kalbėjęs ir ėmė leisti cigaro dūmus, kurie lyg

migla aptraukė atsilankiusio figūrą.

„Be to“, sumažindamas balsą tęsė jis toliau, „jūs grąsinote mane nušauti. Ar jūs manėte, kad būdu mane nugašdinti? Tik tokie menki žmogūkai, kaip jūs, mirties bijosi. O kai del manęs, tai pavelykite man pranešti jums, nelaimingas jaunuoli, kad aš atsiėmiau iš gyvenimo visą gražumą, kokį tik galima gauti. Aš tikrai žinau, kad gyvenimas man nieko naujo negali suteikti. Visa, ko aš galiu tikėtis, tai tik malonaus pakartojimo to, ką aš jau pirmą esu pergyvenęs. Dailikas, kuris labiausia mane interesoja, yra — mirtis!“

Jo paskutiniai žodžiai praskambėjo lyg laidotuvių varpai. Jaunuolis susipurtė, susitraukė į kamuolį, beviltinai nuleido rankas ir neramiai pradėjo į šeiminką žiūrėti. Bet pastarasis didžiausiu rimtumu tęsė toliau:

„Mirtis yra pradžia naujo gyvenimo, kuris nėra man žinomas ir todėl įdomus. Be to, ji reikią pasiliosavimą nuo visokių gyvenimo menkniekių, kaip tai: ligų, skolininkų, telefono skambinimų, etc. Jūs noritė mane nušauti? Padarykite tai. Aš busiu jums už tai labai dėkingas. Tuo aš busiu labiau patenkintas, negu nemokamu miegamojo vagono bilietu. Meldžiu, paimkite revolvėrį ir šaukite, kiek tik širdžiai patinka. Bet kai del pinigų, tai jūs jų negausite, nes nemokate tinkamai jais pasinaudoti“.

Jis užbaigė kalbėti ir nekeisdamas pozicijos pasėmė nuo ant stovinio staliuko degtinės ir sodos. Visa tai jis tuoj išgėrė.

Kurį laiką viešpatavo tyla, bet paskui jaunuolis gailestingu balsu ėmė kalbėti:

„Atrodo, kad aš negaliu nė pinigų išmintingai leisti, nė tinkamai gyventi, nė Tatjanos Andreevos širdį užkariauti“.

„Tikrai taip! Jūs neesate tikėję vienu tų trijų dalykų!“ — liudnai patvirtino Černoselskis. „Tatjanos Andreevos tipo moterys niekuomet neįsimyli į tokius vyrus, kaip jūs. Tikėkite mano žodžiams, nes aš moteris gerai pažįstu“.

„Bet jūs nepažįstate Tatjanos Andreevos“, nedrąsiai pastebėjo jaunuolis.

„E, jaunuoli, jaunuoli! Ar jūs tikrai ir sąžiningai tikite, kad ji yra išėmimas?“

„Taip, ji yra nepaprasta!“

„Tuo blogiau jums. Tai reiškia, jog jūs turitė dar mažiau šansų ją laimėti“.

Kurį laiką abu tylėjo, ir Černoselskis vėl ištraukė stiklą degtinės ir sodos. Po to jaunuolis paėmė revolvėrį, atsargiai jį apžiūrėjo ir tarė:

„Ar jūs esate tikras, kad anas gyvenimas bus geresnis?“

„Žinoma, tuo klausimu aš negaliu jums suteikti tikrų informacijų, bet aš esu tos nuomonės, kad anapus grabo bus įdomiau gyventi“.

Jaunuolis visai arti priejo prie jo ir atkišo revolvėrį.

„Ar jūs žinote“, tarė jis, „kad aš nutariau mirti?“

„Tai jūsų asmerinis reikalas“, atsakė Černoselskis.

„Bet sauzūdystė, aš manau, yra tik gražus gestas — nieko beskonio jame nėra. Todel aš prašysiu jūsų mane nušauti, kadangi aš nepajėgsiu tai padaryti“.

„Atsiprašau“, pasipriešino Černoselskis. „Gal ir tiesa, kad sauzūdystė yra gražus gestas, bet apie žmogžudystę to visgi negalima pasakyti. Aš galiu papildyti sauzūdystę, bet nieku būdu nesutiksiti kitą žudyti“.

„Tai ir yra vyriausias skirtumas tarp mūsų“.

RASPUTINO DUKTĖ?

Si mergaitė, kuri vadina save Maria Gregorievna Rasputina ir yra dabar Paryžiuje, sakosi esanti duklė paskilbusio Rasputino, kurį dar prieš revoliuciją užmušė jaunas kunigaikštis Juzupov ir jo draugai.

„mas tarp mudviejų!“ — sušuko jaunuolis. „Aš galėčiau kitą nužudyti, bet man truksta drąsos save nušauti!“

„Taip“, sutiko Černoselskis, — „Aš jau sakiau jums, kad mudu žymiai skiravosi“.

„Tikrai taip. Bet nekreipiant dėmesį į nieką, aš nusitariau mirti, ir jūs tame reikale privalote man prigelti. Paimkite šį revolvėrį ir taikykite man į širdį arba smilkinį, kaip jums geriau patinka“.

„Palikite mane ramybėje!“ — tarė Černoselskis tiesdamas į stiklinę ranką.

Bet jaunuolis pasitvėrė už rankos ir, tvirtai ją laikydamas, tarė:

„Klausykite: arba jūs mane nužudykite, arba patys turėsite mirti. Pasirinkite. Tai mano paskutinis žodis: Aš suskaitysiu iki dešimties, ir tada vienas mudviejų turės mirti. Aš pradėdau. Vienas, du trys, keturi, penki“.

Pasakojimą nutraukė praeinantis patarnautojas, kurį pašaukė Černoselskis, kad apmokėti sąskaitą.

„Kas po to atsitiko?“ — didelį įdomumą paklausiau aš.

„Kas atsitiko? Na, tatau jūs patys žinote, ar ne? Aš esu gyvas, o jis jau senai po velėna guli“.

„Vadinasi, jūs visvien jį nušovėte?“

„Aš priverstas buvau!“ — tarė Černoselskis darydamas tokį gestą, kuris reiškė, jog kitokios išeities nebuvo. „Jūs juk suprantate, kad aš negalėjau leisti jam, kad jis mane pasiųstų į prabočių žemę? Na, dabar aš privalau eiti. Geriausios kloties! Iki pasimatymo!“

Jis uždegė cigarą, draugingai sumojo ranka ir tvirtais žingsniais išėjo lauk. Aš buvau gan nustebintas ir nepasikėliau net nuo kėslas. Suprantama, atsitikimas buvo nepaprastas. Vienok šaltai nušauti žmogų... Žinoma, apsvarsčius viską galima suprasti, tačiau... Ir jeigu... vienok...

Aibė „jeigu“ ir „vienok“ lindo man į galvą. Ant galo, šauni mintis man į galvą atėjo: „Černoselskis sugalvojo tragingą galą manęs palinksminti!“ Aš tuoj pasijutau geriau, užmokėjau sąskaitą ir apleidau Wiesbadeno kavinę.

Vienok aš turiu prisipažinti, kad tą naktį, merkdamas mieguistas aš lovoje, aš galvoju: „Trauk jį velnias — aš manau, kad jis tiesą papasakojo!“

B. Avinaitė

Pirmutinė Dainužė

Dainuosiu aš dabar pirmą kartą savo gyvenime. Taip, pirmą kartą! Tegul ir buna ta mano pirmutinė dainužė! Tegul balsai mano dainužės skrenda toli, toli už jurų-marelių, už kalnų-kalnių... Tegul balsai skrenda į varguolių bazužes, ir kad mano dainužės balsai sužadintų jų sielas — taip šaltas, silpnas...

Ir skrenda dainužė mano į pasaulį... Varguolių sielas atšvinta, užsidega... Ir trina jie akis ir stumia nuo savęs tamsų, sunkų, slopinantį jų sielas debesėlį...

Prašvito akys, atėjo jiems kita gaidynė! Bet deja, neigam!.. Ir štai iš antro jau krašto pradėjo temti. Ir vėl juodas, sunkus debesėlis užslopiną jų sielas.

Bet ne! dainužė mano šiek tiek sužadino jų sielas, nors ir pirmutinė...

Liepojus, 1914 m., 7 baland.

B. Buivydaite

Elegija

Nestauki, vėje, nešblaškyši Tų tamsių, slėgiančių minčių, Nors kaip pajacas pasivysi, Juoksies iš skausmo ir kančių...

Nors apsvilkęs marga skraiste, Švilpsi pro galvą ir ausis, Kaip nerami dangaus pašvaistė Tu supiesi... kas tavęs klausys?

Ne mums varguoliams besu- prasti Ką kalba vėjas išdidus. Ne mums takų takus atrasti, Ne mums skaistaus dangaus vidus...

Tik ošia pušys kapinyne Ir sako: čia rami vieta, Jau daug nurimo šiam smiltynė, Nors ašaroms jį aplieta...

[“T. Vairas”]

Šiaurys

Pasaulis

Štai pasaulis: mudu — saulės ir tyla, tav draugas, mano brolis — visata.

Skaudus melas — idealas tai sunku, čia bazužė, o čia dvaras aplinku.

Toj giružėj vėtrois užia iš dausų, kad nurintų nukankinti tai — sunku.

Saulėi galą žmonės kelia visada, bet tamsumas, neramumas visad čia.

Kad ištrykštų saulų bokštai aplinku, tai pasaulį nuraminti nesunku.

E. Avinaitė

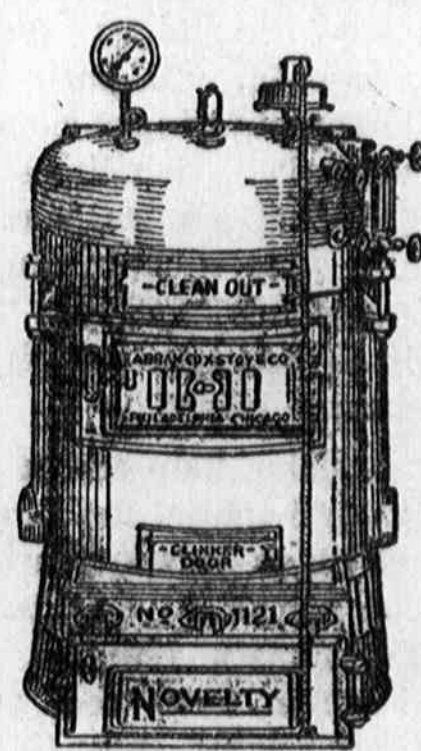
Tai Jis

Kodel tavę, o drauguži, aš išvydau, pamačiau? Kodel?.. Kodel pažvelgei į mane, kada aš buvau linksma, laiminga?.. Sa-

kyk, kodel tavo žvilgsnis užgavo mano sielos stygas?.. Sielos stygos suvirpėjo, sudrebėjo ir... praskambėjo: „tai jis! Cha, cha, tai tu, drauguži, nepažįstamas, del kurio mano siela turi liudėti, svajoti!“

Liepojus, 1914 m. 2 geg.

Sandelis Plumbing

Kuomet jūs pirssite virtuvės sinką, vaną, klosetą, arba boilerį, jei nebusite užgandėdintas, mes arba apmainysime jums arba pinigų grąžinsime. Jei jūs norite, kad jums būtų patarnauta teisingai, nepraleiskite progos nepasimatyti su mumis, kol jūs pirssite kur nors kitur. Jums labai apsimokės pirkti savo tavorą pas mus.

M. Levy & Company

Kampas
State ir 22nd St.Telefonas
Calumet 0645-1692

Atdara kiekvieną vakarą iki 7 val. vak. Nedėlioj iki 1 valandą

Mes kalbame lietuviškai

Atsineškite su savim šį apskelbimą kuomet ateisite čionai pirkti

SALUTARO RYTAS

Salutaro rytas tešviečia gražus; Svelkata atgyja, kaip aušta dangus.

KODEL?

- 1) — RYTAS —
- 2) — PIETUS —
- 3) — VAKARAS.

TRYŠ DIENOS LAIKAI.

TODEL, KAD:

Diena be ryto, žmogus be Salutaro negali būti

- 1) — Salutaras pridūda apetitą;
- 2) — Salutaras vidurius išvalo;
- 3) — Salutaras pataiso sveikatą.

SVEIKATA

Tik vienas doleris ir kvoteris-bonkai.

Klauskite aptiekose arba prie

SALUTARAS DRUG & CHEMICAL CO.,

639 W. 18th St., Chicago, Illinois.

MOKSLAS

Gamtos Mokslai ir jų Taikinimas Gyvenimui

Pirmas pasikalbėjimas

Išanga: kas yra gamtos mokslas. Ši supratimą sudarą mokslai: fizika, chemija, astronomija, geologija, mineralogija, meteorologija, botanika, zoologija. Tų mokslų tyrinėjami dalykai. Grynieji gamtos mokslai ir taikomieji gamtos mokslai. Pagrindinių fizikos, chemijos ir astronomijos žinių senumas. Tikimo žinių apie negyvosios medžiagos ir gyvųjų būtybių esmę istorinė reikšmė. Žmonijos kultūros periodai ir jų tikiniai.

Miesto gyventojas, tinkamai apsidairęs aplink save ir kiek pagalvojęs apie gretimais daiktus ir įrankius, kurie sudaro šviesaus žmogaus gyvenimo reikmenis, lengvai suprastų ryškia gamtos mokslų taikinimo reikšmę: mūsų gyvenamųjų trobesių šildymas ir šviesa, laikrodis, termometras, barometras, telegrafas ir telefonas, garo ir elektros geležinkeliai, automobilis ir aeroplano, — tai vis gamtos mokslų žinių taikinimas, per ilgus amžius tyrinėjimas gamtos kunų reikšinių.

Gamtos mokslai tyrinėja gamtą. Visą ką mes matome ir kas randas aplink mus — dangus, saulę, mėnulius, žvaigždes; debesy, žemynai ir jūros, visa, kas gyva ir negyva žemyne ir vandenyne, visi gamtos reiškiniai — lytus, sniegas, ugnis, vulkanų veiksmas — visa tai rupi gamtos mokslams.

Žinias žmogus įgavo pamažėlia; šiom žiniomis įgyti būdai buvo įvairūs. Pačioje pradžioje žmogus vien stebėjosi ir registravo gamtos reiškinius, visai nesistengdamas juos suprasti ir paaiškinti. Jau žilos senovės žmogus stebėjo dienos ir nakties reiškinius. Tačiau tūkstančiai metų praėjo, kol žmogus ėmė nuosakiai stebėti gamtą, darydamas užrašus ir vartodamas įrankius. Tokį stebėjimą, skirdami nuo paprastojo stebėjimo, vadina moksliniu stebėjimu.

Kuno savybės tyrinėjamas, žmogus vartoja be stebėjimo dar kitą būdą, vadinamą tyrinėjimą (bandymą). Tų dviejų būdų skirtumas tas, kad stebėjimus darydamas žmogus stebi reiškinius taip, kaip juos teikia pati gamta, o tyrinėjimą darydamas pats žmogus sudaro reiškiniai tinkamas aplinkybes. Sakysim, tyrinėjamas koki akmenį, žmogus gali aprašyti jo išorinę formą, spalvą ir t.t. Tai bus stebėjimas. Tačiau jis gal pamėginti, kaip kalbamą akmenį veikia ruktys, — čia tyrimas.

Stebėjimas ir tyrimas yra du galingi būdai, arba metodai, gamtos mokslų vartojami. Apie mus esamoji gamta taip įvairi, kad gamtos mokslas atitinkamai rupiniams klausimams susiskirsto į visą eilę atskirų mokslų. Gamtos mokslą sudaro šie mokslai: fizika, chemija, astronomija, geologija, mineralogija, meteorologija, botanika, zoologija, anatomija ir fiziologija. Visus išvardytuosius mokslus vadina gamtos mokslais; jiems rupinėjami dalykai, trumpei sakant, šie: fizika yra gamtos kunų ir daugiausia, jų išorinių savybių mokslas. Chemijai rupi kunų vidaus savybės, kunų sudėtis. Šitiedu mokslai yra giminingi savo tarpusavy ir kai kurie jų skiriasi sutampa, pavyzdžiui, fizinė chemija.

Mineralogija yra gamtoje esančių mineralų, akmenų, rudų mokslas. Meteorologija yra žemės atmosferos reiškinii ir klimatui mokslas. Botanika augalų mokslas. Zoologija — gyvulių mokslas. Anatomija ir fiziologija

tyrinėja žmogaus ir artimų jo gyvulių organizmo sudėtį ir veiksmus.

Bet kurį išvardytų gamtos mokslų sudaro skyrių eilė, kuriuos gvildena atskiri specialistai. Be to, visus gamtos mokslus dalija į vadinamus **grynuosius** ir **taikamuosius**. Gryniaisiais mokslais paprastai vadina tada, kada tyrinėja kunus arba reiškinius, visai netaikindami gautųjų išvadų gyvenimo praktikai. Tuos gamtos mokslus, kuriems visų pirma rupi praktika arba taikinimas gyvenimui, vadina taikinamaisiais. Žinia, šitokius mokslų susiskirstymas yra sutarties dalykas, tačiau griežtai jo prisilaiko: sakysim, Rusijoje grynuosius mokslus mokina tikta universitetuose, o taikinamųjų mokslų mokia žemės ūkio, Miškų ūkio, Medicinos, Veterinarijos ir Technikos mokyklose. Šias mokyklas vadina specialėmis. Tų mokyklų mokomųjų dalykų pagrindą sudaro grynieji gamtos mokslai, kaip jų mokia Universitete, tačiau dar supažindina, kaip kurių tų mokslų šaką taikinti gyvenimui ar tai agronomijos srityje, ar tai žmonių ir gyvulių gydymo, ar pramonės ar tai kasdieninio gyvenimo technikos srityse. Kad aiškiau galėtum suprasti gryniųjų ir taikinamųjų gamtos mokslų susiskirstymą, nupasakokime pavyzdį: gamtoje randas labai daug visokių kirmėlių, ir zoologininkas, kuriam rupi grynasis mokslas, susiskirsto jas į šeimas, gimines, rūšis, veisles, stebi jų sudėtį, gyvenimo ir dauginimos sąlygas; zoologininkas, kuriam rupi zoologinių žinių taikinimas gyvenimui, visų pirma ypač įdomiausia, kurios kirmėlės žmogui naudingos arba žalingos, sakysim, sliškai (lytaus kirmėlės), kurie gerina dirvožemį, kirmėlės parazitai, kurios gyvena žmogaus arba gyvulio kūnuose; antra vertus, jis tyrinėja ir tai, kaip apsaugoti nuo parazitų arba kaip padėti vystytis naudingiesiems.

Jau papasakotas pavyzdys aiškiai rodo, jog gerai atskirti grynuosius gamtos mokslus ir taikinamuosius beveik negalima, — taikinamojo mokslo pagrindą sudaro grynasis mokslas, kurių mokia universitetuose. Reikiai nepamiršti Amerikos aukštųjų mokyklų, kur gryniesiems mokslai eina universitetuose greta taikinamųjų, tik žemės ūkio ir technikos dėstomieji mokslai sudaro tinkamus universitetų skyrius.

Bendrasis ruožais susipažinę su visų gamtos mokslų susiskirstymu ir su joms rupimais klausimais, pasipažinkime su tuo, kaip žmogus įgavo gamtos mokslų žinių ir ką bet kuris gamtos mokslų žmogui davė. Pradėkime seniausių mokslu — astronomija. Savaimė aišku, jog žmogus nuo pat pirmųjų sąmonių savo gyvenimo dienų turėjo pastebėti aplink jį esančius ir jį veikiančius gamtos reiškinius; dienos pasikeitimas naktį ir matomasis saulės, mėnulio ir žvaigždžių judesys negalėjo nesudėtingai net laukinį žmogų. Pradžioje jis matė nurodytus kitimus, visai nesistengdamas jų suprasti, o paskui ėmė ieškoti šitų reiškinii aiškinimų. Taip susidarė ir plėtojosi astronomijos, fizikos žinios „dangaus kunų“ žinia, paprastų laukinio žmogaus stebėjimų negalima laikyti moksliniais stebėjimais; kada žinios jau buvo sutelktos į sistemą, kada susidarė ir ėmė plėto-

tis literatūra, dangaus kunų stebėjimas įgavo mokslo podūdį. Visų seniausių rašytus darbus astronomijos klausimais turi pagaminę kiniečiai; dar 2697 metų prieš Kristaus gimimą jie žinojo ir rašė apie saulės aptemimus, apie kometas. Senovės tautų Europos graikai, ypač tie, kurie gyveno Aleksandrijoje (graikų kolonija Afrikoje), gerokai pastumėję pirmyn astronomijos mokslą. Vadinamoji graikų galvočių Aleksandrijos mokykla, kuri veikė 300 m. prieš Kristų, nustatė daug davinii apie žvaigždžių susiskirstymo vietas, suteikė joms vardus, išskaičiavo jų nuostolius. Kadangi pamatinės geografijos žinios surištos su nustatymu pasaulio šalių, o tai pareina nuo vietų, kur saulė teka ir leidžiasi, tai ir pirmieji pasaulio žemėlapiai, sudaryti graikų mokslininko Ptolomejaus 140 m. prieš Kristų, yra padėmė tolimesnių astronomijos mokslų tyrinėjimų padarinys.

Gana senai žmogus susipažino su Fizika ir Chemija. Dar priešistorinis žmogus mokėjo lydyti varį su cinu ir gaudavo kietą metalą — bronzą; iš bronzos jis gamino sau visus ginklus, koki išmoko geležį vartoti; su geležim žmonia daug vėliau te susipažino. Graikai pirmieji stengėsi susipažinti ir susisteminti visas žinias. Aristotelis, labai žymus graikų mokslininkas, kuris gyveno 300 m. prieš Kristų, nustatė šiuos elementus: ugnis, vanduo, žemė, oras. Tačiau Aristotelio sistema rodo, kaip mažai graikai te galėjo suprasti žmogų gaubiančią medžiagą bendrai imant, o ypač chemijos srityje. Tik viduramžyje vienuolynų laboratorijose Chemija, kaip mokslas, ėmė plėstis. Nuo arabų krikščionys išmoko vartoti skystimus ir lydyti auksą; patys vienuoliai gana smulkiai išstebulino gydomo mokslo, — išmoko gaminti vaistus, išmoko vieną medžiagą pakeisti kita. Tuo žvilgiu jų protas nužengė labai toli: viduramžio vienuoliai ypatingai stengėsi pagaminti auksą iš paprastų medžiagų; tam reikalui matė būdą savotiškame filosofijos akmenyje, kurį surasti stengėsi daugelis viduramžio alchimininkų kartų.

Daug daugiau graikai žinojo fizikos jau 287 m. prieš Kristų; garsus graikų matematikas ir mechanikas Archimedas sudarė pradžią fizikos skyriaus apie skystimų savybes. Jis surado įrankį skystimo sodrumui arba lyginamajam svoriui rasti vadinamą areometrą.

Daug žinių graikai turėjo ir apie kitą fizikos skyrių — šviesos mokslą: jie vartojo didinamuosius stiklus laivams padėgti (vadinamoji graikų ugnis).

Svytuoklės savybės ir jos taikinimą pirmieji parodė arabai; kompasą ir akinus išrado viduramžyje; meteorologijos pagrindus, optikos (šviesos mokslas) ir hidraulikos (mecharinių skystimo savybių mokslas), o taip pat ir pirmieji bandymai pastatyti lakiojamąją mašiną, — buvo padaryti Leonardo Da-Vinčio, garsaus italų dailininko ir mokslininko, kuris darbavo XV šimtmečiuje.

Kokią įtaką turėjo žmonijos plėtojimuisi naujos gamtos mokslų žinios galima spręsti iš to, jog ištisi tūkstančiai, o vėliau šimtai, metų žmonijos istorijos

charakterizavosi tuo ar kitu išradimu ir jo taikinimu žmogaus gyvenimui. Pavyzdžiui, ugnies gaminimas sudarė pradžią ištiso naujo žmonijos gyvenimo periodo. Akmenų vartojimas apsigimimo ginklams ir ukio padar-gams apibūdina kitą ilgą žmonijos kultūros periodą, vadinamą akmenų amžiumi, kuris tęsėsi, apytikriai išskaičiavus, apie 400 metų. Sekantį periodą vadina bronzos periodu; tuo laiku ginklus gamino iš metalo, vadinamos bronzos. Šis periodas tęsėsi 2000 metų. Jį pakeitė geležies periodas, kuris prasidėjo apie 800 m. prieš Kristų. Senovės Graikija ir Rymas gyvavo tame periode. Atgimimo epocha (XVI ir XVII šimtmečiai) garsi jurininkystė; tuo metu susekta daug astronomijos, fizikos ir geografijos žinių.

Naujesieji laikai taip pat įgavo vardą nuo jų išradimų, kuriuos žmonia atrado gamtos mokslų taikinime gyvenimui: XIX amžių vadina **garo amžiumi**, XX šimtmečio pradžią — **elektros amžiumi**, o mūsų laiką vadina **oro nugalėjimo amžiumi** (aeroplano, dirizabliai, radio telegrafas). Bet kuris šitų periodų tampriai rišasi su išradimais taikinamosios fizikos ir mechanikos srityse, ir visa mūsų laikų civilizacija paremta šiais žmonijos proto išradimais.

Gamtos tyrinėjimas leido žmogui gamtą valdyti, gamtą žmogus naudoja savo reikams, gamta duoda žmogui galin-gus įrankius savo gyvenimui pagerinti ir budus kuo geriausiai susižinoti su viso pasaulio žmonėmis. Šis gamtos naudojimas tęsis ir toliau; pasiekimas pareina nuo to, kaip plėtojasi gryniesi ir taikinamieji mokslai. Šis plėtojimos savo keliu pareina nuo laisvo, gerai apsaugoto mokslininkų darbo universitetuose, technikos ir agronomijos aukštosiose mokyklose, jų laboratorijose, tyrimų stotyse. O tai galima pasiekti tik tada, kada žmonės suprast gamtos mokslų reikšmę ir nepasigailės tinkamų šiam reikalui lėšų.

Tikroji demokratija turi šita suprasti, ir nieku būdu neturi leisti skursti mokslo darbininkams ir naikinti mokslo darbų aukurą.

[“K-ra”] Vertė Jg. Končius.

Vėjas

Vėjas, reikia manyti, buvo pirma mechaninė jėga, kurią žmogui pasisekė pakinkyti savo tikslams. Galimas daiktas, kad tūkstančiai metų atgal laukiniai žmonės išmoko prie savo laivų bures pritaisyti, kad išsigelbėjus nuo sunkaus irklavimo.

Prieš keletą šimtų metų pradėta vėjo malunai statyti. Kur pirmiausia tie malunai atsirado, tikrai nėra žinoma. Tačiau spėjama, jog tai yra olandų išradimas. Anglijoje vėjo malunas yra minimas nuo 1191 m. užsilikusiuose raštuose; Francijoje — 1346 m. Pasakojama, kad karalius Edvardas stebėjęs Cressy mušį įsilipęs į vėjo maluną.

Bet kaip tik žmonės išmoko akmenines anglias vartoti, tai vėjo malunai ir būriniai laivai pradėjo nykti. Garas pavada vėją. Mūsų laikais vėjo energija mažai tėra naudojama, nežinurint ir tai, kad oras yra laisvas. Bet ateityje, galima spėti, bus vėl pastangų daroma vėjo energijai pakinkyti. Gerai žinoma, kad akmeninės anglies ir mineralo aliejaus šaltiniai vėlai ar anksti turės išsisekti. Kas tada?

Suprantamas daiktas, kad iki to laiko žmonės suras būdų kaip pakinkyti energiją, kurią

šiuo tarpu negalima tiesioginiai pasinaudoti (sakysime, saulės energija, radioaktingumas, etc.) Bet tuo pačiu laiku bus daugiau vartojama ir vėjo energija. Prileidžiant, kad vidutiniškas vėjo greitis yra 11 mylių į valandą, vienai tik valstijai išpuls milijonas su viršum arklio jėgų. Ir ta milžiniška energija dabar beveik visai nėra naudojama. O reikia žinoti, kad vėjo energija yra daug ekonomingesnė: paverčiant ją į elektros energiją gaunama 15% pirmųjų energijos. Tuo tarpu gariniai motorai sunaudoja tik 13% anglies energijos. Eksperimentai taipgi parodė, jog vėjo energija atsieina tris kartus pigiau, negu iš gazolino gaunamoji energija.

Garsus Anglijos biochemikas J. B. S. Haldane pranašauja, kad trumpoje ateityje žmonės išmoks pasigaminti atitinkamą energijos formą atsargai. Esą jie vėjo energijos pagalba sukskaldysią vandenį į deguonį ir vandenilį. Tuodu elementu paskui bus galima skysčiais paversti ir atsargoje laikyti. Reikalui esant, tie du elementai vėl gali būti į daiktą sujungti. O kadangi toki cheminė reakcija duoda labai daug šilumos, tai toji šilumos energija busi galima panaudoti lokomotyvų varymui.

Visa tai gan fantastingai skamba. Bet juk Jules Verne'o vakarykščios fantazijos šiandien yra realybė. Tas pats gali atsitikti ir su Haldane'o pranašavimais.

Perfumai

Perfumus (kvėpalus) labiausia mėgsta gražioji lytis vartoti. Turtingos ponios vartoja specialius kvėpalus, kurie geriausia jų asmenybei atitinka. O kadangi daugelini ponių asmenybė yra bespalvė, tai ir jų vartojami kvėpalai yra niekam tikę.

Pirmiausia kvėpalus pradėjo vartoti augmenys ir gyvunai. Jie ir dabar vartoja, kad priviliojus priešingą lytį; o augmenys vilioja vabzdžius, kurie tiems augmenims vaisos tarpininkai. Kalkurie augmenys ir gyvunai (šeškas) gadina orą, kad nuo priešų atsigynus.

Naturaliniai perfumai susideda iš cheminių substancijų, kurios dujomis išsivirsdomas pripildo orą ir pasielsia uoslės organus. Tos substancijos tankiausia esti smalių, balzamų ir aliejų pavidaluose. Jos randasi įvairių augmenų lapuose ir kalkurių gyvulių liaukose.

Kiek galima spręsti, perfumų vartojimas pirmiausia atsirado tolimoje Azijoje, paskui persimetė į Egiptą, Italiją, Franciją, etc. Kleopatra labai mėgdavo kvėpalus ir, labai galima, vyrai ją irgi dėl tų kvėpalų labiausia mėgdavo. Bet tikrai to pasakyti negalima. Senovės valdovai ir turtuoliai perfumus už didelį daiktą laikydavo. Perfumai buvo didelis luksusas ir labai brangiai atsidavo. Dabar ir krautuvų pardavėjos gali perfumuose „maudyti“.

Dauguma perfumų yra padaroma iš gėlių, kurios auga Turkijoje, Bulgarijoje, Sicilijoje ir Francijoje. Bet dabar nemažą konkurenciją sudaro sintetiniai perfumai. Tie perfumai yra chemiškai padaromi. Keista bus girdėti, kad chemikai perfumams padaro iš anglies smalos.

Vyrai, kaip taisyklė, kvėpalų nevartoja. Tačiau gal ir jiems karts nuo karto būtų ne pro šalį perfumais apsišlakstyti. Ukininkai galėtų vartoti „kumariną“, kuris kvėpia kaip šviežias

šienas. Žodžiu, kiekvienai profesijai būtų galima parinkti ir atitinkami perfumai.

Sviestas

Iš naminių gyvulių karvė savo gražumu nelabai tegali pasigirti. Bet palyginus su kiaule ji visgi geriau atrodo. Karvės buvimas irgi nėra labai malonus.

Bet jeigu karvė ir nekaip te atrodo, tačiau ji yra naudingiausias gyvulys. Ne tik jos mėsa yra maistui vartojama, bet ji duoda ir pieno, be kurio žmonės stačiog nebutų galima apsieiti. O iš pieno jau padaroma sviestas.

Sviesto riebalai yra išmėtyti po pieną mažyčių rutulėlių pavidale. Pienė tie rutulėliai plaukioja gan liuosai. Bet laikui bėgant jie suplaukia į paviršių ir sudaro vieną vyriausią smetonos daly. Iš smetonos jau sukama sviestas. Geriausia sviestas sukuti, kuomet temperatūra yra tarp 56 ir 62 laipsnių. Išpradžių sukuti reikia lėtai, o paskui greit. Prie galo sukimas vėl turi būti lėtas. Kas to paprasto dalyko nežino, tam prisieina pusėtinai pasikankinti, kol jis sviestą sukauka.

Sviesto blogumas gali paeiti nuo dviejų priežasčių — neataitinkamos temperatūros ir nešvariai laikomos smetonos.

Sviestas turi apie 85% riebalų ir nuo 10 iki 15% vandens, cukraus ir kaseimo.

Sąryšyje su pieno kokybe gaunama įvairiausias rūšies sviesto. Bet kokios rūšies sviestas nebutų (jeigu tik jis nėra sugedęs), jis yra labai svarbus ir sveikas žmogaus maistas.

Tropikų augmenys

Tolyn vis labiau pradeda suprasti, kad ateityje tropikai loš svarbią rolę žmonių ekonominiame gyvenime. Bet iki pat šio laiko nebuvo daroma rimtų pastangų tropikams tirti. O tuo tarpu kas metal iš tropikų importuojama cukrus, aliejai, guma, kava, kakao ir visokie vaisiai. Tačiau tai yra tik menka dalelė tropikų turto. Kad tuos turtus ištirus ir jais pasinaudotų, tapo sukurta nauja organizacija „Tropical Plant Research Foundation“. Organizacijai vadovaus Dr. W. A. Orton. Laboratorijos bus įsteigtos prie Thomsono Instituto (Yonkers, N. Y.).

Nėra mažiausio abejojimo, kad tos rūšies mokslo įstaiga daug prisidės prie tropinių kraštų turtais pasinaudojimo.

Venuso dėmės

Prieš kiek laiko planeta Venus buvo prisiartinusi prie žemės. Tuo laikotarpiu ji ypač gerai buvo matoma Europoje. Suprantama, tą planetą stebėjo visas bursų žymiausių astronomų. Dabar skelbiama to stebėjimo rezultatai. Astronomai pastebėję Venuse dėmės: šviesią dėmę prie pietinio poliaus ir tamsų lanką šiaurinėje dalyje.

Kilo ginčų, kai dėl to, kaip greit Venus apie savo ašį apsisuka. Prof. A. Nissen (Vokietija) tvirtina, kad Venus apsisuka apie savo ašį į 23 val. ir 56 min. Kiti astronomai reiskia tą nuomonę, kad apsisukimo periodas yra kiek ilgesnis.

Galima Gauti Naujienose

Didvyrių Paveikstai A. Varno Piešti

Vienas iš geriausių Lietuvos dailininkų Adomas Varnas yra nupiešęs ir išleides seriją puikių atvaizdų Lietuvos praeities ir dabarties žymiausiųjų veikėjų.

Visi ar bent keletas šitų atvaizdų privalėtų rasti kiekvienoj lietuviškoj įstaigoj ir kiekvienoj lietuvių trioboje.

Naujienos gavo nuo Adomo Varno pardavimų nedidelį pluoštą jo garsiųjų atvaizdų. Tuo tarpu šitie atvaizdai galima gauti tik Naujienų ofise:

1. Vytautas, Lietuvos Did. Kuni-gaikštis.
2. Vysk. Valančius
3. Vysk. A. Baranuskas
4. Simanas Daukantas
5. Vincas Kudirka
6. Žemaitė
7. Dr. Jonas Basanis (Basanavičius)
8. M. K. Čiulionis
9. Kun. J. Mačiulis-Maironis.

Kiekvienas atvaizdas parduoda po 75 centus.

Kas nori gali pirkti atvaizdus su rėmais. Atvaizdas su rėmu kainuoja \$3.50. Persiuntimas extra.

Uzsakymus siųskit adresu:

NAUJENOS

1739 S. Halsted St.,

Chicago, Ill.

SATYRA IR JUOKAI

Mėgėjas Fotografas

["T."] — Gražią pavasario dieną išsiruošiau su visa šeima kaiman.

Šiame amžiuje ir ypatingai butų krizei esant, gauti du kambarių ir teisę virtuve naudotis, tai dalykas, vertas gerų magaryčių ir pasididžiavimo.

Pasestės nebuvo ir nereikalinga. Sėdėjau aš ant didžiausios skrynios. Ties mano kojomis gulėjo kiburai, gėda ir dar kokio kio įrankiai. Keli žydėliai pasitikę nusiėmė kepurės, matyt, mano išvaizda buvo labai majestotinga, o gal manė, kad naujas ministeris važiuoja vietos užimti: kaip tik tuo metu buvo kabineto krizis...

Bet aš labai atsitolinu nuo temos.

Tai-gi važiuoju kaiman. Turiu prisipažinti, kad iš pat mažens labai mėgau fotografiją.

Dar budamas mokykloje ko tik vieną kartą savo kalfio kartu su fotografijos aparatu žandarui nagoosna neikišiau; panorėjau savo draugę fortų rajone nufotografuoti. Ačiū draugės sumanumui (draugės panašiuose atsitikimuose visuomet sumaningesnės už draugus) kaili ir aparatą išgelbėjau.

Kai ir dabar važiuodamas aparatą laikiau lyg kokią brangenybę rankose.

Vos tik įvažiuoju kieman, tuoj apstoję vežimą viso kaimo vaikai ir, žinoma, jei bučiau neturėjęs to (dabar) praeitų aparatą, būtų viskas gerai, bet čia atsitiko kas kita.

Vaikai pradėjo apie mane šokinėti. — Dėde, vokiečių žandaras ir gi tokią mašinėlę turėjo. O raudoną ugnį ar turi. Pas manimi kamara yra. Tai "patagrapuosimės!" Tai "patagrapuosimės." Kol nešė iš vežimo daiktus, aš priverstas buvau fotografuoti.

Šeiminiukė įsakė savo vaikams, tuoj išsimazgoti kojas. Mat, kaimė tai daroma tik laukiant kunigo ar, kaip dabar šužinojau, einant fotografuoti "ki-taip, kam odą dildinti."

Sustaciau visus vaikus, šeiminiukę, šeiminiuką, šale kojų pasodinau, sunį "Rudį" ir... nu-traukiau.

Viskas gerai, ruošiausi jau eiti kamaron, tik man kažkas už rankos grabšt, grabšt ir verkšlėna: ponuli, ponuli!

—Kame dalykas?

—Duktė mirė. Vieną tūrėjau ir ta mirė.

—Gaila, gaila...

—Taigi kad gaila... Ar negalėtumei ponas nufotografuoti...

O čia ir mano žmona.

—Pasigailėk moteriškės. Eik nufotografuoti...

Aš bandžiau atsakyti, bet nieko negelbėjo. Nuėjau. Nufotografavau.

Grijdamas atgal pastebėjau, kad mums teks gyventi prieš pat kaimo kapines. Panorėjau,

kad mažiau mirtų žmonių, ne delto, kad jų gaila, bet kad nereiktų fotografuoti, koks nujautimas!

Kitą dieną einu pasivaikščioti ir vėl moteriškė, ir vėl viena duktė buvo ir ta pati mirė, ir vėl eik fotografuoti.

Nepaprastas kaimas. Miršta kiekvieną dieną, o aš fotografuoju.

Mano akys ištinę lavonai ir karstai.

Buvau jau bebaigiąs antrą "tuziną" fotografijos stiklėlių, kada man prisapnavo sapnas.

Pradėjo iš visų pusių rinktis karstai ir man pažįstami lavonai. O, aš juos gerai pažinojau! Ištinę, pamėlynavę, dvokiantieji lavonai! Man fotografuojant taip arti reikėdavo prie jų prieiti ir taip gerai į juos įsižiūrėti!

—Mes numirėm! Mes numirėm.

Mes niekad gyvi budami nežinojome, tos tavo praeitės mašinėlės! Musų bočiai ir mes mirdavome ir nepasilikdavo musų atvaizdų... O dabar?! Ką tu padarei! Ką tu padarei!

Jie artinos į mane. Jie man grumiojo.

—Prašė metai, o musų karstai ir mes, pamėlynavę, ištinę kybosime ant sienų. Vaikų vaikai su pasibaurėjimu į mus žiūrės... Ką tu padarei!

Ir lavonai pradėjo mane smaugti... Aš kiek turėdamas vieko sušukau ir nubudau.

Nubudo ir mano, Adomo šonkaulio nepatentuosai padaras. Pradėjo klausinėti kas man prisapnavo.

Aš nieko neatsakiau. Iki dienos neužmigau. Atsikėlęs nuėjau miestan, radau butą ir tą pačią dieną persikėliau iš kaimo.

Man jau iš kaimo išvažiuojant pamatčiau vejančią mane moterį, kuri šaukė:

—Ponuli, nutrauk mano vyra, tik dabar mirė... Tą vieną tūrėjau ir tas mirė...

Q. Mas

KOKIU TIKSLU ATĖJO?

Motina: Ar šitas jaunikaitis tave pabučiavo vakar vakare?

Duktė: Na-gi, mamytė, ar tu manai jį čion ateinant tik pasiklaustyti mūsų phonographo?

Brangioji Pusė: "Kasgi būtų iš tavęs buvę, jeigu aš už tavęs išėjusi nebučiau?"

Jis: "Laimingas vaikiš!"

IS-MŪSU TAUTOSAKOS

Oi, berni, bernuželi, —

Tuompaš tavo razumėlis: —

Atsivilkęs prieš pat dieną —

Klaus' mergelės — ar tu viena? —

Kam tu klausai — ar aš viena, —

Kad petoli jau bus diena? —

Drasko duris iš uparos, —

Sąkotėbėr dar vakaras. —

Mano duris antrisoriu, —

Nedaromos del sidorių, —

Todel-kad tu pamelavai —

Ir ateiti pavėlavai. —

Pil. iš Kan.

VAIKO ATVIRUMAS

Maža mergaitė sėdi vagonė. Prisiartinusiam konduktoriui ji paduoda vaikams išduodamą bilietą.

—Kiek tau metų? — klausia konduktorius.

—Šeši.

—Ar ne daugiau šešių?

—Ne. Kai keliauju gelžkeliu, man visuomet šeši metai, o namie — devyni...

—Hm... ir tu viena važiuoji?

—Ten, prie lango, mano teta sėdi.

—O kiek metų tavo tetai?

—Dvidešimt devyni.

—Tik dvidešimt devyni?

—Taip.

—O kiek ji metų turėjo per-
eitis metais?

—Dvidešimt devynius.

—O prieš dvejus metus?

—Dvidešimt devynius. Ji visuomet tik dvidešimt devynius metus teturi.

LOGISKA

—Tu, niekšė, ką su manim darai. Dabar jau šešta valanda ryto, o tu, paleistuvi, tik namo sugrįžai.

—T-s-s... Dušyte, nesikrimsk. Juk jeigu aš bučiau pasilikęs namie, dabar visvien būtų buvusi šešta valanda.

JOS SVEČIAI

Vyras. — Tikiuos, tu nesirodysi šiandien svečiams šituose drabužiuose?

Žmona. — Drabužiai visai nauji.

Vyras. — Tas taip. Bet aš kalbu apie didelę dekolte.

Žmona. — Ką?! Mano svečiai ateina mane pamatyti, o ne mano drabužius.

KVOTIMAS

Generolas. — "Kuo turi būti žmogus, kad būtų galima palaidoti jį su kariškomis apeigomis?"

Kandidatas į karininkus. — "Nabašninkui, pone generale!"

VIENA ILGESNĖ, KITA TRUMPESNĖ

—Man nepatinka jaunoji, — sako jaunikis, į piršlį: — jos viena koja už kitą trumpesnė.

—Tai mažmožis. Viena koja tiesa, trumpesnė, bet kita už tat ilgesnė.

KITI BUVO LAIKAI

Jūs moterys tik ir galvojate vis apie gražius drabužius ir papuošalus. Jūs prisiminkite levą!

Ji nebuvo tokia, kaip jūs! —

—Žinoma, kad ne! Ievos laikais buvo tik vienas vyras — ir ji tą vieną jau savo globoje turėjo!

LITTLE SPINOGRAPHS

Apsisaugokit nuo: —

"Kad aš bučiau žin-
jes geriau".

Geras nusprendimas

reiškia suadimas fak-
tų pirmiausiai, pas-
kia veikimas su ap-
mąstymu.

Pasirinkdami metodą

su pagalba kurios jūs

galite atgauti savo

sveikatą, vartokite ge-
rą nusprendimą — pa-
sirinkite Chiropractic.

Tel. Boulevard 7006
DR. J. M. FINSLOW,
Chiropractor

1645 W. 47 St., Chicago, Ill.
Valandos nuo 2 po pietų iki 8 va-
karo. Nedėlio nuo 10 iki 12 dienų

DR. VAITUSH, O. D.
Lietuvių Akis Specialistas

Palengvina akių įtempimą, kuris
esti, priežastimi galvos skaudėjimo
svaigimo akių aptemimo nervuoto
mo skaudamą akių karštį atitaiso
kreivas akis, nuima kataraktą, atitaiso
trumparegystę ir toliaregystę. Pri-
renka teisingai akinius. Visuose at-
sitikimuose egzaminavimas daromas
su elektra parodančia mažiausią
klaidą. Specialė atyda atkreipiamas
į mokyklos vaikus.

Val.: 10 iki 8 Ned. 10 iki 1 p. p.
1645 West 47th St.
Phone Boulevard 7589

Lietuvių Dentistas patar-
naus geriau

Traukimas dantų be skausmo
Bridge geriausio aukso. Su masu
pleiom galima valgyti kiedžiausią ma-
stą. Garantuojame visą savo darbą, ir
žemas mūsų kainas. Sevgėkite savo
dantis, kad nokenktų jūsų sveikatai.

1545 West 47th Street,
Netoli Ashland Ave.

Tel. Boulevard 0696
LIETUVIŲ APIEKA
New City Pharmacy
3327 So. Halsted St.

SEVERA'S
BALZOL.

Abelinas stiprintojas
vyrams ir moterims.

Jis maitina kraują, paduoda virini-
mą, reguluoja atidalinimą, stipri-
na organus prie normalios veik-
mės.

Kaina 50 ir 85 centai.

Klauskite pas aptiekorius.

W. F. SEVERA CO.
CEDAR RAPIDS, IOWA

Turiu garbės pranešti Lietu-
vams ir visuomenei apskritai, kad
metai tam atgal aš atidariau ap-
iektą vardu NEW CITY PHAR-
MACY prie So. Halsted gatvės
num. 3327 ir kviečiu visą visuo-
menę ir Lietuvius atsilankyti ir
pasimatyti su manim, jei būtų
reikalingas visai žvilgsniai.

Aš turiu pakankamai patirtimo
vaistus sutaisyti ir patarti visuo-
se pasaulio kraštuose.

Su pagarba,
JONAS MALACHAUSKAS.

Pilnas žmonių Dr. Ross' ofi-
sas kasdien, del gydymo
chronišku, nervų, kraujio,
inkstų, pustės ir šlapimo ti-
gy.

10
privatinių gydymui kambarių

Ola atėję gaus
geriausį Ameriko-
nišką ir "zope-
jišką" bei gydymą.
Diktis skai-
čius žmogus, gy-
domų kasdien per
Dr. Ross, sutei-
kia progą duoti
geriausį medikalį
patarnavimą žemo-
iausiu kaina. To-
ki mokestį gali kiekvienas išsėsti
mokėti, tair kad nei vienas nerūko
laips užnešti savo ligą.

Patarnaus dyktai.
Žinokite apie save tiesą. Visiškai pa-
daptis yra užtikinta.

Dr. B. M. Ross,
35 So. Dearborn Street,
kampas Dearborn ir Monroe St.
Crilly Building, Inkie elevatoriu
iki 5 aukšto.

Prisidėjau metu tuje patijoje vietoje
Prisidėjau kambarys 506 del vyrų
Prisidėjau kambarys 508 del moterų

Valandos: Rasdien nuo 10 ryto iki 1
val. vakaro. Nedėlio nuo
10 val. ryto iki 1 val. vakaro.
Penedėlyj, seret'is b
subatoje nuo 10 val. ryto
iki 8 val. vakaro.

Wennersten's Bohemian Blend

WENNERSTEN'S yra labai
lengvas prirengti, kadangi Malt
ir Hops sujungti. Bandyk jį!

HENNING WENNERSTEN INC.
2960 LAWRENCE AVE., CHICAGO

Moteris taip sirgo, kad negalėjo dirbti

Pasako, kaip Lydia E. Pink-
ham's Vegetable Compound
sustabdė jos kentėjimus ir
atbudavo jos sveikatą.

Monmenc, Illinois. — "Aš tikrai ga-
liu rekomenduoti jūsų gyduoles ki-
toms moterims, ku-
rios turi moteriš-
kus silpnumus, nes
jūs pagelbėjote man
visokiuose atsitiki-
muose. Aš dir-
bau valgomame
kambaryje mies-
telyje, ir kaip ka-
da negalėjau dirbti
savo darbo, tu-
rėjau skausmus
apatinėje daly kūno

ir turėjau gulėti lovoje. Viena mano
kaiminka pasakė, kiek daug gero jai
padarė Lydia E. Pinkham's Vegetable
Compound, ir tikrino, kad ir man
pagelbės. Aš norėjau, kad visos mo-
terys kurios serga paklauskytų mano
patarimo, nes Vegetable Compound
padarė tiek daug gero ir sugrąžino
atgal man sveikatą ir stiprumą." —
Mrs. Albert E. Dechaud, Monmenc,
Illinois.

Daugiau kaip 121,000 moterų iki
šių yra atsakiusios į mūsų klausimus,
"Ar jūs gavote palengvinimą varto-
jant Lydia E. Pinkham's Vegetable
Compound?" 98 nušimčiai iš tų at-
sakymų yra "Taip".

Tai 98 iš kiekvieno 100 moterų ku-
rios vartoja šias gyduoles nuo ligų
del kurių yra rekomenduojama, gavo
pagalbą. Pardavimui pas aptiekorius
visur.

SEVERA'S
BALZOL.

Abelinas stiprintojas
vyrams ir moterims.

Jis maitina kraują, paduoda virini-
mą, reguluoja atidalinimą, stipri-
na organus prie normalios veik-
mės.

Kaina 50 ir 85 centai.

Klauskite pas aptiekorius.

W. F. SEVERA CO.
CEDAR RAPIDS, IOWA

SEVERA'S
BALZOL.

Abelinas stiprintojas
vyrams ir moterims.

Jis maitina kraują, paduoda virini-
mą, reguluoja atidalinimą, stipri-
na organus prie normalios veik-
mės.

Kaina 50 ir 85 centai.

Klauskite pas aptiekorius.

W. F. SEVERA CO.
CEDAR RAPIDS, IOWA

SEVERA'S
BALZOL.

Abelinas stiprintojas
vyrams ir moterims.

Jis maitina kraują, paduoda virini-
mą, reguluoja atidalinimą, stipri-
na organus prie normalios veik-
mės.

Kaina 50 ir 85 centai.

Klauskite pas aptiekorius.

W. F. SEVERA CO.
CEDAR RAPIDS, IOWA

SEVERA'S
BALZOL.

Abelinas stiprintojas
vyrams ir moterims.

Jis maitina kraują, paduoda virini-
mą, reguluoja atidalinimą, stipri-
na organus prie normalios veik-
mės.

Kaina 50 ir 85 centai.

Klauskite pas aptiekorius.

W. F. SEVERA CO.
CEDAR RAPIDS, IOWA

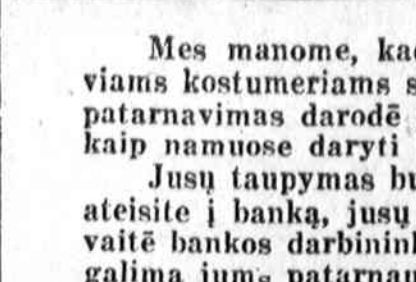
SEVERA'S
BALZOL.

Abelinas stiprintojas
vyrams ir moterims.

Jis maitina kraują, paduoda virini-
mą, reguluoja atidalinimą, stipri-
na organus prie normalios veik-
mės.

AUGIMAS

Augimas lietuvių biznio yra
mums malonus.

Mes manome, kad mes pakankamai darodėme mūsų lietu-
viams kostumeriams stiprumą ir saugumą mūsų bankos. Musų
patarnavimas darodė jiems, kad tas bankas yra draugiškas ir
kaip namuose daryti biznį.
Jūsų taupymas bus čionai labai maloniai priimtas ir jei jūs
ateisite į banką, jūsų parankumui, Panelė Kudulis, mūsų lietu-
vaitė bankos darbininkė, langelio No. 4, maloniai išsiškins, kaip
galima jums patarnauti.

The Stock Yards TRUST & Bank
SAVINGS Bank
4162-72 So. Halsted Street, Chicago.
CLEARING HOUSE BANKS.

Kelias į Socializmą

Parašė Dr. O. Bauer
Lietuvos Socialdemokratų Partijos
Leidiny

Versta iš vokiečių kalbos
TURINYS

1. Politikos ir visuomenės revoliucija
2. Stambiosios pramonės so- cializacija
3. Pramonės organizacija
4. Darbininkų komitetai
5. Stambųjų dvarų sociali- zacija
6. Valstiečių ūkio socializa- cija
7. Miestų žemės plotų ir na- mų socializacija
8. Bankų socializacija
9. Ekspropiatorių ekspro- priacija
10. Socializacijos sąlygos

Knygutė 35 puslapių.
Kaina 35 Centai

Verta kiekvienam perskaityti.
"NAUJIENŲ" KNYGYNAS,
1739 So. Halsted St., Chicago, Ill.

Reumatizmas saugėlė

Nesikankykite savęs skaus-
mais, Reumatizmu, Sausgėle,
Kaulų Gėliną, arba Mėšlungiu
— raumenų sukimui; nes skau-
dėjimai naikina kūno gyvybę ir
dažnai ant patalo paguldo.

CAPSICO COMPOUND mo-
stis lengvai pašalina viršmi-
nėtas ligas; mums šiandien dau-
gybė žmonių siūnčia padėka-
vones pasveikę. Kaina 50c per
paštą 55c arba dvi už \$1.05.

Knyga: "SALTINIS SVEI-
KATOS", augalais gydyties,
kaina 50 centų.

Justin Kulis
3259 South Halsted Street,
CHICAGO, ILL.

Tel. Boulevard 4115
Dr. Michal Lewinski
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
4630 So. Asland Ave.
arti 47 gatvės

Gydo užsisenėjusias ligas plaučių,
širdies, moterų ligas. Specialistas
venerinių ligų.

Valandos nuo 11 iki 3 po pietų,
5:30 iki 8:30 valandai vakare.
Nedėlio nuo 11 iki 12 val.

Garsinkitės Naujienose

Nauienos

NAUJIENOS
1739 S. Halsted Str.,
Chicago, Ill.

NUPIRK

Typewriteri arba
rašomą mašinėlę</